

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 111 (13.941)

Trst, nedelja, 23. junija 1991

Danes volitve jusarskih odborov

DUŠAN UDOVIČ

Po petih letih so danes v dvanajstih srenjah na Tržaškem ponovno volitve odborov za upravo jusarskega premoženja. Sodeč po izjavah številnih članov jusarskih odborov, ki smo jih v teh dneh objavljali v dnevniku, je mogoče potegniti ugotovitev, da je bila izkušnja prvih petih let nadvse pomembna, še bolj pa poučna glede problemov in težav, na katere so izvoljeni odborniki naleteli pri svojem vsakor koristnem delu.

Ob prvih volitvah, ki so bile v juniju leta 1986 smo bili priča mnogim utemeljenim pričakovanjem, da bo upravljanje jusarskega premoženja potekalo v skladu z napovedanimi postopki, da bodo stvari bolj urejene in bo s tem tudi ustrezno zavarovana lastnina, ki predstavlja kolektivno premoženje krajevnih skupnosti. Če je bilo v tem pogledu mnogo storjenega, se moramo zahvaliti predvsem prizadevnim odbornikom, ki so bili izvoljeni na enotnih listah. Bilo je namreč naravno pričakovati, da bodo izvoljeni domačini z največjo možno občutljivostjo obravnavali vprašanja, ki se neposredno tičejo v prvi vrsti domačinov in njihovih interesov, vsakor pa tudi interesov naše skupnosti v celoti, kajti ni dvoma, da predstavlja smotno upravljanje jusarskega premoženja dodatno zapreko špekulativnim posegom, katerim je teritorij tržaške pokrajine nevarno izpostavljen.

Če pa ni šlo vse po pričakovanjih, je krivde treba iskati drugje, predvsem v tržaški javni upravi, ki jusarskim odborom dejansko ni priznala samoupravne funkcije, s katero so nastali. V začetku je bilo sicer mnogo obljub, potem pa malo dejanj, ki bi jusarskim odborom v praksi potrjevala upravno suverenost. Iz različnih političnih interesov so bili mnogi odbori podvrženi pritiskom, s katerimi so bili v odločilnih trenutkih potisnjeni v položaj zgolj posvetovalnih organov in tudi sami razlašeni za lastne pristojnosti. Zgovoren je primer bazoviškega jusarskega odbora, ki bi mu na pogajanjih o protivrednostih za razlastitve jusarskih zemljišč ob gradnji sinhrotrona pripadala pravica neposrednega pogajalca. Občina je stvari uredila drugače in je jusarsko zemljo sklenila prodati z odlokom. Dežela jo je v tem smislu podprla še z lastnim odlokom, toda jusarski odbor se ni vdal in je vložil tožbo na deželno upravno sodišče.

To je samo najbolj kričeč primer, vendar je še veliko drugih, začenši

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Slovenska skupščina bo na svečanem zasedanju proglasila suverenost

V sredo »dan D«

*Med Slovenijo in Hrvaško po včerajšnjem pogovoru popolna soglasnost
Notranji minister Bavčar jamči popolno propustnost slovensko-hrvaške meje*

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Slovenija bo postala 26. junija samostojna in suverena država. Samostojnost bo proglasil slovenski parlament na svečanem zasedanju, proglasil bo tri zakone o suvereni državi; o razlogih samostojnosti in o konkretnih ukrepih za uvajanje slovenske oblasti. Takoj za tem bo kratka proslava na Trgu pred slovensko skupščino, kjer se bodo zbrali vsi slovenski poslanci, predstavniki oblasti, kulturnega in političnega življenja.

Slovenski predsednik Milan Kučan bo prebral kratek nagovor, pregledal bo častno četo slovenske teritorialne obrambe, dvignili bodo novo slovensko zastavo. Množičen pevski zbor bo zapel slovensko himno Zdravljico, nato pa bodo predvajali Beethovnov skladbo, katere del je himna evropske skupnosti in ki jo je največji glasbenik vseh časov ustvaril kot himno Evropi v obdobju francoske revolucije.

To bo uradni svečani del, ki se bo s tem tudi končal. Sledilo bo seveda tudi ljudsko rajanje in spremljajoče svečanosti, ko bo prišla do izraza plebiscitna volja in praznično ozračje. Vse pa ni praznično, mnogo je problemov.

Predvsem so problematični trije dokumenti, ki jih skupščina mora šele sprejeti. Sedaj krožijo kot najhujša državna tajna, skupščina bo o njih razpravljala za trdno zaprtimi vrati in jih usklajevala tudi

ponoči. O dveh menda ni hujših zapletov, saj so vsi Slovenci, ali velika večina, predvsem pa vse parlamentarne skupine, za suverenost in samostojno Slovenijo. Hudo pa se zapleta, ko se pričinja govoriti o konkretnih stvareh, predvsem o nekaterih finančnih, davčnih in sorodnih ukrepih, o položaju slovenskih poslancev v zvezni skupščini, zvezni vladi in zvezni administraciji na sploh, posebej je kočljiv položaj člana zveznega predsedstva dr. Janeza Drnovška. Dokončna odločitev menda še ni sprejeta, prevladalo pa naj bi načelo, da se umakne poslance zveznega parlamenta, ohrani zvezne ministre toda selektivno, Janez Drnovškel pa ostane v zveznem predsedstvu.

S tem je povezan položaj vojakov, carinikov in drugih zveznih funkcionarjev, katere naloge bodo v Sloveniji prevzeli slovenski državni organi. V skladu s plebiscitno obvezo in zakonom o državljanstvu bodo vsem ponudili, da nadaljujejo svoje strokovno delo v slovenski državi, istočasno pa bodo do njih prevzeli vse penzijske in druge obveze. To je važno socialno-moralno s tem pa tudi politično vprašanje.

Skupno gre torej za štirinajst - petnajst točk, od njihove vsebine pa v znatni meri tudi zavisí ocena ne samo slovenske temveč raznolike jugoslovanske javnosti in predvsem tujine. V tej zvezi se čujejo predvsem tri vprašanja, katera smo na zadnji tiskovni konferenci zastavili odgovornim ministrom.

Predvsem carine in carinski dogovor z zvezno vlado. Podpredsednik slovenske vlade Ocvirk trdi,

da sporazum temelji na sedanjih zakonih, da ne pomeni poklekanja pred zvezno vlado, da bo Slovenija vplačevala federaciji vse, kar carini za druge republike, glede Slovenije pa bo poslala le odgovarjajočo kvoto njenega prispevka v zvezno blagajno. O tem se je pripravljen pogovarjati in omenja možnost sprememb v skladu z novimi zakoni. Toda minister tudi dodaja, da se dan po proglasitvi samostojnosti ne bo nič spremenilo; v veljavi bodo iste uvozne tranzitne in druge listine, kot so dosedaj in blagovni tokovi bodo tekli nemoteno.

Minister za zunanje zadeve Rupel potrjuje, da bodo v veljavi jugoslovanski potni listi tudi za državljane Republike Slovenije in torej ne bo nobenih težav na mejah, postopoma bo Slovenija v skladu z mednarodnim priznanjem uvajala lastne potne liste.

Notranji minister Bavčar pa ogorčeno zanika obtožbe, da so z gradnjo dveh blokov v Istri skušali narediti nekako demonstracijo proti Italijanom, proti Trstu, italijanski manjšini in podobno. Slovenija je suverena in mora odvladati svoje ozemlje. Po dogovoru s Hrvaško bodo postavili osem mejnih postojank, samo dve v Istri. Toda obvezujejo se, da bodo ohranili najmanj dosedanj standard prehajanja za vse prizadete na obeh straneh, ali točneje po novem na treh straneh. Toda morajo uvesti ostrejšo nadzorstvo nad tihotapljenjem ljudi iz tretjega sveta, ki je dobilo izreden in zaskrbljujoč obseg.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Albanci so ameriškega državnega tajnika Bakerja dočakali kot pravega odrešitelja

Ameriška pomoč Albaniji bo odvisna od stopnje demokratizacije v državi

TIRANA — Po Beogradu je ameriški državni tajnik Baker včeraj odpotoval v Tirano, kjer so ga dočakale nepregledne množice navdušenih Albancev. V vseh večjih krajih so pripravili mitinge in pozdravljali visokega ameriškega gosta kot odrešitelja ob vzklikih »Amerika, Amerikal«.

Še pred leti je Tirana poudarjala, da ne bo nikoli navezala diplomatskih stikov z ZDA, ki so bile za Enverja Hoxho največji hudodelec na svetu po SZ, včeraj pa so ameriškemu zunanjemu ministru na Skenderbegovem trgu (na sliki AP) pripravili sprejem v najbolj kričečem socrealističnem slogu.

To pa ne bi smelo nikogar presenečati, saj je Bakerjev obisk za Albanijo nadvse pomemben. Prvič po 52 letih odkar je Washington po italijanski zasledbi pretrgal vse odnose s Tirano (kratka navezava stikov po drugi svetovni vojni ni vredna omembe), je deželo orlov obiskal predstavnik washingtonske administracije. Obisk pa nedvomno pomeni tudi vrhunec ne-

kajletnega albanskega odpiranja v svet. Po sprejetju v KVSE in normalizaciji odnosov z Evropsko skupnostjo se je Tirana v bistvu spravila z vsemi. Vrata v Evropo pa so se ji odprla šele, ko je napravila prve korake na poti spoštovanja človekovih pravic.

Združene države seveda niso odrešenik kot upajo albanske množice. Baker je Albaniji le obljubil 6 milijonov dolarjev pomoči, ostalo pa bo odvisno od nadaljnje demokratizacije političnega življenja in reform v gospodarstvu ob opozorilih, da se velja lepo vesti. Že pred dvema mesecema so, ob navezavi diplomatskih stikov, Tirani dali vedeti, da ji bo »veliki brat«
pomagal, samo, če bo ukrepala tako, kot si želijo v Washingtonu. Ob tem so še najbolj poudarjali, da mora ostati v okvirih sedanjih meja, kar so poudarjali tudi kosovski Albanci. Z drugimi besedami, za Američane ni niti tako pomembno, kaj se dogaja znotraj meja, pomembnejše je, da meje ostanejo take kot so.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Po hvalospevu nacistične zaposlovalne politike Haider je moral oditi

CELOVEC — Mladi zaneseni avstrijski politik Jörg Haider ni več deželni glavar na Koroškem! Izdale so ga njegove izjave o »urejeni zaposlovalni politiki v tretjem rajhu.«
Sicer pa ni Haider, ki je med drugim eden najboljših Avstrijcev, nikoli skrival svojih simpatij do nacizma, vendar pa je tokrat očitno šel predaleč.

Osmi dan po svoji izjavi je torej Haider zapustil glavarski stolček, na katerem bi moral sedeti pet let, pa jih je samo dve. Na predlog socialistične stranke, kateri se je nepričakovano pridružil tudi dosedanj Haiderjev koalicijski partner, koroška ljudska stranka, je v petek koroški deželni zbor s 25:11 izkel Haiderju nezaupnico in ga s tem tudi odstranil.

Tako se je torej »naravno«
zaključila zadeva, ki je dvignila mnogo prahu in protestov ne samo v Avstriji, ampak

tudi po vsej Evropi. Avstrijska zvezna vlada je namreč takoj obsodila Haiderjevo izjavo in zahtevala njegov takojšen odstop. Hvalospev nacizmu pa je obsodil tudi avstrijski predsednik Kurt Waldheim in vrsta mednarodno priznanih osebnosti.

Haider je po »obsodbi«
ostro napadel svojega bivšega zaveznika predsednika koroške ljudske stranke O/DVP Christofa Zernatta, češ da ga je slednji izdal, saj sta bila še do včeraj zaveznika, vendar pa kaže, da se ne namerava odpovedati politiki.

V svoji »poslovilni«
izjavi je namreč Haider pripomnil, da bo Korošce in Korošce ohranil in lepem spominu, kar pomeni, na bržkone politično ne namerava vztrajati na Koroškem, vendar da pa bo po letu 1994 spet naskakoval sedež deželnega glavarja.

Predsednik Pokrajine razmišlja o oblikih načrtnega izkrivljanja zgodovine Crozzoli o Rižarni in preteklosti

V zvezi z Rižarno in našo preteklostjo nam je predsednik Pokrajine Dario Crozzoli poslal prispevek, ki ga rade volje objavljamo:

Neki krajevni tednik je pred časom objavil članek »Lagerji in fojbe v zgodovini«
: avtor članka se s kosmato naivnostjo in s cinizmom, podobno kot senator Pisanò, sprašuje, ali so krematorijske peči v Rižarni pri Sv. Soboti resnično zgradili za uničevanje internirancev, in ali so te peči v nemških taboriščih res služile za uničevanje Židov.

Hinavska provokacija ne bi zaslužila niti trohice pozornosti, če ne bi tako grobo žalila spomina na žrtve in žalila spoštovanja resnice. Še več: če ne bi predstavljala sestavnega dela načrta, katerega namen je izkrivljati resnico in odvracati odgovornosti.

Trst leži v neposredni bližini držav, ki so se odrekle kulturi enostrankarstva; postal je težišče nove Evrope, ki je odpravila najostrejša protislovja, novi odnosi med narodi se lahko ustvarijo samo pod pogojem, da ne obstaja jo falsifikacije in zamaščanja o preteklosti. Petdeset let po vojni je mogoče in dolžnostno ponuditi jasno, neiz-

krivljeno sliko o preteklosti in za to razpolagamo tudi s pričevanji. Začnimo torej pri Rižarni. Tudi če se omejimo samo na nacistična poročila in pričevanja, ki vsebujejo izgovore in zagovore ter težnjo po minimiziranju dogodkov, pride resnica na dan. Na zasliševanju esesovcev v tedanji Zvezni nemški republiki je pričal Geng, edini, ki so ga lahko zaslišali v Italiji, priznal, da so v Rižarni uničili približno tisoč ljudi, židje niso všteti. Schneider je povedal, da so v glavnem rekli »da so internirance pobijali«
; Gley je potrdil, da je krematorijska peč delovala že od februarja 1944; Oberhauser je klub oklevanju in podlemu laganju priznal uporabo plina; groba zanikanja Alfersa, enega od treh komandantov, ki so se zvrstili v času Einsatzkommando Reinhard, so sodniki tolmačili kot potrditev masakra: njegovi podrejeni so ga namreč priznali.

Sodnik Serbo je v razsodbi 22. februarja leta 1975 zapisal: »Upoštevati je treba, da je bilo (samo) pri Sv. Soboti nič manj kot dva tisoč nežidovskih žrtev.«
O dva tisoč žrtvah govori tudi razsodba porotnega sodišča z

Včeraj so se tako v Nemčiji kot v SZ spomnili nacistične agresije

Genscher: napad na SZ je bil uničujoče »kriminalno dejanje«

BERLIN, MOSKVA — Včeraj je nemški zunanji minister Genscher na svečani akademiji v Potsdamu ob priliki komemoracije 50. obletnice napada nacistične Nemčije na Sovjetsko zvezo izjavil, da je bil ta napad »kriminalno dejanje«. Izjava je presenetljiva, saj je prvič, da kak vodilni nemški politik jasno in nedvoumno potrdi to zgodovinsko resnico.

S to izjavo so bili še posebno zadovoljni v Sovjetski zvezi, saj so prav v zadnjem obdobju v Zahodni Evropi in predvsem v Nemčiji skušali prikazati to agresijo kot nujno akcijo, za katero nosi Sovjetska zveza prav toliko odgovornosti, kot Nemčija sama.

V vseh največjih sovjetskih mestih, še posebno v tistih, ki jih je vojna med tretjim rajhom in Sovjetsko zvezo še

posebno prizadela, so bile spominske komemoracije pred spomenikom neznanega junaka. Največje so bile v Brestu, to je mestecu, katero so nacisti prvo napadli, pa se je upiralo mesec dni, nato v Leningradu (Sankt Petersburgu), kjer se je odvijala največja tragedija celotne druge svetovne vojne, in v Moskvi.

Nemški napad na Sovjetsko zvezo je trajal 1.418 dni, zahteval pa je približno 27 milijonov mrtvih na sovjetski strani. Od teh je bilo skoraj devet milijonov vojakov, ogromno žrtev pa je bilo tudi med civilisti, saj so nacisti popolnoma uničili več tisoč sovjetskih vasi, mest in mestec.

Ob tej priložnosti se je oglasil tudi predsednik Sovjetske zveze Mihail Gorbačov, ki je odpisal vodilnim nemškim politikom daljše sporočilo, v katerem je med drugim napisal, da sovjetski narod ne bo nikoli pozabil tega napada in njegovih tragičnih posledic, vendar da pa se bo ta narod vseeno boril za čim boljše odnose med Nemčijo in Sovjetsko zvezo in za mir med državami.

Podobni sporočili sta poslala Sovjetski zvezi nemški kancler Helmut Kohl in nemški predsednik Richard von Weizsäcker. V teh je rečeno, da ne bo nemški narod nikdar več dopustil, da mu bo vladala diktatura, ki pelje neizogibno v vojno.

Osredna sovjetska svečanost ob tem dogodku je bila v Moskvi, kjer so najvišji sovjetski državniki, pa tudi ljudstvo, polagalo cvetje na spomenik neznanega vojaka.

Berlin glavno mesto Nemčije Bonn le za las izgubil naslov

BONN — Prestolnica združene Nemčije bo Berlin. Nemški parlament se je končno odločil, vendar je bila »zmaga« Berlina precej tesna: Bonn je izgubil za skopih sedemnajst glasov (337 proti 320). Berlin pa ne bo takoj dobil popolnega statusa prestolnice, saj bo selitev iz Bonna trajala štiri do dvanajst let.

Vest, da bo odslej Bonn na drugem mestu, je parlament sporočil v četrtek ponoči. Številni Berlinčani so razglas dočakali na ulicah in trgih, precej zmernejši so bili v Bonnu, čeprav so se tudi tu zagrizeno borili za ohranitev elitnega naslova. Berlinčani so vse do sobote skoraj nepretrgoma bučno proslavljali zmago, v Bonnu pa se sprašujejo, kam se je porazgubilo petindvajset glasov, računali so namreč na podporo 345 delegatov. Nobena skrivnost pa ni, da je bila dolga razprava v parlamentu že od vsega začetka naklonjena prav Berlinu. Za Berlin so se potoevali najslavnejši in najvplivnejši politiki, kot na primer Brandt, Kohl, Genscher, Vogel, Schäuble. Geslo »srce bije za Berlin, razum dela za Bonn« je bilo učinkovito le toliko, da zagovornikom Berlina ni bilo treba navajati novih, bolj prepričljivih argumentov. Tudi zgodovinski spomin ni učinkoval: prvi nemški kancler Adenauer, oče bonnske demokracije, ni nikoli želel vrnitve nemške politično-upravne moči v Berlin. Končec koncev pa je bil Bonn le začasna prestolnica Nemčije, ki je zrasla iz vojnega pepela in poraza.

Politični sklepi slovenske komisije PSI

VIDEM — Na deželnem sedežu v Vidmu se je v petek sestala slovenska komisija PSI.

Razpravljali so o vprašanjih, ki so vezana na dejavnost komisije in na njeno vlogo v stranki. Pri tem je prišla do izraza težnja, da bi znotraj slovenske komisije ustanovili politično-družbeni krožek, ki bi skrbel za informiranje članstva, kakor tudi širšega kroga ljudi o aktualnih tematikah.

Slovenski socialisti so vzeli v pretres tudi zakon za obmejna območja, predvsem pa člen št. 14, ki predvideva finančno pomoč kulturnim in umetniškim ustanovam. S tem v zvezi naj bi prav slovenska komisija, v prvi osebi, imela besedo pri ocenjevanju zakonskega člena ter svoja stališča posredovala deželnemu vodstvu PSI, kot sicer velja za vsa problematika, ki zadeva slovensko narodnostno skupnost. V zvezi s postopkom za izglasovanje zaščitnega zakona pa bo slovenska komisija PSI sprožila nekaj pobud, da bi se iter premaknil z mrtve točke.

Glede izrednega kongresa PSI pa so se na sestanku komisije domenili, da bodo predstavili dvojce dokumentov, enega o slovenski narodnostni skupnosti, drugega o Jugoslaviji in o stališčih stranke do osamosvojitvenih procesov. Nazadnje so slovenski socialisti sklenili, da kot komisija pri PSI pristopijo kot kolektivni član k Svetovnemu slovenskemu kongresu.

Do kdaj so gladiatorji nadzorovali Benečane?

RIM — Čeprav polemika okoli afere Gladio nima več tolikšnega odjeka kot pred nekaj meseci, ko je vladni predsednik Andreotti razkril, da je v Italiji delovala v sklopu načrta Stay behind tajna organizacija, katere naloga naj bi bila voditi gverilsko vojno v primeru invazije Italije, je pozornost za izsledke sodstva še vedno živa. Vprašanj je veliko, odgovorov pa zaenkrat bolj malo, saj ni še povsem jasno, če je bila in v kolikšni meri je bila struktura Gladio vpletena v strategijo mnapanosti in terorja, ki je okrvavila Italijo v šestdesetih in sedemdesetih letih.

Iz tega, kar je bilo doslej ugotovljeno, pa že jasno izhaja, da je imela struktura Gladio v Furlaniji-Juljski krajini povsem drugačne naloge kot drugod v državi, poleg tega pa je prav tako jasno, da je bila organizacija na meji z Jugoslavijo postavljena že nekaj let pred uradnim rojstvom načrta Stay behind. Med glavnimi nalogami Gladia v Furlaniji-Juljski krajini, še zlasti pa v videmski pokrajini je bilo nadzorstvo nad pripadniki slovenske narodnostne skupnosti, ki so bili sumljivi že samo zaradi dejstva, da so bili in hoteli ostati Slovenci. In vse kaže, da so bili s tega vidika sumljivi prav vsi tisti, ki so si prizadevali za ohranitev jezika in za pridobitev narodnostnih pravic, ne glede na politično pri-

padnost. Med najbolj izpostavljenimi nadzorstvu so bili ravno slovenski duhovniki zaradi njihovega zavzemanja za ohranitev slovenskega jezika in kulture. Marsikdaj tudi v cerkvi sami beneški duhovniki niso našli pravega razumevanja in zadi tega se jim je videmski nadškof msgr. Battisti pred nedavnim uradno oprostil.

Toda do kdaj je trajalo to nadzorstvo? Do petdesetih, do šestdesetih let? Ali pa je tudi v sedemdesetih letih bila narodnoobrambna in pastoralna dejavnost slovenskih duhovnikov pod budnim nadzorom gladiatojev, kot naj bi izhajalo iz nekaterih časopisnih poročil? To vprašanje je sen. Stojan Spetič postavil predsedniku vlade in ministroma za notranje zadeve in obrambo. V svojem senatorskem vprašanju je Spetič namignil na morebitno povezavo nedavnih obtožb proti beneškim duhovnikom in atentatov na beneške cerkve z delovanjem Gladia v preteklosti, predvsem pa je želel vedeti, ali se nadzorstvo na Slovenci še nadaljuje. Po senatorjevem mnenju bi bilo nujno, da bi vlada izdala odločen ukaz vsem perifernim organom, naj se preneha z vsakršnim nadzorom nad manjšino, saj to nadzorstvo v nasprotju z državljanskimi pravicami manjšincev, ki moraja imeti možnost svobodnega izražanja svoje narodnostne pripadnosti.

Ante Marković hoče uvesti prehodni red

Še dan ali dva in vedelo se bo, do katere točke je Slovenija prispejala na svoji poti v samostojnost, če jo merimo s tako imenovanim dnevom D. Radikalni osamosvojitelj utegnejo biti razočarani, prav tako pa tisti, ki še vedno upajo, da bi bilo mogoče ohraniti Jugoslavijo v sedanjih obliki, le da nekoliko razrahljano. Toda pri napovedih je bolje biti zadržan, zlasti na Balkanu, ki je v pravih kriznih krčih, na začetku resnične mednarodne vojne, v resnih socialnih stiskah, vso svojo neizmerno energijo pa je usmeril v nacionalno vprašanje.

Ko se je slovenski predsednik Milan Kučan v petek popoldne pogovarjal z ameriškim državnim sekretarjem za zunanje zadeve Jamesom Bakerjem in mu najbrž skušal pojasniti, da za Slovenijo ni poti nazaj v naraščajoče Jugoslavije, je predsednik zvezne vlade Ante Marković v zvezni skupščini zakoličil svoje državniško in politično zemljišče tako, da je v njem vsaj začasno ostala tudi še osamosvajajoča se Slovenija. To pa ne obeta najbolj srečnega konca jugoslovanske zgošbe.

Slovenija sicer daje vedeti, da z bližajočim se dnevom D še ni konec vseh dni, kar zadeva njeno sodelovanje z Jugoslavijo pa tudi v njej, saj bo še močno vezana na njeno gospodarsko in državno življenje. Navsezadnje jugoslovanski potni list in dinar v samostojni Sloveniji najbolj nazorno povesta, kako težko je na stari, kolikor toliko urejeni celini napraviti novo državo. Popuščanje pri carinski vojni pa tudi pove, da je zvezna administracija še zmeraj krepko pri življenju.

Toda Ante Marković je bil v svojem petkovem nastopu v zveznem parlamentu po vsej verjetnosti hud zalogaj za slovensko razumevanje poti iz sedanje državne ureditve jugoslovanskega prostora. Povsem brez ovinkov je povedal, da Slovenija po tej poti, kot si jo je zamislila, ne more iz Jugoslavije. Predvsem se bo morala o tem sporazumeti z drugimi republikami, saj nihče ne more zapustiti neke skupnosti tako, da bi s tem škodoval drugim. To pa traja, razen tega je treba najprej določiti ustavno proceduro, ki bo določila način ločitve. Ker pa je tudi vmes treba živeti, naj bi do razdržitve ali odcepitve deloval dosedanj, seveda modificirani, ohlapnejši sistem. Kdor bo kršil ta načela, ga čaka palica, ki naj ga toliko umiri, da bo spet možen demokratičen pogovor. Tako približno je dejal Ante Marković, upajoč, da bo Jugoslavija vendarle kot celota potrkala na evropska vrata.

Njegov govor je vreden natančne analize, za kaj takega pa je potrebno več časa, toda osnovno sporočilo, namenjeno Sloveniji in Hrvaški, je tu. Vsičuje pa seveda mnogo vprašanj. Ali bo Slovenija tudi po 26. juniju imela na mejnih prehodih zvezne carinike, ki se jim bodo morda pridružili še zvezni policisti? Ali bo zvezna armada tudi po dnevu D še vedno dajala vedeti, da bo prišla po slovenske vojaške obveznike, ali pa jih bo celo kar pobrala? Takšnih vprašanj je seveda mnogo, kot je veliko zaved, ki jih opravljajo vse normalne

države. Toda Slovenija se zlasti zadnje dni intenzivno pripravlja na prevzem efektivne oblasti na ozemlju republike, zato lahko prav ob dnevu D pride do trčenja dveh izvršilnih oblasti na istem ozemlju. Ante Marković sicer napoveduje, da bo v teh dneh znova prišel v Ljubljano, tedaj naj bi najbrž nadaljevali ne ravno uspešne pogovore 12. junija, toda v ponedeljek bo skušal v Zagrebu umiriti hrvaško odhajanje iz Jugoslavije, v torek pa utegne biti že prepozno.

Vmes lahko naleti na težave tudi v Beogradu. Državno predsedstvo namreč ni priznalo Stjepana Mesića za ustavnega predsednika. Zvezni parlament je zdaj postavil predsedstvu ultimatum: do pojutrišnjem mora predsedstvo v skladu z ustavo in poslovnikom postaviti predsednika, ali pa bo parlament prevzel nekatere njegove funkcije. Pritisk je videti politično logičen, vendar ga je mogoče razumeti tudi v balkansko temni različici. Lahko se namreč izkaže, da za silo statusa quo v Jugoslaviji sploh ni tako slabo, če predsedstvo države razpade oziroma je blokirano. Zvezni zbor prevzame nekatere njegove pristojnosti, odloča pa z večino glasov. Ta trenutek ni jamstva, da ne bi Srbija in Črna gora dobili kar precej istomišljenikov med poslanci iz Bosne in Hercegovine, delno Makedonije in nekaj malega tudi iz Hrvaške. Pri tem ima Srbija že sama sedemdeset glasov (s poslanci iz Vojvodine in s Kosova), za odločanje pa bo potrebnih vsega skupaj 107 poslancev. Ta glasovalni stroj pa nikakor ne bi odločal po želji Ante Markovića, ki je za srbske in črnogorske predstave vse preveč radikalno evropejski. Zato tudi ni nenavadno, da je Ante Marković kritično ošvrknil državno predsedstvo in opozoril, da nosi precejšen delež krivde za razmere v Jugoslaviji. Seveda ga je pozval, naj čimprej postavi predsednika.

Tako se lahko Ante Marković sredi Beograda znajde v pasti, čeprav si je v petek nabiral nasprotnike predvsem na severozahodu Jugoslavije. Zdi se, da je predvsem podcenjeval odločenost Slovenije in Hrvaške, da ne bosta več v jugoslovanski federaciji. Resničnost je namreč danes že takšna, da ni več mogoče zadržati ti dve republiki v sedanji zvezni ureditvi; tudi ZDA ju ne morejo... Trda resničnost pa je seveda tudi to, da čez noč ni mogoče izkločiti iz zveznih okvirov. Zato bi bila za politične razmere v Jugoslaviji precej bolj realistična poteza, če bi Ante Marković naštel vse jugoslovanske in mednarodne razloge, zaradi katerih bosta odhajajoči republiki še kar precej časa vključeni v jugoslovansko dogajanje, naj to želita ali ne. Lahko bi naštel tudi vrsto interesov, ki jih bosta še dolgo imeli obe republiki v jugoslovanskem prostoru, četudi kot samostojni državi. To bi vsekar olajšalo jugoslovanske pogovore o usodi tega državnega prostora. Toda predsednik zvezne vlade najbrž ne sme priznati, kako globoko je že zabredla njegova država. Najbrž pa se tega zaveda, kot to očitno zdaj dobro ve James Baker, saj se je poslovil močno zaskrbljen.

BOŽO KOVAČ

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Danes

ravno s nerazčiščenim vprašanjem pristojnosti, ki odborom bistveno otežuje delo. Da ne gre za neutemeljeno zahtevo dokazujejo drugi primeri v deželi, denimo na območju Karnije, kjer izvoljeni odbori dejansko suvereno upravljajo kolektivno premoženje. Nejasna zakonodaja dopušča različne interpretacije, tako da tudi tu postane glavno vprašanje politična volja in občutljivost javne uprave za probleme skupnosti. Bilo je več razsodb državnega sveta, ki pa v bistvu ustvarjajo zmedo, ker ne upoštevajo različnih okoliščin, ki se pojavljajo pri upravi jusarskih zamljišč po Italiji. Naj pri tem spomnimo na dejstvo, da je deželna uprava ob pogajanju za protivrednosti za izgradnjo sinhrotrona obljubila organski zakon za upravljanje jusarskega premoženja.

Odnos tržaške javne uprave ostaja torej zelo vprašljiv, kar potrjujejo tudi vesti o tem, da veliko število upravičencev za današnje volitve sploh ni prejelo volilnih pozivov! Težave pa vsekakor ne spreminjajo dejstva, da so današnje jusarske volitve za našo skupnost velikega pomena in potrbno je, da gredo upravičenci strnjeno na

volišča, odločat o enotnih listah, kiso jih sami sestavili. Volitve bodo veljavne le če se jih bo udeležila več kot polovica upravičencev, zato je vsak glas dragocen. Enotne liste so kljub zaprekam dokazale, da so vredne zaupanja, zato je tudi tokrat želeli njihov uspeh in bodoče plodno delo.

● V sredo

Izjave treh kompetentnih ministrov so pomirjujoče, zlasti glede tako znanega »dne D« plus ena. Za prihodnost pa so stvari bolj zaskrbljujoče.

V teh dneh si kar po tekočem traku slede izjave odgovornih in najvplivnejših svetovnih osebnosti. Zadnji v tej vrsti je obisk ameriškega zunanjega ministra Bakerja, ki je v petek v Beogradu predsedniku Kučanu ponovil ameriško stališče, ki je izrazito za demokratično toda istočasno tudi za enotno Jugoslavijo.

Na tej osnovi pa je zvezni predsednik Marković še istega dne v zvezni skupščini ponovil svoj načrt obnavljanja v bistvu centralizirane države, ki pa naj bi temeljila na svobodnih volitvah v jugoslovanski enotni parlament. Slovensko in hrvaško odločitev je oce-

nil kot enostransko odcepitev, ki ni niti legitimna niti legalna in se ji bo zvezna vlada uprla z vsemi sredstvi. To je lahko zelo huda in zelo nevredna grožnja ekonomske blokade in najrazličnejših pritiskov. Tipičen primer je zaplemba desetih letal slovenske teritorialne obrambe. Piloti JLA so na brniško letališče prispeli s helikopterji in odleteli z letali TO, kar v Sloveniji večina smatra za navadno krajo. Poveljstvo slovenske TO sedaj trdi, da so bila letala šolska, da jih niso varovali, toda dejstvo ponovne uporabe grobe sile na slovenskem teritoriju ostane.

Osamosvojila se bo tudi Hrvaška, ki pospešeno sprejema skoraj enake zakone, s katerimi se je slovenski parlament ukvarjal dolge poblebsitne mesece. Včeraj sta v Banskih dvorih v Zagrebu Slovenska in hrvaška delegacija na najvišji ravni dolgo razpravljali o vseh podrobnostih.

● Crozzoli

dne 29. aprila 1976. Ti dogodki in žrtve težijo na zgodovini naše dežele, ki je bila takrat prepredena s slovensko kulturo in povojne dežele, ki je bila zaradi svoje vloge mostu tarča provokacij, zlorabe, podtalnih bojev,

od posebnega sodišča pa do strategije napetosti. Poleg tega pa na tiste čase spominjajo obširno arhivsko gradivo in osebni spomini. Toda kako naj to razložimo tistim, ki ne vedo, da so obstajali Dachau, Mauthausen, Hartheim in Melk, Ebensee in Auschwitz, pa še Rab, Rižarna in Gonars? Da je Gonars služil predvsem za Slovence in politične nasprotnike, za Žide in druge etnične skupine, za cigane, homoseksualce, komuniste? Kako naj razložimo, da so v Nemčiji pred letom 1939 v tako imenovani operaciji evtanazija ugonobili najmanj dvestotisoč umsko in fizično prizadetih?

Med tistimi, ki iščejo razlago, je Francoz Serge Klarsfeld; sestavil je seznam 80 tisoč Židov iz južne Francije, ki so jih ubili nacisti: »S tem, da smo odkrili dokaze o pobojih smo izrekli tudi najostrejšo obtožbo.« Pred kratkim je izšla »Knjiga spominov« Lilliane Picciotti Fargion. Na 650 straneh so napisana imena Židov, ki so jih v letih 43-45 deportirali iz Italije. Zakaj ravno Židje? Hitlerjev odgovor: »Vzrok številnih bolezni je židovski bacil. Ozdraveli bomo, če ga bomo uničili.«

Filozof Luigi Pareyson je nekoč napisal: po dogodkih kot je holokavst je

nemogoče, da se človeštvo ne bi čutilo krivo. In še: naše stoletje, ki predstavlja višek napredka in omike, bi se moralo tik pred iztekom zazreti vase in zamisliti nad krutostjo, ki je je bilo sposobno in trpljenjem, ki ga je povzročilo. »Dobrsen del naše zgodovine in prejšnjih generacij je pogojevalo politično nasilje, ki ga ni mogoče skriti, zanikati. Lahko pa ga spregledamo, spremenimo v nekaj »drugega«, lahko prestavimo odgovornosti, omilimo konflikte in smo do njih ravnodušni. To, kar izginja, je namreč koncept zgodovine kot boja. Vse postane »instinkti«, »človekova narava«, nad umom prevlada čustvo. Nekateri so se pa vrnili iz Auschwitza, ugotavlja velikodušni domači pisec. Ni dvoma, da zgodovinska pozaba nudi velike potencialne.

Javne uprave imajo točno določene obveznosti do teh vprašanj, še zlasti, če ko gre za namerno izkrivljanje zgodovine. Naloga ustave je, da predvsem mladi generaciji omogoči pravi pristop do preteklosti in pokrajinska uprava se že dalj časa premika v to smer; bila je med pobudniki številnih prireditev vzgojno-didaktičnega značaja. Za spoznavanje teritorija, na katerem živimo, in njegove zgodovine, je potrebna odprtost, ki lahko odpravi stoletna nasilja in protislovja.

Danes in jutri jusarske volitve v 12 srenjah na Tržaškem

Podprimo domače liste!

Danes in jutri bodo v dvanajstih srenjah na Tržaškem volitve odborov za ločeno upravljanje jusarskih premoženj. Volili bodo v Mednji vasi v devinsko-nabrežinski občini ter v enajstih vaseh oziroma okrajih tržaške občine, in sicer: pri Banih, v Barkovljah, Bazovici, Gropadi, na Kontovelu, v Lonjerju, na Opčinah, Padričah, Proseku, Rocolu in v Trebčah. Gre za volilno preizkušnjo, ki je izrazito krajevnega pomena, a vendarle važna, saj se v njej odloča nadaljnja usoda jusarskih zemljišč in sploh jusarskih premoženj, ki so pri nas vse prej kot zanemarljiva.

Volitve so bile razpisane na osnovi zakona št. 278 iz leta 1957. Volilni upravičenci so vsi polnoletni državljani s stalnim bivališčem v omenjenih vaseh oziroma okrajih. Volili bodo odbore, ki jih bodo sestavljali od 3 do 5 članov. Volitve bodo potekale po pravilih, ki veljajo za izvolitev občinskih svetov v občinah z manj kot 5 tisoč prebivalci. Vsak volilec bo imel pravico, da voli za največ 4 kandidate, in to tudi različnih kandidatnih list.

Volišča bodo kot na drugih volitvah odprta danes od 7. do 22. ure ter jutri od 7. do 14. ure. Mnogi bralci, med temi tudi nekateri kandidati, so nas opozorili, da tržaška občinska uprava ni dostavila volilnih potrdil vsem volilnim upravičencem, mnogim pa so jih občinski uslužbenci delili šele v zadnjih dneh, zlasti včeraj. Takšne pritožbe smo dobili zlasti s Kontovela in Proseka, iz Barkovelj, z Opčin, pa tudi iz drugih vasi Vzhodnega Krasa, predstavljamo pa si, da tudi v drugih krajih ni bilo veliko boljše. Gre seveda za izredno hude nedostatke. Volilni upravičenci, ki volilnih potrdil niso še prejeli, jih lahko vsekakor sami dvignejo v anografskem uradu na tržaškem županstvu v Ul. Costanzi 2 v Trstu oziroma v anografskem uradu na županstvu v Nabrežini. Ti uradi bodo odprti z istim urnikom kot volišča, se pravi danes od 7. do 22. ure ter jutri od 7. do 14. ure. Poudarimo naj, da je volilna udeležba zelo pomembna za veljavnost volitev. Če namreč ne bo presegla 50 odstotkov, bodo volitve neveljavne in jih bo treba ponoviti.

Razen na Rocolu, kjer se je predstavila samo kandidatna lista neofašističnega gibanja MSI, so se v vseh srenjah predstavile nestranske kandidatne liste, ki so jih sestavili domačini. Slovenske organizacije seveda podpirajo prav nestranske liste, na katerih nastopajo slovenski kandidati, zlasti tiste, ki so bile oblikovane v duhu enotnosti.

Do teh volitev so zavzele stališče tudi nekatere politične stranke. Tako je openska sekcija Demokratične stranke levice pred dnevi izrazila podporo listi Jus Opčine, ki na Opčinah nastopa kot lista št. 2. Pokrajinska koordinacija Gibanja za komunistično obnovo je v teh dneh pozvala svoje pristaje in celotno demokratično javnost, naj podprejo Enotne liste. Slovenska skupnost pa je objavila včeraj tiskovno sporočilo, v katerem poziva vse volilne upravičence z območij, na katerih so razpisane volitve za jusarske odbore, naj se volitev polnoštevilno udeležijo in naj oddajo svoj glas za domače liste s slovenskimi kandidati, na Opčinah vsekakor za listo št. 2 Jus Opčine.

Tri vasi, tri zelo različne situacije

Kontovel, Prosek in Opčine

Na KONTOVELU bodo danes in jutri imeli prvič jusarske volitve. Na njih nastopa ena sama kandidatna lista, in sicer Enotna lista, ki ima kot znak kontovelsko vas s cerkvijo in brento grozdja, na njej pa kandidirajo: Mario Danieli, Roberto Danieli, Paolo Lapel in Daniele Zavadlal.

Pod kontovelski jus spada precejšnje premoženje. Po neuradnih podatkih naj bi namreč obsegalo okrog 90 hektarov, poleg tega pa tržaška občinska uprava hrani v imenu kontovelske srenje več deset milijonov lir, zanimivo pa je, da so ti denarji v skupnem skladu z barkovljskim jusom.

V sedanjih volilnih preizkušnjah na Kontovelu bo prav gotovo v ospredju vprašanje volilne udeležbe. Upoštevati je namreč treba, da bodo jusarske volitve veljavne le, se se jih bo udeležilo več kot 50 odstotkov volilnih upravičencev. Kot že rečeno, pa se je na volitvah predstavila ena sama kandidatna lista, in sicer tista, ki so jo sestavili kontovelski staroselci. Toda na kontovelskem območju — zlasti v Naselju sv. Nazarija — je veliko priseljencev, ki bodo mogoče manj motivirani za udeležbo na volitvah spričo dejstva, da niso sami neposredno sooblikovali nobene kandidatne liste. »Naša lista je vsekakor nastala v duhu enotnosti in odprtosti,« nam je povedal Danijel Zavadlal. »Zastopati nameravamo interese celotne kontovelske skupnosti in zato vabimo vse, naj se volitev udeležijo,« je pristavil.

Nekoliko drugače je na sosednjem PROSEKU. Tu se je poleg nestranske Enotne liste predstavila tudi kandidatna lista neofašističnega gibanja MSI. Enotna lista ima kot znak Triglav, na njej pa kandidirajo: Bogdan Bogatec, Carlo Cibic, Bruno Rupel in Luciano Stocca. »Razen Cibica smo vsi novinci,« nam je povedal Rupel. »Za razliko od Kontovela smo namreč pri nas že imeli jusarske volitve leta 1986, na javnem zborovanju, na katerem smo določili kandidate, pa se je izkazalo, da so trije od dosedanjih odbornikov hoteli »izpreči«. Naš namen ostaja vsekakor slej ko prej isti: obvarovati želimo naše jusarsko bogastvo oziroma uporabiti ga hočemo na tak način, da bi od tega imela korist v prvi vrsti in predvsem krajevna skupnost, kot sicer predvidevajo tudi zakoni. Tako se nameravamo postaviti proti načrtom, da bi na jusarskem zgradili naravnost megalomansko velike objekte za malo razširjene športe, zavzeli pa se bomo, kot se je sicer že dosedanji odbor, npr. za ureditev drugega nogometnega igrišča za FC Primorje.«

Na OPČINAH so se predstavile kar tri kandidatne liste, in sicer lista MSI, lista Jus Opčine, ki ima kot znak konja in obelisk, ter lista, ki ima kot znak openski tramvaj, sestavili pa so jo krajevni pristaji KD, PSI in PRI.

Na listi Jus Opčine kandidirajo vsi štirje dosedanji openski jusarski odborniki, in sicer Guido Cabez, Igor Dolenc, Paolo Milic in Albino Sosič.

»Mislim, da smo v teh petih letih konkretno dokazali, da nam je veliko do openskega jusa in do tega, da se to naše skupno bogastvo kar najbolje upravlja,« nam je povedal Sosič, ki je bil doslej tajnik openskega jusarskega odbora. Priznati je treba, da so bili openski jusarji doslej vedno v prvi vrsti, ko je šlo za skupne akcije v prid jusarskih pravic, mimo tega, da so vložili tudi veliko truda za rešitev specifičnih openskih problemov. »Tudi v bodoče se nameravamo dosledno zavzemati za polno priznanje vloge jusarskih odborov, na samih Opčinah pa se bomo med drugim zavzemali za to, da bi končno uresničili športni center,« je zaključil tajnik Sosič.

Magnet vnaša v naš prostor prijetno mladostno vsebino

Naš prostor in naše mesto nasploh že od nekdaj skoparita s priložnostnimi pobudami za takozvane mlajše rodove, ki res niso deležni posebne pozornosti, tako da se v glavnem lahko srečujejo samo ob standardnih, že utečenih in tradicionalnih pobudah, medtem ko ostajajo alternativne oblike agregacijskih momentov v naših razmerah prava redkost, oziroma domena že definiranih — sklenjenih krogov, ki se v obstoječem arhipelagu poprečnosti in standardiziranih okvirov vzpenjajo do statusa »otokov sreče«.

Pobuda, ki jo bodo tedensko uresničevali mladi člani KUD Magnet v Domu Alberta Sirka v Križu (prihodnje srečanje bo v petek, 28. junija), predstavlja v tovrstni suhoparni panorami konkreten poskus prebijanja skorje navedene konvencionalnosti s kulturno-družabnim programom, ki skuša vrednotiti vsebino ter jo spojit s prijetno in vabljivo formo. Magnet prinašav naš prostor, za naše loge in navade, dovolj netipično pobudo, ki pa bo bržkone zanimiva za

vse mlade, verjetno posebno za tiste, ki jamrajo nad enoličnostjo tukajšnjih prireditvev. To je niz multimedialnih petkovih večerov »Luna 'n Blues«, ki se je začel v petek zvečer na terasi kriškega kulturnega doma Alberta Sirka z nastopom glasbene skupine Black Birds in z razstavo »Ženski liki« ljubljanske umetnice Almire Bremec.

»Luna 'n Blues« bo predstavljala svojevrstno osvežitev vsaj do konca julija, morda pa še dlje. Izvajalci in uporabniki bodo mladi glasbeniki in umetniki, mladi, ki težijo za nekoliko drugačnimi in novejšimi družabnimi momenti in ki bodo na tovrstnih večerih lahko udeleženi pri dveh ali celo več formah izraznosti.

Pri Magnetu že razmišljajo, da bi v ciklus »Luna 'n Blues« vključili tudi projekcijo filmov, kar bi ob glasbeni in likovni izraznosti ter medsebojnem komuniciranju navzročih lahko še posebej prispevalo k uveljavitvi multimedialnega »happeninga«.

IGOR CINCIANI

Ob koncu plesne sezone KD Prešeren iz Boljunca

Plesna prireditev v Dolini

V petek zvečer se je s celovečerno prireditvijo zaključila letošnja sedma sezona plesne šole KD France Prešeren iz Boljunca. Prijeten večer, posvečen standardnim in latinsko-ameriškim plesom, je v dvorano občinske telovadnice v Dolini privabil res zadovoljivo število občinstva, ki je z zanimanjem in navdušenjem sledilo sicer tri ure trajajočemu plesnemu sporedu. Glavno vlogo so seveda odigrali mladi plesalci, posebno za nekatere je bila komaj pretekla sezona več kot navdušujoča. O pomembnih uspehih mladih boljunskih plesalcev, o njihovem v petek zvečer izkazanem trudu in požrtvovalnosti pa bomo še spregovorili v naslednjih dneh. (dam)

(Foto Magajna)

Ob obletnici krematorija

Danes dopoldne shod v Rižarni

V Rižarni bo danes dopoldne ob 11. uri antifašistična manifestacija ob obletnici postavitve krematorijske peči, ki jo prireja Gibanje za obnovo komunistične navzočnosti. Govorili bodo senator Armando Cossuta, rajonski svetovalec Igor Pavletič in zastopnik mladih tega gibanja Jacopo Venier, zvečer ob 19. uri pa bo milanski parlamentarec spregovoril tudi na festivalu zgoraj omenjenega gibanja na prireditvenem prostoru v Ul. Flavia (nasproti nogometnega stadiona).

Priznanje pri Sv. Ani bo trajal do 8. julija z bogatim programom raznih javnih manifestacij in razprav o aktualnih vprašanjih. V petek je tako na prireditvi nastopil Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič. Pred koncertom pa je posl. Gianni Giadresco predstavil svojo knjigo »Amarcord del PCI«, sinoči pa je bila na sporedu okrogla miza o izkrivljanju zgodovinskih dogajanj in o revizionizmu kot podlagi za avtoritarne preobrate.

Prya skupina otrok že letuje v Žabnicah v Kanalski dolini

V četrtek malo po 12. uri se je s tržaške železniške postaje odpeljala prva skupina otrok (na sliki M. Magajne), ki se udeležujejo letošnjih poletnih letovanj Dijaškega doma. Kot smo že poročali, bosta obe izmeni domovali v Žabnicah, in sicer v hotelu Kristall. Najprej so odpotovali najmlajši, se pravi osnovnošolčki, ki bodo ostali v Kanalski dolini do 4. julija. V kratkem telefonskem razgovoru so nam povedali, da so prvi dnevi letovanja za približno 57 otrok in 6 vzgojiteljev potekali v dobrem razpoloženju.

KD FRANCE PREŠEREN IZ BOLJUNCA

vabi na tradicionalno

šagro na Gorici

Danes, 23. t. m., ob 16. uri odprtje kioskov, ob 18.30 kulturni program z godbo »VESELI GODCI« in klepetavima VANKO in TONCO; od 20.30 dalje ples z ansamblom »FARAONI«

Jutri, 24. t. m., ob 18. uri odprtje kioskov, od 20.30 dalje ples z ansamblom »HAPPY DAY«.

ŠZ GAJA vabi na

»11. ŠPORTNI TEDEN«

od 29. junija do 7. julija v Športnem centru na Padričah

PROGRAM:

od 29. junija do 7. julija deželni teniški turnir za NK »HILL SPORT«

od 1. do 5. julija turnir odbojke v mešanih ekipah ter nogometni turnir 7:7

7. julija ob 21. uri tradicionalni »nočni tek Gaje«.

ZABAVALA VAS BOSTA ANSAMBLA HAPPY DAY in ALPEN ADRIA

VABLJENI

Predsedstvo Kmečke zveze o Omanovem obisku

Primer pomanjkanja občutljivosti do kmetov

Predsedstvo Kmečke zveze, edine avtonomne slovenske stanovske organizacije kmetov v Italiji, je iz časopisnih in radijskih objav izvedelo za uradni obisk delegacije Slovenske kmečke zveze—Ljudske stranke iz Slovenije pod vodstvom njenega predsednika in obenem člana predsedstva Republike Slovenije Ivana Omana pri deželnem vodstvu italijanske Coltivatori diretti—Zveze neposrednih obdelovalcev.

Predsedstvo Kmečke zveze meni, da so stiki na raznih ravneh med sorodnimi organizacijami in ustanovami iz Slovenije in naše dežele nedvomno

koristni za medsebojno informiranje in sodelovanje o vprašanih skupnega interesa. Razume se, da si vsakdo išče prednostne sogovornike po svojih izbirah in opredelitvah, še zlasti ko gre za možnost pozitivnega vplivanja na sogovornika, v tem konkretnem primeru v korist slovenskih kmetov in reševanja težkih problemov, katerim je slovensko kmetijstvo izpostavljeno predvsem zaradi neutemeljenih razlasitev, ki sistematično spodjedajo temelje slovenske prisotnosti na teh tleh.

Vendar predsedstvo Kmečke zveze tudi ne more mimo ugotovitve, da je ta obisk, neglede na objavljene izgovore, povsem obšel Kmečko zvezo, edino organizacijo, ki predstavlja na področju kmetijstva pluralistično in samostojno organizirano manjšino. Kmečka zveza ima v naši skupnosti že 45 let vlogo odločnega branitelja interesov slovenskih kmetov, ki so prav iz tega razloga v veliki večini vključeni vanjo, demokratično volijo svoje voditelje in predstavnike, neglede na njihovo strankarsko ali kakršnokoli drugačno opredeljenost.

Razlogov je vsekakor dovolj, da bi si morale stanovske organizacije v matici šteti v dolžnost, da se ob obiskih pri sorodnih italijanskih organizacijah neposredno seznani s problemi slovenskega kmetijstva in zaščitijo njegove interese. Potezo Kmečke zveze—Ljudske stranke je zato mogoče razumeti tudi kot pomanjkanje občutljivosti do naših kmetov in do dejstva, da se samo samostojno organizirani lahko učinkoviteje upirajo pritiskom asimilacije.

Predsedstvo Kmečke zveze meni, da takšen odnos Kmečke zveze—Ljudske stranke, kljub drugače izraženi želji, o kateri ne bi hoteli dvomiti, ne more prispevati k učinkovitosti boja slovenskih kmetov v Italiji za njihove stanovske in obenem narodnostne pravice, katerim se je Kmečka zveza zapisala od samega začetka in jim ostala dosledno zvesta. Zato obžaluje, da Slovenska kmečka zveza, ki ni le stanovska organizacija, pač pa tudi stranka, tokrat teh vidikov svojega obiska pri deželni Coldiretti ni upoštevala.

Poudarjena je bila važnost sodelovanja na vseh področjih

Včeraj na tržaškem velesejmu praznovali uradni dan Hrvaške

Gospodarska zbornica Hrvatske je bila v petek, v okviru svojega večdnevnega obiska v našem mestu ob letošnjem mednarodnem velesejmu, tudi gost Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. Najvišji predstavniki obeh organizacij (na sliki so razpoznavni, na desni, predsednik in podpredsednik GZH Ivica Gaži in Vjekoslav Tomašić ter, na levi, predsednik in podpredsednik SDGZ Boris Siega in Anton Nanut) sta v prisrčnem in konstruktivnem vzdušju analizirali že obstoječe oblike in zlasti vse bodoče perspektive sodelovanja med našim in hrvaškim gospodarstvom.

Na tržaškem velesejmu je bil včeraj dan Hrvatske in ne Jugoslavije, kot se je doslej dogajalo. Kot nam je pred predstavitev dneva dejal predsednik velesejemске ustanove Gianni Marchio in nato potrdil na predstavitvi dneva, gre za tehnični problem. Slovenija in Hrvatska sta s privolenjem beograjske vlade izmenično zastopali Jugoslavijo na tržaškem vzorčnem velesejmu. Letos je na vrsto prišla Hrvatska, ki je zastopana s številnimi podjetji. Spričo zelo zapletenih poli-

tičnih razmer v sosednji republici pa so Hrvati zaprosili velesejemsko ustanovo, da bi se predstavili kot Hrvatska in ne kot Jugoslavija. To je prireditelj, kot nam je dejal Gianni Marchio, povzročilo precej težav, ki so jih sicer rešili.

Dan Hrvatske torej. Predstavitve in tiskovne konference so se udeležili številni gospodarski operaterji te jugoslovanske republike, tukajšnji gospodarski delavci, med katerimi številni slovenski tržaški ter predstavniki političnih in drugih oblasti. V svojem nagovoru je predsednik velesejemске ustanove Marchio med drugim poudaril, kako ta ustanova deluje s sosedji na številnih področjih, sodelovanje pa bi rada usmerila še v druge smeri. S svoje strani je predsednik Hrvatske trgovinske zbornice Ivica Gazi potrdil voljo po sodelovanju s Trstom. Orisal je nato smernice nove hrvatske vlade (spoštovanje človekovih pravic, spo-

Sindikati o položaju delavcev tovarne IRET

Pred dnevi je bila skuščina delavcev tovarne IRET, prisotni so bili redno zaposleni in tisti, ki so v dopolnilni blagajni. Skupščine so se udeležili tudi predstavniki CGIL, CISL in UIL in ugotovili težek položaj delavcev. V sindikalnem sporočilu je med drugim rečeno, da redno zaposleni delavci že mesece ne dobivajo rednih plač, tisti, ki so v dopolnilni blagajni, pa že 6 mesecev ne prejmejo dohodkov, ki bi jim omogočili kolikor toliko dostojno življenje v pričakovanju novih služb. Sindikati nadalje pravijo, da je bodočnost zaposlenih predvsem nejasna in vezana na zelo vprašljivo povečanje produktivnosti ali pa na spremembo uprave.

Sindikati nadalje ugotavljajo, da ni stekla niti mobilnost, o kateri so se sindikati zmenili z javnimi ustanovami in deželno upravo. Z mobilnostjo je povezana tudi dopolnilna blagajna, Dežela FJK pa se je pri tem postavila kot garant. Položaj tovarne IRET pa je tudi drugače skrajno zapleten. Sindikati se pritožujejo, da nimajo pravega sobesednika in niti jasne upravnega sveta.

V priredbi folklorne skupine Ongia

V Miljah prireditev »Dobrodošlo poletje«

»Dobrodošlo poletje« je naslov tridnevne prireditve, ki jo je ta konec tedna v Miljah organizirala tamkajšnja folklorna skupina Ongia. Prireditve nosi podnaslov Sprehod po Miljah med zgodovino, umetnostjo in glasbo. Pri organizaciji sta sodelovali še društvo »Fameia Muiesana« in ribiško društvo »Orca«, pokrovitelja sta miljska občina ter Tržaška letovišcarska ustanova. Danes zvečer ob 20. uri, bo na trgu Marconi koncert godbe Ongia, sledil bo koncert združenih zborov italijanskih skupnosti iz Pirana in Novigrada, ki bo v cerkvi Sv. Frančiška, ob 21.15 bo v ulici Pancera nastop malega baleta skupine Ongia, sledil bo koncert skupine Serenade Ensemble, ob 22. uri bo na Candi-j nastopal zbor Ongia, zvečer bo ob 20.30, na trgu Marconi, zaključila godba Ongia. Jutri ob 21. uri bo v cerkvi Sv. Frančiška koncert zborov Collegium Musicum Fluminense iz Reke in Tržaškega okteta. (w)

De Michelis o neizplačanih trgovskih poslih z Jugoslavijo

Italijanski zunanji minister De Michelis je poslal predsedniku Tržaške trgovinske zbornice Tombesiju pismo, v katerem izraža svojo »pozornost« do problemov italijanskih izvoznih podjetij, ki trgujejo z Jugoslavijo. Sam Tombesi je pred nedavnim seznanil ministra z velikimi težavami, ki jih imajo italijanska podjetja zaradi premajhne likvidnosti jugoslovanskega bančnega sistema. Zaradi tega se marsikdaj dogodi, da jugoslovanske banke italijanskim podjetjem ne izplačajo valute, ki jo dolgujejo. Tombesi je naglasil, da je Trst pomembno križišče izvožno-uvoznih poslov in da se podjetja nahajajo v močno negotovem položaju. Vprašal je tudi De Michelisa, naj uradno poseže zato, da se ponovno uveljavijo normalna pravila trgovine. V svojem odgovoru je minister zagotovil, da je že seznanil beograjske oblasti z nekaterimi primeri, ki niso izplačali italijanskih podjetij, in izrazil pripravljenost, da bo posegel, če se bodo primeri neizplačanih poslov pomnožili.

Včeraj predstavili Rožnate strani na tržaški občini

Rožnate strani je naslov zbornika zakonov o »ženskih pravicah«, ki so ga včeraj predstavili tudi v Trstu. Zbornik je pred časom izšel na pobudo Komisije za enake možnosti med moškimi in ženskami, ki deluje pri predsedstvu italijanske vlade. Uvodno misel za publikacijo je prispevala predsednica komisije Tina Anselmi.

Tržaška predstavitev je potekala na pobudo žensk, ki so bile izvoljene v tržaški občinski svet. O pomenu in namenu zbornika je na tržaškem županstvu govorila Gioia Longo, predsednica Razsodišča 8. marec.

Publikacija rožnate barve obsega 175 strani, na katerih so zbrani zakoni, ki se v širšem pomenu besede nanašajo na žensko problematiko. Gre za vrsto vprašanj, ki v prvi osebi zadevajo ženske, segajo pa na razna in zelo različna področja (zajeto je seveda poglavje dela, velik poudarek pa je tudi na družinskem pravu). Ob pomenu organskega pregleda vseh zakonov pa je še pomembnejše dejstvo, da se lahko ženske s pomočjo zbornika informirajo o raznih zakonskih vidikih vprašanj, s katerimi se morajo v raznih obdobjih svojega življenja soočiti.

Pobudnice včerajšnje predstavitve so med drugim poudarile, da so izvodi Rožnatih strani na voljo vsem ženskam in organiziranim skupinam. Dovolj je, če se v naslednjih dneh obrnejo na Koordinacijski odbor tržaških občinskih svetovalk.

V Kraškem muzeju v Repnu na pobudo SDZPI

Zanimiva razstava kamnitih predmetov

V petek so v Kraškem muzeju v Repnu odprli razstavo kamnitih predmetov, ki so jih izdelali dijaki dvoletnega poklicnega tečaja za obdelovalce kamna v šolskih letih 1989/90 in 1990/91. Tečaj, ki ga je organiziral Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje, se je zaključil prejšnji teden, kvalifikacijo pa so dobili vsi dijaki.

Med praktičnim poukom v delavnici so izdelali vrsto kamnitih predmetov, od vaz do klopi, od miz do portalov. Predmete so razstavili v Kraškem muzeju v Repnu, kjer si jih lahko ogledamo. Gornjo sliko je posnel naš fotograf M. Magajna med petkovu otvoritvijo. Prisotne je pozdravil predsednik Zavoda Lucijan Volk, v kulturnem sporedu pa je nastopila ženska pevka skupina »Stu ledi«.

ko se je v trenutku zgodila nesreča. »Skala v bivšem kamnolomu se zlahka krusi, in prav v tem gre iskati vzrok za mladeničevo tragedijo,« nam je včeraj povedal poveljnik devinsko-nabrežinskega komisiariata policije, marešalo Broccardo, ki je vodil preiskavo o nesreči. Eden od oprimkov, za katerega se je Denis držal, se je naenkrat okrušil in fant je zgrmel v globino. Njegovo telo je med padanjem dvakrat butnilo ob štrleče skale in naposled treščilo na tla, nedaleč od obeh prijateljev, ki sta, nemočna, s pogledom sledila fantovemu koncu. Denis Forte je bil na mestu mrtev.

Stanovanjske »miši« včeraj ponovno na delu

Neznanci so včeraj dopoldne vplomili v stanovanje 53-letnega Renata Arborea v Ulici Conti 11/2, ko lastnika ni bilo doma. Prebrskali so celotno stanovanje ter odnesli zapeljivost, prstane in drugo zlatnino za skupno vrednost 4 milijonov lir. Okradeni Renato Arbore se je ovedel tatvine, ko se je po eni uri odsotnosti vrnil domov. Njegovi sosede so policijskim agentom povedali, da je ob uri tatvine krožila okrog poslopja Romka z dvema otrokoma, niso pa znali postreči z natančnejšimi podatki. Policija je seveda uvedla preiskavo, upanja, da bo prišla neznanim nepridipravom na sled, pa je bolj malo.

Komaj 17-letni fant je hotel preplezati pobočje kamnoloma

Smrt med plezanjem v Sesljanu

Komaj 17-letni fant iz Tržiča se je v četrtek smrtno ponesrečil med plezanjem v opuščeni bivši rimski javi pri Seslanskem zalivu. Denis Forte, tako je bilo ime mladeniču, ki je stanoval v Ul. Cosulich 159 v Tržiču, je padel z višine kakih 50 metrov in bil na mestu mrtev.

Denis Forte se je v četrtek popoldne podal z dvema prijateljema na kopanje v Seslanski zaliv. Po osvežitvi v morju se je vesela družina podala proti bližnjemu opuščnemu kamnolomu in se odločila, da bo poskusila preplezati skalnato pobočje, ki se dviga za kakih 60 metrov visoko nad morjem.

Trojica je začela vzpon poletavno, zatem pa je Denisova prijateljca prevzel strah: ko sta bila na višini kakih 25 metrov sta se preplašila višine in se počasi vrnila na obalo. Mladeniča sta tudi Denisa povabila naj sestopi, ker sta menila, da je postalo plezanje brez vrvi prenevarno, fant pa se ni zmenil za njuno vabilo: nadaljeval je, in to je bilo zanj tudi usodno.

Denis Forte se je povzpел še za kakih 25 metrov višje od mesta, ki sta ga dosegla tudi njegova prijatelja pred sestopom. Po pričevanju prijateljev je bil le nekaj metrov od vrha,

štovanje dela, spoštovanje naravnih zakonov in vse to v pravni državi), na katerih naj bi se gradilo sodelovanje s sosedji in z Evropo. Z nastopom na tržaškem velesejmu želi Hrvatska pokazati, da je resni partner. Trst je za Hrvatsko nekakšna »vstopna karta« za Evropo, ki je Zagreb ne more izgubiti. Podpredsednik zbornice Vjeko Tomašić pa je s svoje strani poudaril, kako je Hrvatska za afirmacijo lastne suverenosti, ampak tudi za sodelovanje.

Na tiskovni konferenci je spregovoril tudi poslanec Coloni, ki je med drugim poudaril važnost zakona za obmejna področja in se obregnil ob italijanskega zunanjega ministra De Michelisa glede njegovih teorij o gospodarskem sodelovanju v Evropi.

Veliko je bilo govora o turizmu, enem glavnih finančnih virov Hrvatske. Odločno je bilo zanikano, kot napihuje tuje časopise, da na Hrvatskem in po dalmatinski obali obstajajo veliki problemi javnega reda; ravno tako ni nobene težave za avtomobiliste, saj so črpalke ob cestah odprte, hoteli in restavracije delujejo v normalnih pogojih. Nihče naj se torej ne ustraši, tudi v tej zapleteni politični jugoslovanski situaciji, in naj pride na dopust na Hrvatsko. Ne bo mu žal, so poudarili včeraj.

A.S.

Za vedno nas je zapustila

Ema Čebtron vd. Carli

Pogreb bo jutri, v ponedeljek, 24. junija ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v trebensko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sin Renato z ženo Ano, hči Suzana z možem Enzom, ljubljene vnuki Kristina, Aleksandra, Luka in Fabio, bratranec Viktor in ostalo sorodstvo.

Trebče, 23. junija 1991

Ob nenadni izgubi dragega brata, očeta, nonota in strica Emila Carlia ter ljubljene mame in tete Eme Carli Čebtron izreka iskreno sožalje vsemu sorodstvu

Godbeno društvo
Viktor Parma iz Trebče

† Po pogrebu sporočamo žalostno vest, da nas je 16. junija 1991 zapustil naš dragi

Giuseppe Budin

Žalujča žena Renata, sinova Aldo z Luiso in Silvio z Dino, vnuka Marko in Giorgia, sestre Ivanka in Ida, svaka z družinami Budin, Gruden, Lanceri in Milič.

Trst, 23. junija 1991

Ob smrti očeta Danjela Glavine izreka iskreno sožalje sinu Sergiju in družini

pevci MPZ V. Vodnik.

24. 6. 1989

24. 6. 1991

Mila

Plesničar - Lacchi

Z ljubeznijo se te spominjajo

TVOJI DRAGI

22. 6. 1984

22. 6. 1991

Ob 7. obletnici smrti

prof. Vladimira Berginca

se ga z ljubeznijo spominja

ŽENA LIDIA

Trst, 23. junija 1991

Kresna noč ob poletnem solsticiju in godu Janeza Krstnika

Usodna noč čarovnic

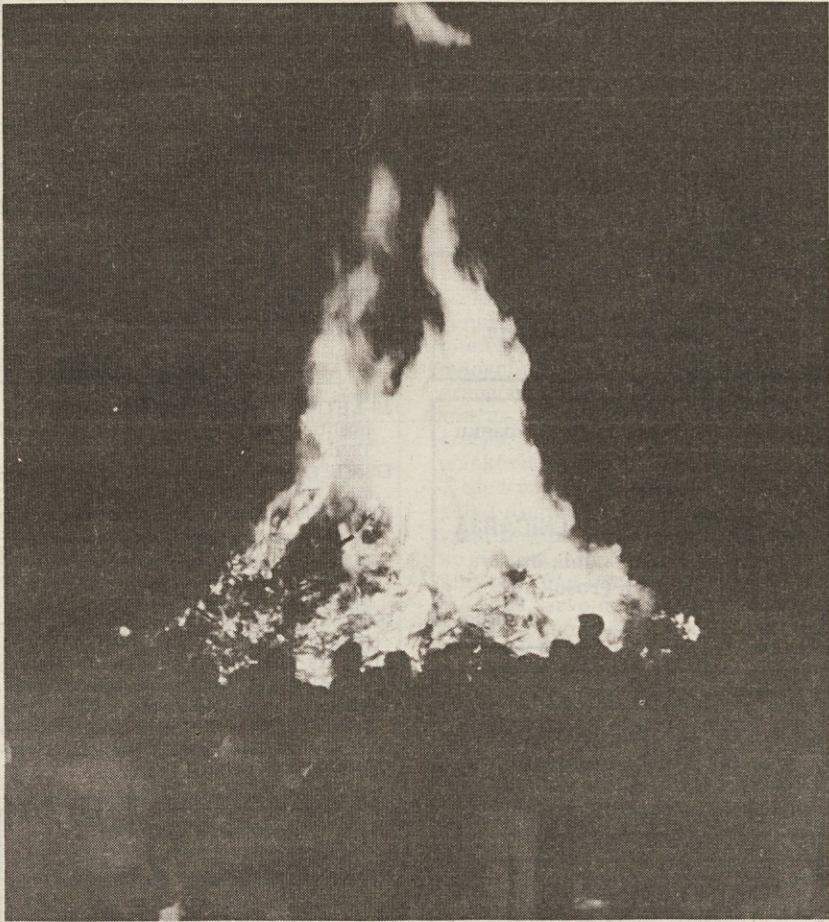
Kres ali kresni večer je eden najznamenitejših ljudskih praznikov, prav gotovo tisti, ki prinaša s seboj največ magičnega, skrivnostnega in, zakaj ne, tudi vraževernega. Njegove korenine segajo v daljno preteklost in je morda tudi zato njegov čar toliko močnejši.

Kresovanje je povezano s poletnim enakonočjem. Vsako leto prinaša dva solsticija - zimskega in poletnega. Že v starogrškem verovanju sta bila solsticija nekakšna vrata: vrata bogov, obrnjena na jug, ker je tedaj sonce južno od nebesnega ekvatorja, ali zimsko enakonočje, ko je noč najdaljša in dan najkrajši; vrata ljudi, obrnjena na sever, ker je takrat sonce na severu od ekvatorja, ali poletno enakonočje, ko je dan najdaljši in noč najkrajša. Vendar je verovanje še starejše in so ga poznali malodane vsi narodi. Lahko ga zasledimo tudi pri starih Rimljanih v potezah dvoobraznega Ianusa, ki ga krščanstvo razlaga kot napoved-prekoko Kristusa. In ko govorimo o krščanstvu, se nam takoj pojavita dva istoimenska svetnika: Ivan ali Janez Krstnik in Evangelist, ki praznujeta svoj god prav ob enakonočjih - 24. junija in 27. decembra. Oba Janeza predstavljata »ključ«² prej omenjenih vrat ali Kristusa kot Stvarnika ob poletnem solsticiju in Kristusa, ki odpira nebeška vrata ob zimskem.

V ljudskih običajih seveda ne najdemo zgornjih razlag, a ohranili so se obredi in navade, ki skušajo ščititi naravo. Glavni element je seveda ogenj in torej kres, ki ga prižigajo na manjših in večjih vrhovih ali tudi na poljih. Ogenj simbolizira sonce, a v glavnem ima tudi moč, da prežene zle duhove in čarovnice, pa tudi bolezni. Pri nas so še pred nedavnim sežigali kresove pri Sv. Ivanu, na Trsteniku, pa tudi na mnogih točkah v Bregu in na Krasu. V Belgiji so, denimo, ljudje skakali čez ogenj, da bi se obvarovali bolezni, nato so shranili pepel, da bi jih obvaroval požarov. V Piemontu baje še verujejo, da jih ogenj obvaruje grmenja, toče in živino bolezni, obenem je priporočilo za dobro letino. Istrski pregovor pravi: »San Giovanni col su' fogo brusa le strighe, el moro e 'l lovo.«² (Svet Ivan s svojim ognjem zažge čarovnice, črnce in volka.)

V kresni noči in torej na predvečer sv. Ivana (letos v noči na ponedeljek) se - po ljudskem verovanju - dogajajo vsemogoče in čudežne stvari. Rosa sv. Ivana ima, denimo, posebno moč, saj kopel v tej rosi pomladi kožo in nas obvaruje bolezni. (Menda bi bila taka rosa kaj težka konkurenca dragim lepotnim mažam!)

Skoraj po vsej Evropi so pripovedovali, da je v tej neverjetni noči mogoče videti čarovnice, ki na svojih metlah letijo na svoje letno srečanje opolnoči. Pred njimi nas lahko obvarujejo posebne trave ali blagoslovljena voda. Ponekod znajo splesti proti čarovnicam zelo učinkovit, če je le narejen po pravem receptu, venček poljskega cvetja. Na kraških hišah ga včasih še vidimo, iz česar bi lahko sklepali, da tudi pri nas čarovnic ne manjka. Napotkov, kako jih spoznamo, je več. Ponekod pravijo, da si čarovnica že zjutraj zgedaj izposoja sol in olje, drugod trdijo, da se čarovnice rojevajo na božični dan in da ne poljubljajo otrok, pa tudi, da ne morejo iz hiše, če jim podtaknemo škarje pod stol. Pred vampirji nas varuje česen, če ga kupino na dan sv. Ivana. Zdi se, da je učinkovit tudi proti čarovnicam in seveda ga potem lahko porabimo pri kuhi...
NADJA KRIŠČAK

Ognjeni zubli so prasnili visoko v noč

(Foto M. Magajna)

Ul. S. Cilino 36
34126 Trst
Tel. (040) 54021

gradbeni material &
sanitarije

zerial S.n.c.

MARKET ABC

Ghez U. & C. s. n. c.

Lonjerska cesta 168 - Telefon 54388

JESTVINE

Manzin Giovanni

TRST - Ul. S. Cilino 52 - Tel. 567845

papirnica in igrače

sara

Trg V. Gioberti 7/a

Marega Elio

Jestvine

Ulica S. Cilino 34 - Telefon 54304

ZADRUŽNA
KLET

CANTINA SOCIALE
MONSELICE ESTE

VINA Z ZAŠČITENIM POREKLOM (D.O.C.) iz Evganskih gričev

GROSISTIČNE CENE ZA MALOPRODAJO

ODPRTA VINA (liter) **1.400 lir**

VSTEKLENIČENA (75 cl) **2.500 lir**

Izkoristite prilžnost

Trst - Vardelska cesta 3 - Tel. 571420
(pri Bošketu) **OB SOBOTAH NON-STOP!**

ZGODOVINSKE ITALIJANSKE GOSTILNE

**Antica Trattoria
Suban**
1865

TRST - Ul. Comici 2 (Sv. Ivan)
Tel. (040) 54368 - Fax (040) 579020

**KMETIJSKI
KONZORCIJ
TRST**

*Vse za poljedelstvo
in vrtnarstvo*

TRST - Ul. Flavia 12 - Tel. 040/812311

TRST - Ul. F. Filzi 15 - Tel. 040/64724

TRST - Bazoviška cesta 6 - Tel. 040/53086

RONKE - Ul. Mazzini 105 - Tel. 0481/777421

GOSTILNA

all' **Università**

*tipična tržaška kuhinja
z vrtom
in parkiriščem*

TRST
Ulica dello Scoglio 197
Telefon 577285

ZAPRTO OB TORKIH

Pohištvo

MOBIL FURIO ARREDAMENTI

TRST - Ul. Giulia 38 - Tel. (040) 55001

Ne zgublaj časa po nepotrebnem!

Pridi k nam,
kjer dobiš kakovostne
artikle in primerne cene.

RAMAZZOTTI ANGELO

*Prodaja na debelo
in na drobno
rastlin ter artiklov
za cvetlične nasade*

34128 TRST
Ulica Brandesia 13
Telefon (040) 567505

NOVA UPRAVA

Z ustanovnega kongresa goriške Demokratične stranke levice Skrb za stvarnost mesta Gorice in želja po smotrnem poseganju

Pred petimi leti je bil v Gorici zadnji mestni kongres KPI, včeraj popoldne je po poldrugem mesecu razprav in nemajhnih težav z ustanovnim kongresom stopila na politično sceno nova stranka, ki se je rodila iz KPI - goriška Demokratična stranka levice. Namen kongresa je bil začrtati smerice stranki, njeno funkcijo in vlogo, zarisati načrt za Gorico in seveda izvoliti vodstvene organe. Kongres je to tudi opravil, čeprav ob udeležbi, ki je bila primerna sobotnemu popoldnevu toplega poletnega dne.

DSL si je za kongres izbrala geslo »Nova stranka za mesto« in v tem duhu je seveda bilo tudi dolgo in izčrpno poročilo dosedanjega tajnika Marzia Lambertija, ki je med drugim napovedal, da ne želi v bližnji bodočnosti vodstvene odgovornosti v stranki. Poročilo je izhajalo iz velikih sprememb, ki so v zadnjem času vtisnile svoj pečat Gorici, in istočasno iz zgodovinske preusmeritve stranke, ki se prilagaja novim potrebam in zahtevam sodobnega časa in družbe. Dotaknil se je tako vseh protislovij tega mesta, ki se vključuje v nove tokove v Evropi in Jugoslaviji v pričakovanju skupnega evropskega tržišča in ki mu je gledišče posebna lega na meji med dvema vedno bolj povezanimi svetovoma. Politična lega mesta je vsakekor odločilna, vendar bi moralo mesto biti pozorno tudi do političnih in gospodarskih sprememb sosednjih držav.

Na politični ravni si bo DSL prizadevala zato, da bi novi tok zajel družbene sile, gibanja, organizacije, kulturne težnje, javno mnenje, vse tiste pojave, ki jim sedanja politika mesta ne nudi zadovoljivih rešitev, skratka iskala bo novo možnost za načrt, ki naj se uresničuje ob ustavnih spremembah v sodelovanju z levičarskimi silami.

Posebno pozornost je Lamberti posvetil spremembam, ki pretresajo so-

sednjo Slovenijo in Jugoslavijo, stališču zveznega odbora stranke in posledicam, ki bi lahko izhajale iz nove pravne ureditve dosedanje jugoslovanske federacije.

Nadalje je dosednji tajnik razmišljal o profilu te nove stranke, ki bi se morala ponuditi kot demokratična in obnoviteljska v okviru širše levice, sposobna obnoviteljskih podvigov in novih pogledov. Soočanje med strankami poteka sedaj na programih in vsebinah, kar terja drugačno pripravljenost in organiziranost predvsem na interesnih ali tematskih področjih z delovnimi skupinami in komisijami, z drugačno prisotnostjo žensk in Slovencev. Zaključek poročila je bil posvečen podrobnemu načrtu stranke za učinkovito delovanje v mestu.

Med precej živahno diskusijo sta se poleg drugih, ki so se dotaknili predvsem mestne stvarnosti, oglasila Darko Bratina, ki je obravnaval nekatera ključna vprašanja za Goriško in pogled na razvojne poti tega mesta v bližnji bodočnosti, in deželni svetovalec Ivan Bratina, ki je posegel proti predlogu resolucije v zvezi z zadnjimi spremembami v Jugoslaviji.

Zaključki so bili skrb deželnega tajnika Elvia Ruffina, kongres je seveda izvolil vodstvene organe in izglasoval zaključno resolucijo, poleg volilne in politične komisije, ki sta bili zadolženi za delo na samem kongresu.

Bencinski boni

Trgovinska zbornica obvešča, da bodo v torek, 25. junija, začeli z razdeljevanjem drugega kontingenta bonov za gorivo proste cone. Delili jih bodo v uradih ACI v Gorici, Krmini in Gradežu, na županstvu in Gradišču ter na sedežih Pro Loco v Trzinu, Ronkah in Štancu. Bone je treba prevzeti do 10. avgusta. Pri tem je treba predložiti voziško dovoljenje, prometno karto in potrdilo o plačilu zavarovanja. Sporočilo za tisk ne navaja, koliko litrov goriva, bo dobil vsak upravičenec.

Kar zadeva nove prošnje, zapade rok za vlaganje v soboto, 29. t.m., dokumente v dopolnitev že vloženih prošenj pa lahko interese oddajo do 19. julija.

Občinski praznik v Sovodnjah

Danes se v Sovodnjah nadaljuje praznovanje občinskega praznika. Letošnja prireditve je še posebej slovesna, saj Sovodenci praznujejo dve okrogli obletnici: 40-letnico samostojnosti sovojenjske občinske uprave in 35-letnico delovanja ŠD Sovodnje. Program prireditve je dokaj pester. Ob 9. uri se bodo na nogometnem igrišču zbrali domači ribiči, ki se bodo pomerili v tekmovanju natančnih metov z ribiško palico. Popoldne bodo na sporedu finalna tekmovanja nogometnega (od 16. ure dalje) in odbojcarskega turnirja (od 19. ure dalje). Ob 21. uri se bo moč zavrteti ob zvokih ansambla Borgo Castello, ob 22. uri pa bodo nagradili udeležence turnirjev.

Občinski praznik bodo proslavili jutri. Ob 19. uri bodo predali namenu novo občinsko garažo zraven občine. Uro kasneje bo v občinski telovadnici osrednja slovesnost ob 40-letnici občine s podeljevanjem priznanj zaslužnim občanom, kulturnim sporedom ter nagrajevanjem sodelujočih na razstavi vin.

Štiri godbe danes v Doberdolu na 2. glasbenem srečanju na Krasu

V Doberdolu bo danes na osrednja prireditve v okviru 2. glasbenega srečanja na Krasu, ki ga prirejajo člani pihalnega orkestra Kras ob zaključku uspešne glasbene sezone. V okviru tridnevnega praznovanja so v petek zvečer gojenčci glasbene šole Kras imeli tudi zaključni nastop. Včeraj so na ploščadi za osnovno šolo nastopili plesalci plesne skupine Gardenia iz Trzinu, na svoj račun pa so prišli tudi igralci briškole in pivci piva, ki so se lahko pomerili v hitrostnem praznjenju bokalov. Danes od 18. ure dalje bodo nastopile poleg domače godbe Kras še godbe iz Ronk, Prvačine in Dobrovega. Ob 20. bo ples ob zvokih ansambla Happy day. Prireditelji zagotavljajo tudi pristno domačo hrano in pijačo.

Avtorske pravice fotografov

Na Expomegu je na ogled 5. fotografska razstava Furlanija-Juljska krajina Fotografija, na kateri se pojavljajo dela priznanih italijanskih in tujih avtorjev. Ob sami razstavi je organizator poskrbel tudi za vrsto stanskih prireditev. Med temi spremlja posebno pričakovanje jutrišnji študijski dan (začetek je predviden ob 10. uri), ki se ga bodo udeležili v glavnem profesionalni fotografi, na temo Obramba avtorskih pravic. Obravnavali bodo pravne in pogodbene plati, ki segajo tudi na področje deontologije in odnosov z naročnikom.

Razstava na Expomegu bo odprta do 7. julija in poleg znanih imen, kot so Fontana, Toscani, Settani, Kane, Pino ali Basilico, ponuja ogled del treh obetavnih »začetnikov« ter drugih oddelkov s prav tako zanimivimi fotografijami.

Jelinčič predaval o Everestu

Duško Jelinčič, znani tržaški alpinist in član Slovenskega planinskega društva v Trstu, sicer pa naš delovni kolega, je prejšnji teden prikazal lansko meddeležno in mednarodno alpinistično ekspedicijo na Everest.

Odzval se je povabilu goriške sekcije CAI, ki je s tem večerom tudi zaključilo sezono predavanj. Duško je pretežno mladi publiki prikazal bogat izbor diapozitivov s skoraj tri mesece trajajoče odprave, ki se je končala z uspehom. Poskrbel je seveda z njemu lastnim in hudo mušnim pristopom, pri čemer ni manjkalo tudi avtokritike in avtoironije. Predavanje oziroma projekcija diapozitivov, je bila v mali dvorani Kulturnega doma.

Ob podiranju mlaja v Štandrežu prišlo do nepotrebnega razburjanja

Skupina štandreških mladincev, ki je v sredo zvečer podirala mlaj na trgu sredi vasi, je tvegala, da bi zaradi tega morala plačati slano globo, menda nad pol milijona lir. Na kraju so namreč posegli karabinjerji štandreške postaje, ki so zahtevali dokumente osmih mladincev nato pa jih obvestili, da bodo o dogodku sestavili zapisnik in jim naptili slano globo. Kot kaže, pa je šlo le za grožnjo, saj smo včeraj popoldne od poročnika karabinjerjev pri goriskem poveljstvu izvedeli, da je zadeva zanje zaključena in da proti skupini ne nameravajo postopati.

Toda, kaj se je pravzaprav zgodilo? Štandreška mladina, ki je postavila pri spomeniku padlim tradicionalni mlaj, se je v sredo pod večer zbrala, da bi ga podrla. Že v preteklosti so v podobnih primerih imeli težave s čuvaji javnega reda, ki so jih pri postavljanju ali podiranju mlaja nekajkrat legitimirali. Prav z namenom, da se izognejo morebitnim težavam, so se tokrat najprej napotili v karabinjersko postajo. Prosilili so za poseg karabinjerjev, ki naj bi med podiranjem za kako minuto zaprli dokaj prometno Ul. Sv. Mihaela. Dežurni - tako so nam povedali mladinci - jim je odvrnil, da ne more poseči, ker je trenutno sam v postaji.

Skupina mladincev se je zato z motorno žago podala do mlaja in ga podrla. Da bi pri tem ne prišlo do nesreče, so za slabo minuto ustavili promet in ga nato sprostili, brž ko so s ceste odstranili deblo. Takrat pa so se le pojavili karabinjerji in od mladincev zahtevali dokumente. Vicerigadir štandreške karabinjerske postaje jih je opozoril, da so s prekinitvijo prometa zagrešili prekršek zoper prometne predpise in da bodo morali zaradi tega plačati globo, ki znaša več kot pol milijona lir. Dogodek je priklical na trg številne domačine, med njimi rajonsko svetovalko Vilmo

Brajnik, ki je sama prevzela odgovornost za početje mladine in se ponudila, naj njej dostavijo zapisnik. Sledili so poskusi dogovarjanja in prepričevanja, ki pa niso zalegli, saj so možje postave vztrajali pri stališču, da so mladinci zagrešili prekršek in da bodo zaradi tega kaznovani.

Tudi pisec teh vrstic, ki se je predstavil kot novinar, se je zaman skušal pogovoriti z vicebrigadirjem, vendar ni dobil zaželenih pojasnil. Zaradi tega ni bilo mogoče izvedeti, zoper kateri specifični predpis naj bi se fantje zagrešili, pa tudi ne preveriti resničnosti navedenega opisa dogodkov, ki sloni izključno na pričevanjih mladincev ter drugih očividcev. Nimamo razloga, da bi dvomili v resničnost njihovih izjav, vendar nam novinarska etika narekuje dolžnost, da jih preverimo z vsemi možnimi pričevanji. To v tem primeru ni bilo mogoče ne na licu mesta ne v naslednjih dneh, ko smo kakih desetkrat telefonirali štandreškimi karabinjerjem in vselej dobili enak odgovor: odgovornega trenutno ni, nihče drug pa vam ne more posredovati informacij v zvezi z navedenim dogodkom.

Končno smo včeraj popoldne dobili z goriškega poveljstva razveseljivo in pomirjujočo vest, da proti osmim fantom ne bodo ukrepali. Zdi se nam, da je taka odločitev trezna in uravnovešena, tako upoštevaajoč tradicijo postavljanja mlajev v vseh slovenskih krajih kot tudi obnašanje fantov, ki je bilo nadvse odgovorno. Sami so namreč predhodno obvestili karabinjerje o svojih namenih, nato pa so ustavili promet zgolj v skrbi za varnost mimoidočih in samo za kratek čas, ki je bil za to potreben.

Vse je prav, kar se konča prav. Za bodoče pa lahko le izrazimo željo, da ne bi prišlo ponovno do podobnih nesporazumov in nepotrebnega razburjanja.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 16.6. do 22.6.1991.

RODILI SO SE: Mattia De Luca, Nicola Donda, Mariachiara Feresin, Francesca Rosolen, Anna Brandolin, Vincenzo D'Angelo, Tatjana Marusic, Sara Susic, Alessandro Feola, Alice Visintin.

UMRLI SO: 90-letni upokojenec Tranquillo Manfrin, 59-letni upokojenec Oliviero Frison, 94-letna upokojenka Maria Lucia Bandelli, 45-letni uslužbenec Licio De Colle, 96-letni upokojenec Urbano D'Achille, 61-letni Giovanni Battista Cumin, 82-letni upokojenec Luigi Cantarutti, 75-letna gospodinja Elisabetta Grauner, vd. Ambrosi, 66-letni duhovnik Tarcisio Biasio, 82-letna upokojenka Pia Furlan, 94-letna upokojenka Laura Grassilli, 49-letni zidar Eliseo Gressani.

OKLICI: zobozdravnik Corrado Delbello in bolničarka Alessandra Ciampa, trgovec Benedikt Kosič in uslužbenka Lucia Cillo, uslužbenec Mauro Marchiaro in uslužbenka Michela Lulli, podoficir karabinjerjev Paolo Zortea in histološki tehnik Alessandra Martissa, strugar Roberto Bon in uslužbenka Manuela Martinuzzi, delavec Alessandro Tired in frizerka Caterina Zubinelli, karabinjer Luigi Strano in bolničarka Marina Carletti, podoficir karabinjerjev Francesco Giunta in uslužbenka Vanda Cigoj, policaj Valter Russo in uslužbenka Marzia Samaritano.

POROČILI SO SE: uslužbenec Roberto Frigeri in uslužbenka Emanuela Gomisech, uslužbenec Ronaldo Rosa in brezposelna Alessandra Mucchiut, zidar Valter Doliač in uslužbenka Nadja Pintar, tehnik Marco Fantini in uslužbenka Maria Bertolini, inženir Claudio De Colle in uslužbenka Lucia Marega, električar Luciano Plazzi in uslužbenka Tatiana Kovacic, fotograf Sergio Gonella in uslužbenka Giuliana Macorig, tehnik za lepjenje Raffaele Vitale in gospodinja Rosa Crespo.

Ob zaključku redne sezone delovanja Celovečerni koncert zboru Oton Župančič

Mešani pevski zbor Oton Župančič je ob zaključku letošnje redne sezone nastopov priredil celovečerni koncert v domu Andreja Budala v Štandrežu. Zbrano občinstvo je uvodoma nagovorila Elda Nanut, ki je poudarila, da ima pevsko delovanje v Štandrežu dolgoletno tradicijo in sodi še vedno med poglobitve kulturne dejavnosti kot tudi med dejavnike ohranjanja slovenske besede ter značaja vasi. Besede je nato nadomestilo ubrano petje zbora, ki je pod vodstvom diri-

genta Mirana Rustje izvedel bogat in raznolik koncertni program.

Na sliki (foto Marinčič) mešani pevski zbor Oton Župančič med nastopom v Štandrežu

izleti

Sekcija VZPI Dol-Jamlje priredi v prvi polovici julija (datum bodo javili naknadno) enodnevni avtobusni izlet v San Marino in okolico. Vpisujejo Ettore Moro, Karlo Kobal in Mario Croselli. Zaradi rezervacije mest, naj se interese čimprej prijavijo.

razna obvestila

Knjižnica Damir Feigel posluje vsak delavnik od 8. do 13. ure do vključno 26. julija.

Kmečka zveza opozarja, da je treba prošnje za oprostitev zdravstvenih stroškov (ticket) obnoviti vsako leto. Pojasnila nudijo v uradu KZ v Ul. Malta 2.

čestitke

Jutri praznuje v Štandrežu 5. rojstni dan Isabel Paškulin. Vse najboljše ji želita Valentina in Elena.

Goriško predsedstvo ZSKD vošči svojemu članu
ROBERTU JURNU
in
njegovi izvoljenki
vso srečo na skupni življenjski poti.

kino

Gorica

CORSO 16.00-22.00 »Suore in fuga«.
VERDI 15.30-22.00 »Cuore selvaggio«.
VITTORIA 16.00-22.00 »Mi ami Spice 2«.
Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 15.45-22.00 »Pazzi a Beverly Hills«.
COMUNALE Zaprti.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Obse-

dena«.
SVOBODA (Šempeter) 18.00 »Policaj iz vrtca«, 20.00 »Karin in Barbara super-zvezde«.

DESKLE 18.00 »Nedokončana zgodba 2. del«, 20.00 »Izza ključavnice«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini - Korzo Italia 89 - tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZČU
Al Redentore - Ul. F.lli Rosselli 23 - tel. 410340.

pogrebi

Jutri ob 13.15 Elda Vecchiet, vd. Don-da iz splošne bolnišnice v Moraro.

Predsednik in člani Upravnega sveta Mestnega podjetja za javne storitve sočustvujejo z družino in žalujejo ob izgubi cenjenega

LICINIA DE COLLEJA

katerega globoka odgovornost, človečnost in moralna drža so odlikovale njegovo delo na političnem in upravnem področju.

Vodstvo in osebje Mestnega podjetja za javne storitve izrekata iskreno sožalje družini ob težki izgubi

LICINIA DE COLLEJA

člana Upravnega sveta

Pričakovanje a tudi zaskrbljenost pred napovedanim "dnevom D" Vzdušje v Novi Gorici in drugod ob meji v pričakovanju osamosvojitve Slovenije

Približuje se 26. junij, tako imenovani dan D oziroma datum razglasitve neodvisne in suverene Slovenije. Gotovo je to dogodek, ki bo prišel v zgodovino, čeprav je še marsikaj odvisno od tekoče politike in dogodkov, ki jih ni mogoče predvideti. V vsakem primeru pa bo osamosvojitve prinesla olajšanje in sprostitve, saj v napetosti, ki že dalj časa označuje življenje v Sloveniji zlasti pa odnose med Slovenijo in federalno državo Jugoslavijo, ne bi bilo mogoče več dolgo vzdržati.

Med prebivalstvom prevladuje slavnostno vzdušje in upanje, da bo suverena Slovenija lahko razmeroma hitro in uspešno premostila gospodarske, socialne, pa tudi politične težave, pri čemer si prizadeva, da bi tudi po osamosvojitvi ohranila ali celo poglobila sodelovanje z drugimi republikami na območju še obstoječe Jugoslavije. Slovenija pa zlasti željno pričakuje, da bi njeno samostojnost in suverenost priznale druge države. Zdi se, da bi posebej pomembno in dragoceno bilo priznanje Italije.

V takem vzdušju in pričakovanjih poteka sporno, vsakdanje življenje. Bivši predsednik slovenske vlade Dušan Šinigoj, ki je sedaj direktor Ljubljanske banke v Novi Gorici, je pred dnevi na nekem sestanku gospodarstvenikov sicer dejal, da nova slovenska oblast ne izkorišča vseh možnosti za uveljavljanje svoje nove države v svetu. Tako so v Italiji pripravljene prispevati finančno pomoč za gradnjo Osimske avtoceste od Razdrtega čez Vipavsko dolino in Novo Gorico do Mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba. Toda na ravni slovenske vlade naj bi bili ravnodušni do take pripravljenosti in celoten projekt omenjene prometnice naj bi ponovno postal vprašljiv. Tudi zaradi tega, ker se je domnevno obnovila razprava o tem, če je trasa Osimske ceste po Vipavski dolini sploh primerna. Torej nova razprava o trasi, kljubte-

mu da je Občinska skupščina v Ajdovščini sklep o omenjeni trasi po Vipavski dolini že sprejela.

O negotovostih v Italiji pred osamosvojitvijo Slovenije je na novinarski konferenci v podjetju Primex govoril Aleksander Lovce, ki zdaj vodi organizacijo Primex-Italia v Gorici. Opozoril je, da italijanski kupci spriču političnih napetosti in pojavov oboroženega nasilja neradi prevzemajo tovore lesa in živine na Hrvaškem. Italijanski poslovni operaterji v sedanjem negotovem obdobju tudi niso pripravljeni skleniti trajnih pogodb o gospodarskem sodelovanju in blagovnih izmenjavah s Slovenijo in Jugoslavijo.

Briška rebula za proslavljanje

V vinski kleti Kmetijske zadruge na Dobrovem v Goriških brdih so po nujnem naročilu pripravili 30 tisoč steklenic vina vrste peneče rebula. Gre za eno izmed najboljših kakovostnih vin, kar jih pridelujejo v Brdih. Omenjeno količino peneče rebule so pripravili po naročilu Odbora za slovesno promocijo Slovenije, ki deluje pri republiškem ministru za informiranje. Steklenice so označene s posebnimi nalepkami, na katerih je v slovenskem in angleškem jeziku napis Samostojnost.

Iz tega izhaja, da bodo penečo rebulo iz Goriških brd točili oziroma s tem vinom razpravljali 26. juniju, dnevu osamosvojitve države Slovenije. (m.d.)

Vendar Aleksander Lovce, ki je izvrsten gospodarstvenik in dober poznavalec gospodarske in druge problematike ob slovensko-italijanski meji, poudarja, da bo omenjene in druge težave in pridržke, ki so zlasti politično in psihološko pogojeni, mogoče premostiti, potem ko bo Slovenija postala neodvisna in suverena ter potem, ko bodo odnosi na jugoslovanskem prizorišču postali jasnejši in manj napeti.

Zdaj pa je tako, da gostje iz Gorice in drugih krajev ob meji v Novi Gorici sicer še kupujejo bencin in morda kakšna živila ter še vedno v velikem številu, kot prej, obiskujejo igralnico v hotelu Park. Toda po nekaj urah opravkov ali razvedrila se vrnejo domov. Pravijo, da zaradi varnosti, saj da se v Jugoslaviji lahko zgodi vsak trenutek kaj hudega in nepredvidenega. Tako si italijanski poslovni partner ne upa obiskati novega obrata ajdovske tovarne pohištva Lipa v Batujah. Zaradi politične negotovosti pa vendarle obstajajo tudi dejstva, ki morda omogočajo in spodbujajo optimizem. V Novi Gorici ga utemeljujejo tudi s spoznanjem in ugotovitvijo, da osamosvojitve Slovenije podpirajo tudi oblasti in politične stranke v Furlaniji-Juljski krajini. Takšna solidarnost je v tem zapletenem in občutljivem obdobju za prebivalstvo in oblasti na območju Nove Gorice in drugod ob meji zagotovo zelo pomembna.

Sicer pa bo v Novi Gorici ob osamosvojitvi Slovenije slavnostna seja Občinske skupščine in morda nekaj spremljajočih dogodkov simbolične narave.

Marjan Drobež

Na povabilo Kulturnega doma

Jutri v Gorici skupina otrok iz Černobila

Jutri bo na obisku v Goriškiskupini černobilskih otrok, ki je bila na enomesečnem zdravstvenem letovanju na Debelem rtiču pri Ankaranu. Pobudnik obiska je upravniki odbor Kulturnega doma v sodelovanju s pokrajinskim odborom SKGZ in z goriško občinsko upravo. Gorico bo obiskalo 143 otrok, sicer jih je bilo skupno v Sloveniji 220, ki so bili v gosteh še v Zgornjih Gorjah pri Bledu in v Nerezinah na Malem Lošnju. Pomenljiv obisk sodi v okvir širše solidarnostne akcije Slovenija Černobilu, katere pobudnik sta Rdeči križ Slovenije in stranka Zeleni Slovenije. V to akcijo se sedaj neposredno vključuje tudi naše mesto.

Program obiska je dokaj pester, saj prireditelji želijo, da bi bilo počutje malih černobilskih gostov nepozabno. Najprej si bodo ogledali prostore Kulturnega doma, nakar si bodo v spremstvu upraviteljev doma, vedno v dopoldanskih urah, ogledali goriški grad. Tu jim bo ob 11. uri izrekel dobrodošlico goriški župan Scarano. Nato se bodo vsi otroci zbrali na kosilu v večnamenskem centru v Ul. Baiaumonti. Popoldne ob 15. ure dalje pa bodo gostje slovenskega dijaškega doma, kjer bo na sporedu športno popoldne.

Obračun delovanja na Goriškem v zadnjem letu

Finančni stražniki so odkrili 20 milijard lir davčnih utaj

Prejšnji petek so slovesno proslavili 217. obletnico ustanovitve korpusa finančnih stražnikov. Najprej so položili venec k spomeniku padlih financarjev v spominskem parku, nakar je bila osrednja proslava na dvorišču kasarne "Alfonso Gervasi" pri štandreskem mednarodnem mejnem prehodu.

Na srečanju, ki so se ga udeležili najvidnejši politični in vojaški predstavniki iz goriške pokrajine, je podal obračun enoletnega delovanja poveljnik goriških enot podpolkovnik Alfonso D'Auria. Delovanje finančnih stražnikov je bilo v obdobju od 21. junija 1990 do 20. junija 1991 nadvse plodno in uspešno, je naglasil poveljnik D'Auria. Opravili so namreč kar 258 davčnih pregledov (74 popolnih in 184 delnih) in na ta način ugotovili utajo neposrednih davkov za celih 17 milijard lir. Kar zadeva obdavčitev na dodatno vrednost IVA so organi finančne straže odkrili utaje za preko 3 milijarde in 600 milijonov lir, od teh je kar milijarda 330 milijonov neplačanega davka IVA.

Delovanje je bilo plodno tudi na drugih področjih. Tako so financarji na Goriškem ugotovili tudi več nepravilnosti kar zadeva fiskalne norme. O teh primerih so, kot predvideva italijanski zakonik, prijavili nepravilnosti pristojnim sodnim oblastem. Poleg tega so finančni stražniki bili zaposleni tudi s pregledi prevozov blaga in izdaje davčnih potrdil. Na tem področju so opravili kar 13 tisoč posegov in pri tem ugotovili 913 prekrškov. Kar zadeva prevoz blaga, so ugotovili 577 nepravilnosti, ostali prekrški pa se nanašajo na nepravilno ali neopravljeno izdajo davčnih potrdil.

Goriške enote finančne straže so uspešno opravili svojo dolžnost tudi v nadzorstvu meja z bližnjo Slovenijo. Tako so poleg običajnih pregledov prestregli tudi 169 oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo. Ko je carin-

ske osebje na mednarodnem mejnem prehodu pri Štandrežu prekrizalo roke zaradi stavke, so finančni stražniki nadomeščali carinike in na ta način omogočili, da ni prišlo do še večjih zastojev v tovarnem prometu čez mejo. Poleg tega so posebne enote finančnih stražnikov opravile 10 tisoč bančnih pregledov v smislu novega protimafijskega zakona, na prometnicah pa so zabeležili kar 2 tisoč 551 prekrškov zoper prometne predpise. Z globami so vnovčili 128 milijonov lir.

Na koncu svečanosti je poveljnik D'Auria nagradil finančne stražnike, ki so se izkazali pri izvajanju svojih dolžnosti.

Polemika ob imenovanju dr. Pise za izrednega upravitelja KZE

Novi izredni upravitelj goriške Krajevne zdravstvene enote je dr. Vittorio Pisa, 71-letni upokojeni načelnik deželne računovodske službe doma iz Trsta. Imenoval ga je te dni deželni odbor med petimi kandidati, ki jih je predlagal odbor sedmih "političnih garantov" za upravljanje KZE. Dr. Pisa bo vodenje goriške KZE prevzel predvidoma konec meseca in nasledil izrednega komisarja dr. Vincenza Panica, ki je vodil goriško zdravstvo po razpustu upravnega odbora. Za zahtevno delo bo novi upravitelj prejemal kar primerno odškodnino, saj je zanj predvidena "plača" 10 milijonov lir (bruto) mesečno.

Kot je bilo pričakovati po polemikah, ki so sledile že evidentiranju možnih kandidatov, je imenovanje dr. Pise že sprožilo kritične reakcije. Med garanti, ki so predlagali peterico kandidatov, je namreč imenovan upravitelj prejel samo glas socialističnega predstavnika, medtem ko je vse druge kandidate podprlo vsaj šest članov odbora, eden

(bivši prefekt dr. Larosa) pa je celo dobil soglasno podporo vseh sedmih.

Pokrajinski tajnik DSL Salomoni je v tiskovnem poročilu ocenil, da je imenovanje dr. Pise posledica ponovne delitve vplivnih mest po stankarskem ključu med KD in PSL. S tem naj bi kršili duh reforme, ki ji je bil cilj prav odprava stankarskih in celo strujarskih pogojevanj na upravljanje zdravstvenih ustanov, obenem pa naj bi imenovanje dr. Pise povsem prezrlo voljo odbora garantov. S tem, ocenjuje Salomoni, je deželni odbor ubral pot, ki je v kričnem nasprotju z voljo volivcev po prozornem in poštenem upravljanju, ki se je močno uveljavila tudi na referendumu 9. junija. Zaradi tega je DSL poverila svojim predstavnikom v deželnem svetu in v odboru garantov pri goriški KZE naloge, naj sprejmejo vse možne ukrepe, da bi preprečili izvršitev te nesprejemljive odločitve deželnega odbora.

Tako kot DSL so proti temu imenovanju odločno nastopili tudi republikanci, precejšnje pa je negotovanje tudi med predstavniki drugih strank.

V Katoliški knjigarni predstavili pred dnevi tudi Knjigo o sreči Marcelle Auclair in zadnji trud Marka Pogačnika Za vinka Beličiča zbirka Izbrane pesmi kot slovo od poezije

V prijetnih prostorih Katoliške knjigarne sta bili v zadnjem času predstavitvi treh po vsebini različnih knjig seveda tudi različnih avtorjev: pred dobrim tednom Knjiga o sreči Marcelle Auclair in Za zdravljenje zemlje Marka Pogačnika (na sliki), samo pred nekaj dnevi pa Izbrane pesmi Vinka Beličiča.

Knjigo Marcelle Auclair je občinstvu predstavila predstavnica založbe Maya iz Nove Gorice Iva Sivec, medtem ko je Nevenka Vrančič, članica PDG Nova Gorica, prebrala nekaj odlomkov. Avtor druge knjige Marko Pogačnik pa je kar sam poskrbel za predstavitev svojega novega dela. Knjiga prinaša izsledke in razmišljanja ob delu, ki ga avtor sam opravlja že nekaj let z veliko skrbjo - zdravljenje zemlje s postavljanjem železnih »žebelj« v energetske točke in skrb za zemeljsko ravnovesje, resno ogroženo od sodobnih strojev in nadstruktur.

Precej drugače je izzvenela predstavitev pesniške zbirke Vinka Beličiča, Belokranjca, ki se je pred 49 leti »presadil« v Trst, pedagoga, ki je mnogim generacijam tržaških dijakov skušal vzbuditi ljubezen do slovenščine. Knjigo je občinstvu predstavil pesnik Tone Pavček, spregovorila pa sta še Antek Trčon v imenu knjigarne in Marko Kravos v imenu Založništva tržaškega tiska. Za prijetni glasbeni intermezzo je poskrbela flavtistka Alenka Slama. Tone Pavček je posvetil največ svojih misli »pesnikovemu glasu« in ciklom, v katere je knjiga razdeljena. Izredno občutene so bile na koncu še besede samega avtorja, ki se z Izbranimi pesmimi ali z »najboljšim, kar mu je bilo dano napisati v verzih« poslavlja od poezije. »Jutri lahko umrem, knjiga bo ostala...« je še poudaril pesnik, preden je prebral zadnjo pesem Dogorevanje. Knjigo bodo v kratkem predstavili tudi v Ljubljani v Društvu pisateljev.

ascom

ASSOCIAZIONE DEI COMMERCianti DI GORIZIA
ZDRUŽENJE GORIŠKIH TRGOVCEV

ascom

COMELLI VITTORIO ed ENZO snc

material za električne, toplotne in klimatske napeljave
Ulica Garzaroli 208 Telefon 20066

Maroni

Ul. Ariosto (vogal Ul. Duca d'Aosta) Tel. 520884
KERAMIČNE PLOŠČICE - SANITARIJE - KOPALNIŠKA
OPREMA - GRADBENI MATERIAL - VODOVODNE PIPE

SILLI LODOVICO Ulica Seminario 2 - Telefon 535250

RADIO - TVC - HI-FI - AVTORADIO CB
in OM APARATURE □ POPRAVILA

expert RIAVEZ RADIO

TV COLOR - ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
Ulica Crispi 15 Telefon 535471

KUPUJMO
V GORICI!

Strokovnost, resnost
servis, garancija

ŠIROKA IZBIRA
UGODNOST
KAKOVOST

RIAVEZ RADIO

AVDIO - VIDEO - TELEFONIJA
Ulica Mazzini 1

expert

Telefon 531937

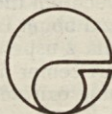
TERMOTECNICA Korzo Verdi 47 - telefon 535057

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
gospodinjski predmeti, darila, videokasete najboljših filmov

SATER Ulica Carducci 59 - Telefon 534181

Center za nadomestne dele in servis -
Veliki in mali gospodinjski stroji vseh znamk

edilsanitaria

TALNE IN STENSKES OBLOGE, SANITARIJE IN
KOPALNIŠKA OPREMA
Ulica Trieste 257 Telefon 20727

Pogovor z županom Primožičem in podžupanom Petejanom

Enoletni obračun ob občinskem prazniku

Sovodenjci se spominjajo prve seje občinskega sveta 24. junija 1951

Štirideset let je minilo od tistega dne, ko so se v Sovodnjah zbrali na ustanovni seji na prvih demokratičnih občinskih volitvah po drugi svetovni vojni izvoljeni občinski možje, da bi iz svoje srede izvolili župana ter odbornike. Štirideset let je minilo od takrat, ko je Jožef Češut bil izvoljen za župana in kot tak prevzel od komisarja nelahko nalogo voditi občinsko upravo, kar je z uspehom delal dobrih trideset let. Na tisti 24. junij 1951 se Sovodenjci spominjajo vsako leto. Svečano je vsako leto prav na obletnico umestitvene seje prvega demokratičnega občinskega sveta. Na svečanosti ob tej priložnosti podelijo občinska priznanja, župan pa poda nekaj enoletni prikaz prizadevanj, uspešnih pobud, neuresničenih želja, pove, kaj si občinska uprava želi v bodoče, s čem se bo soočala. Tako je tudi letos, saj drugače ne more biti.

Letošnja prizadevanja občinskih upraviteljev so še posebej pomembna in tudi zanimiva. Smo v času, ko prihaja do novih prijemov v občinskem poslovanju. Tudi sovodenjska občina je tik pred sprejetjem občinskega statuta, ki je predviden v novi zakonodaji. Statut je pripravila posebna komisija, ki je delovala v tesnem sodelovanju s podobnimi komisijami drugih dveh slovenskih občin na Goriškem, Dobrodo in Števerjana. Čisto jasno je, da je v statutu predvideno, da bo občinska uprava delovala dvojezično, slovensko in italijansko. Tako uradovanje je sicer v veljavi že vso povojno dobo, vendar doslej to ni bilo zakonsko urejeno. Tudi v bodoče, dokler ne bo toliko pričakovanega zaščitnega zakona, po mnenju državnih in deželnih oblasti pri nas na Goriškem slovenščina ne bo uradni jezik. Tokrat, s sklepom občinskega sveta, pa bo uporaba slovenščine v občinskem poslovanju uradno poudarjena in omogočena.

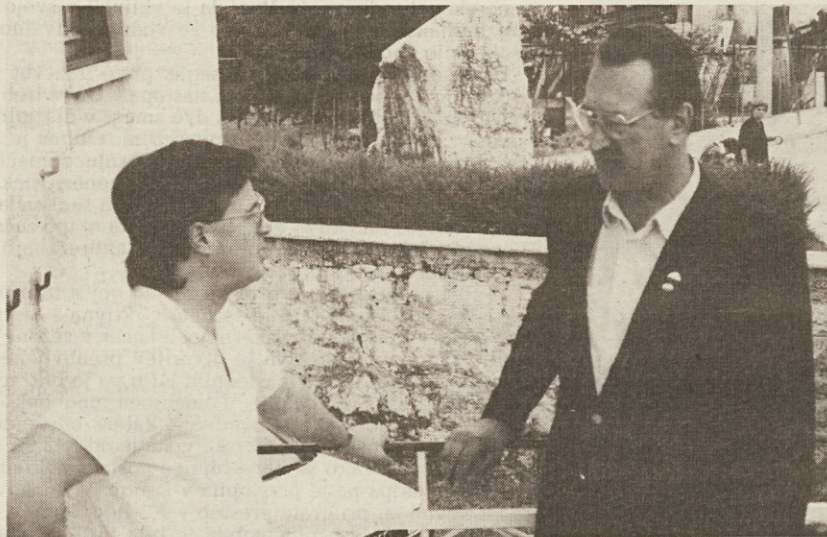
Osnutek statuta je bil izdelan. Razprava o njem se bo pričela na seji ob-

činskega sveta, ki je že najavljena za petek 28. junija. Z vabilom za sejo svetovalci na dom dobijo osnutek statuta. Ta še ni dokončno urejen, saj sedaj sestavljajo slovensko besedilo. Brez dvoma bo med razpravo v občinskem svetu prišel še kak koristen dodaten predlog.

Čisto jasno je, da je za našo narodnostno skupnost ta upravni akt zelo pomemben. Še zlasti zaradi tega, ker nova zakonodaja dopušča tudi možnost združevanja občin in nekateri se ogrevajo za to, da bi se zlasti majhne občine združile med seboj ali pridružile večjim. Za naše slovenske občine pa je še zlasti važno to, da vse ohranijo svojo upravno in politično samostojnost. Ne smemo namreč pozabiti kaj se je zgodilo z nekoč samostojnimi občinami Štandrež in Podgora, ki so bile leta 1927 priključene Gorici.

Sovodenjski župan Vid Primožič in podžupan ter odbornik za finance inž. Igor Petejan, sta v pogovoru za naš dnevnik poudarila dejstvo, da je ob tej priložnosti občinska uprava tesno povezana z domačo realnostjo, saj ob prazniku običajno imajo tudi domači praznik enega ali drugega društva. Tokrat občinski praznik sovpada z enim najstarejših sovodenjskih društev, s Športnim društvom Sovodnje, ki v teh dneh beleži 35-letnico delovanja.

Pogovor z vodilnima občinskima upraviteljema je seveda bil uperjen v realizacijo javnih del. V povojnem času je bilo narejenega veliko, kljub temu pa je še vedno treba kaj narediti. Do realizacije ne pride iz najbolj preprostega in razumljivega razloga: denarja ni nikdar dovolj. Prav v teh dneh družba SNAM zaključuje dela za izgradnjo plinovoda med Italijo in Slovenijo. Ker so cevi speljane po sovodenjskem ozemlju bodo to priložnost izkoristili in metan bo prišel v sovodenjske hiše precej časa prej kot se je prvotno domnevalo.

Podžupan inž. Igor Petejan in župan Vid Primožič

Pomembno in pričakovano je ojačanje vodovoda. V poletnih mesecih je marsikdaj vode premalo. Z Vrha nameravajo v dolino speljati nove cevi, skozi katere bo lahko teklo več vode kot doslej. Del potrebnega denarja že imajo, za preostali pa jim je bilo dolgoročno posojilo obljubljeno iz Rima. Posojila občinam daje namreč Cassa Depositi e Prestiti, ki zbira denar varčevalcev poštne hranilnice. Lani je bil ves denar te osrednje blagajne namenjen finansiranju športnih in drugih naprav v krajih, kjer so se vršile tekme svetovnega nogometnega prvenstva. Druge občine so bile zaradi tega prikrajšane. Sedaj denar spet prihaja. Zaradi tega naj bi v najkrajšem času popravili ter uredili nekatere pločnike, prav tako naj bi popravili stavbo župnišča. Treba je namreč vedeti, da denar, ki ga občine dobijo iz državnih ter deželnih skladov, je namenski, t.j. namenjen izključno finansiranju stroš-

kov neke pobude, ni ga mogoče kaseje nameniti drugam.

Župan in podžupan sta povedala, da sta zadovoljna tudi s splošnim gospodarskim stanjem. Poleg pobud domačih obrtnikov, trgovcev in kmetov, velja tu omeniti, da je v tovarni Kemica v Rupi zaposlenih precej domačinov, da je podobno v tovarni Soteco in v podjetju domačina Franca Čavdka. Precej zanimanja je za takoimenovano obrtno cono na Malnišču, ki so jo že urbanizirali in kjer bodo zgradili hale obrtnih podjetij. Na državni cesti pri Mirnu, nasproti letališča (dobra polovica le-tega je na sovodenjskem ozemlju), kjer so bile zgrajene hale trgovcev in obrtnikov, je prostora le še za nekaj podjetij.

Občinsko upravo seveda zanima tudi šolstvo, saj je vsa leta v to vložila veliko denarja. Po zadnjem predlogu občinske uprave in učiteljev naših šol

naj bi tudi v bodoče ohranili vse tri šole v Sovodnjah, v Rupi in na Vrhu, pa čeprav je v njih sedaj manj učencev kot pred leti, takrat ko so bila šolska poslopja zgrajena ali prenovljena. Šolska ureditev naj bi bila takšna, da bi se v nekaterih šolah nudilo znanje specifičnih predmetov. Podobno rešitev so dobili v nekaterih drugih občinah, takšnih, kjer so se kot oni soočali s padcem števila šoloobveznih otrok. Seveda bo občinska uprava v takem primeru poskrbela za prevažanje s šolskim avtobusom, sta povedala župan Primožič in podžupan Petejan. Občinska uprava je tudi za to, da se ohranita obo vrtca v Sovodnjah in v Rupi.

Predstavnika občinske uprave sta zadovoljna tudi z vsem drugim društvenim delovanjem v občini, še zlasti tistim kulturnih ter športnih društev. Občina seveda ne zamenja vseh drugih društev. Zanimanje vaščanov za občinsko knjižnico je naraslo, saj si v njej izposodijo letno približno dvatisoč knjig. Občinska uprava bo najbrž še letos poskrbela za tisk publikacije o Sovodnjah, za kar bodo poskrbeli člani fotografske Skupine 75. Najprej bo prirejena razstava slik, potem bo tiskana brošura, ki bo obelodanila marsikatero domačo zanimivost.

Tesni so stiki z občinami onkraj meje, še zlasti z Novo Gorico in po-brateno Škofjo Loko. Vedno prihaja do izmenjav kulturnih ter športnih skupin, občinska uprava gre v tem primeru društvom precej na roko.

Seveda sovodenjski občinski upravitelji gojijo prijateljske stike z drugimi občinami v Furlaniji - Julijski krajini, še zlasti s slovenskima občinama Dobrdo in Števerjan, ki sta v goriški pokrajini, kot z drugimi slovenskimi občinami. Sovodenjska občina aktivno sodeluje tudi v Kraški gorski skupnosti.

MARKO WALTRITSCH

GOSTILNA

Vid Primožič

domača kuhinja in briška vina

GORICA — Drevored XX. septembra 139 — Tel. (0481) 82117

PEKARNA
SLAŠČICARNA

COTIČ

Sovodnje ob Soči

Prvomajska 109
Tel. 882006
GRAFICA GORIZIANA S.N.C.
TISKARNA, KNJIGOVEZNICA,
FOTOSTAVEK, OFFSETGORICA (Štandrež)
Ul. A. Gregorčič 18
TEL. (0481) 22116

PROIZVODNJA INSTALACIJA KLEPARSTVO

MUČIČ MARIO

GORICA — ŠTANDREŽ

Ul. A. Gregorčič 20/2 - tel. (0481) 21828

ŽLEBOVI - CEVI - ČELNE OBROBE - STENSKÉ OBROBE - DIMNIŠKE OBROBE
STREŠNA OKNA - STREŠNI ZRAČNIKI IZ POCINKANE PLOČEVINE
PEČENO BARVANE PLOČEVINE - BAKRENE IN PROKROMA PLOČEVINE

TRGOVINA JESTVIN

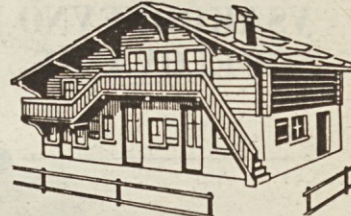
Romano Butkovič

SOVODNJE Prvomajska ul. 65
Tel. (0481) 882292

GRADBENO PODJETJE

Krašček

SOVODNJE OB SOČI

KOVINARSKA DELAVNICA
KLEPARSTVO

Franc Čavdek

SOVODNJE — Malnišče 10
Tel. 0481/882450Prilogo pripravil
in uredil

A.W.S.

AD WORK STUDIO

Gorica, Ul. Duca d'Aosta 6
Tel. (0481) 536602
Fax. (0481) 536603TELEFAX
Popolna izbira tudi
za navaden papir

RICOH

PISARNIŠKI
STROJI

AEG

OLYMPIA

KOPIRNI STROJI
vedno
zanestiživi

TEKNOMEC

R. FAJT

GORICA
Korzo Italia 76
Tel. (0481) 81032
Fax (0481) 81032

COPEGO

ŠTANDREŽ - Industrijska cona Gorica - Ul. A. Gregorčič 25
Tel. (0481) 20636 - 21845 - Fax (0481) 21615 - Telex 460495 COPEGA

Nogomet in ženska odbojka sta v ponos športnemu društvu in vaški skupnosti

Športno delovanje ŠD Sovodnje sega v leto 1955, ko si je Juventina uredila lastno igrišče v Štandrežu in se tja preselila. V Sovodnjah je tako igrišče ostalo prazno, skupina športnih navdušencev pa je sklenila ustanoviti nogometno ekipo, ki bo igrala v 2. diviziji. Prvi društveni odbor je tako nastal na vrtu gostilne "Pri Mirkotu", predsedoval pa mu je Jožef Pelicon. Članska nogometna ekipa je prvič nastopila v sezoni 1955/56, največji uspeh pa je nedvomno doživela prav letos s prestopom v 2. amatersko ligo.

V vseh letih obstoja je društvo vzgajalo mlade nogometaše v športno vzgojnem duhu. Društvo je razpolagalo s kvalitetnimi trenerji, zato tudi rezultati niso izostali. Več igralcev je npr. obleklo drese ekip, ki so nastopale v višjih ligah. Sicer so iz leta v leto bolj zahtevna prvenstva in občasna stiska kakovostnih domačih igral-

cev narekovali odboru društva, da je vključil v svojo sredino tudi nekaj italijanskih igralcev. Ti so se vedno pohvalno izrazili nad sposobnostjo vodstva društva.

Društvena dejavnost je dosegla pravi razcvet v desetletju 60/70, ko je Sovodenjem uspelo nastopati kar v treh nogometnih prvenstvih. Tedaj so osvojili tudi dve zmagi v disciplinskem pokalu, kar so ponovili tudi v letošnji sezoni. Odbor je v naslednjih letih polagal veliko pozornost izoblikovanju domačih kadrov za tehnično vodstvo ekip. Tako so postali trenerji nekateri starejši igralci sovođenjskega društva, med katerimi tudi sedanji podpredsednik Gianni Marson, ki še aktivno trenira ekipo začetnikov. Leta 1970 se je celotno delovanje preselilo v Štandrež, kajti zaradi gradnje avtoceste so ostali brez igrišča.

V poletju leta 1965 je društvo začelo gojiti tudi odbojko, podrobneje moško. Žensko, ki je še danes aktivna v sklopu združene ekipe Agorest, pa nekaj let kasneje, in sicer v sezoni 70/71. Važen mejnik v zgodovini društva je otvoritev prenovljenega nogometnega igrišča (18.6.1976), v naslednjih letih pa je bilo treba ponovno oživeti mladinsko delovanje. Pomemben dogodek je bila tudi otvoritev nove občinske telovadnice, katere odsotnosti je bilo še kako občutiti. Ženska odbojkaška vrsta je od leta '82 dalje doživela pravi razcvet. Tako so naraščajnice postale pokrajinske prvakinje, članska ekipa pa je prestopila v D ligo. V sezoni 1985/86 so si igralke Sovodnj priigrale prestop v C2 ligo, kjer še danes uspešno nastopajo. Nadvse pomembna je bila tudi sezona 1983/84, ko smo bili priča prvemu sodelovanju na mladinskem področju med goriškimi slovenskimi društvi, ki gojijo nogomet. Padec rojstev je namreč prisilil naša društva, da so ubrala to pot. Vendar ta ni bila z rožicami postлана, saj je bilo zaradi marsikatega prevročega kampanilizma nemalo žolčnih srečanj in brezupnih dogovarjanj. V zadnjih letih pa z veseljem ugotavljamo konkretne premike v smer združevanja, ki je predpogoj za obstoj in razvoj goriške športne stvarnosti. (mar)

Na sliki: sovođenjska ekipa na turnirju 1. maja 1952 v Sovodnjah.

Spored praznovanj

DANES, 23. JUNIJA

- ob 9. uri - Na nogometnem igrišču v Sovodnjah - Tekmovanje natančnih metov z ribiško palico
- ob 16. uri - Mali finale v nogometu: 3. oziroma 4. mesto
- ob 18. uri - Finale v nogometu: 1. oziroma 2. mesto
- ob 19. uri - Finale odbojkaškega turnirja
- ob 21. uri - Ples z ansamblom Borgo Castello

Slavnost ob 35-letnici ŠD SOVODNJE in nagrajevanje turnirjev

JUTRI, 24. JUNIJA

OBČINSKI PRAZNIK

- ob 19. uri - Otvoritev občinske garaže
- ob 20. uri - Slavnostna seja v občinski telovadnici ob 40-letnici obnove občinske uprave s kulturnim programom in podelitvijo priznanj

Sledi prosta zabava

OPREMA ZA LIVARNE

SU.NA. - ANIME

K. NANUT in T. ŠULIGOJ

34170 GORICA
Ul. A. Gregorčič 20/5
Tel. (0481) 21069

ŽELEZNINA

HOBBY S.D.F.

34170 GORICA
Ul. Carducci 30
Tel. (0481) 34730

Gostilna Pri Marinotu

Donača kuhinja - Zaprto ob ponedeljkih

Sovodnje ob Soči - Ul. 1. maja 101 - Tel. (0481) 882430

Tvrčka

Furlani Livio & C.

Bogata izbira marmorja in drugih naravnih oblog

SOVODNJE - Malnišče 6
Tel. 882220

**KMEČKO-DELAVSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA V SOVODNJAH**

**VAM NUDI VSE BANČNE USLUGE
IN JE NA VAŠO RAZPOLAGO ZA
VSAKODNEVNO MEDSEBOJNO
SODELOVANJE**

VSE VRSTE NAVADNIH POSOJIL IN POSEBNIH KREDITOV PO ZNIŽANI OBRETNOSTI MERI ZA KMETOVALCE, OBRTNIKE, TRGOVCE IN DRUŽINE LAHKO ZAPROSIJO PREBIVALCI IN TISTI, KI POSLUJEJO V OBČINI SOVODNJE V OBČINI ZAGRAJ IN V GORICI

POLEG USLUG KREDITNEGA ZNAČAJA SE LAHKO POSLUŽUJETE TUDI:

AKREDITIRANJA PENZIJ NA T/rne ALI HRANILNE KNJIŽICE; PLAČEVANJA SIP, ENEL, INPS, DAVKOV IRPeF, ILoR, IVA; IZDAJANJE KREDITNIH KART: VIACARD, BANKAMERICARD, VISA, BANCOMAT; POSREDOVANJE LEASINGOV.

PROBLEMI SE POENOSTAVIJO, ČE SE O NJIH POMENITE V KMEČKO-DELAVSKI HRANILNICI IN POSOJILNICI V SOVODNJAH.

Telefon: 0481/882155

HONDA

Nova obzorja.

POLETJE 91

UGODNE PONUDBE KJUČI V ROKE

TRANSALP XL 600 V

CRX 125

DOMINATOR NX 650

NSR 125 F

ZASTOPNIK

BRAIDOTTI GINO

GORICA
MOŠA

Ul. Crispi
Servisna delavnica

Tel. (0481) 533580
Tel. (0481) 80003

PEKARNA

OŽBOT

GORICA
Trg S. Rocco 7
Tel. (0481) 531466

Oglase zbral
in pripravil

publiest

S.r.l.

oglasni oddelek
Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6 - TRST
telefon: (040) 7796688

DESPAR

**MARKET
S. ANDREA**

ŠTANDREŽ - Ul. Sv. Mihaela, 184

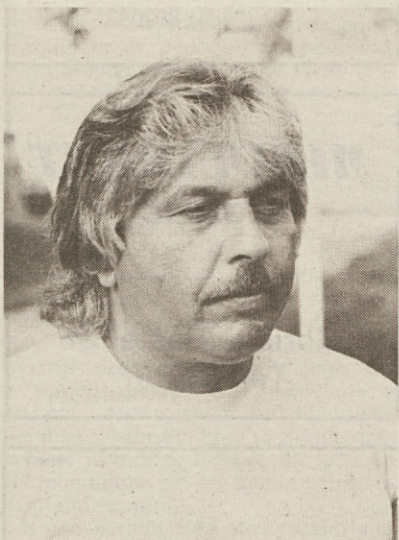
DESPAR

Pogovor s predsednikom in občinskim odbornikom za šport M. Tomsičem

Uspešno delovanje ŠD Sovodnje

razumljivo. Največji problem je bil ta, da smo težili po tem, da smo uvrščali v naše vrste le domače igralce. Domače tržišče je žal nekoliko skromno, temu primerni so bili tudi rezultati. V začetnih letih je bila glavna panoga društva nogomet, sedaj pa gojimo tudi žensko odbojko. Leta nazaj smo imeli hude finančne probleme, sicer se moramo tudi sedaj boriti za izpeljavo posamezne sezone. Danes nam občasno priskočijo na pomoč nekatera podjetja, nekoč pa smo lahko računali le na prostovoljne prispevke. Prepričan sem, da je ves vložen trud obrodil zaželene sadove.

Kako so vaša športno realnost sprejemali predstavniki večinskega naroda?

»Pred leti je bil položaj znatno bolj napet. Tudi naše društvo je imelo naziv Savogna, ki smo ga sicer pred tremi leti spremenili v Sovodnje. Na marsikaterem gostovanju smo bili deležni omalovažujoče besede. Sicer z nogometno federacijo nismo nikdar imeli večjih problemov, danes pa doživljamo čisto obratne občutke, ko nas vsi ali vsaj večina spoštuje in ceni.

Kaj pomeni ŠD Sovodnje za vaško stvarnost?

»Mislim, da je v 35 letih dalo vaščanom veliko, tako na športnem kot tudi na emotivnem, čisto humanem področju. Veliko vaščanov je šport ljubilo že od vsega začetka, veliko pa ga je v vseh teh letih vzljubilo. Seveda so bila tekmovanja in raznorazni nastopi tudi pomemben družabni moment, ko so se na robu igrišča zbirali domačini, da so skupno doživljali tako lepe kot tudi grenke trenutke. To je sicer bilo moč

konkretnije občutiti pred leti, saj se danes žal moramo soočiti z mlajšimi generacijami, ki so bolj razvjene in lahko izbirajo med kopico razvedrilnih ponudb.

Kakšen je doprinos občinske uprave, konkretno odborništva za šport, pri razvoju športne dejavnosti v sovojenjski občini.

»V naši občini delujejo dve športni društvi (Sovodnje in Soča) ter kulturno-športno društvo Vipava. Športno delovanje skušamo podpirati, kolikor je seveda v naših močeh. Žal ne razpolagamo z velikimi denarnimi sredstvi, kljub temu pa skušamo vsako sezono ugoditi potrebam vseh treh društev. V luči padca rojstev nameravamo urediti poleg občinske telovadnice teniška igrišča, saj bo verjetno bodočnost marsikatega športnega društva le v posameznih športih. Društvom nudimo telovadnico, ki je stoodstotno izkoriščena. Sicer bi lahko njeno uporabo optimizirali, ko bi ne bilo toliko antagonizma med društvoma, ki v naši občini gojita odbojko. Omeniti velja, da bomo v bodoče delno pokrili cementno ploščo za kotkanje na Peči, saj je za to Gorska skupnost že namenila denar.

Povrnimo se k društvu Sovodnje. Ali je morda odbojcarska sekcija nekoliko zastopljena v primerjavi z nogometno.

»Meni se to ne zdi. Logično je, da delujeta v društvu dve duši. Nekatere zanima predvsem odbojka, druge nogomet. So še tretji, ki jim je pri srcu delovanje obeh sekcij. Na sejah razpravljamo o obeh, ne da bi katero zastopljali.

Kakšna je ocena letošnje sezone?
»Tratko rečeno: super, tako kar zadeva prestop članske ekipe v 2. amatersko ligo kot tudi nastop združenih ekip cicibanov in začetnikov. Seveda ne smemo pozabiti na spodbudno prvenstvo odbojcarske ekipe Agoresta.

Kako sedaj naprej?
»Verjetno ne bo lahko ponoviti letošnje sezone. Štartati želimo z določenimi ambicijami, zato se na kupoprodajnem področju že premikamo. Na mladinskem področju pa nameravamo obnoviti sodelovanje z Mladostjo in Juventino. (mar)

Člansko moštvo Sovodenj (na sliki zgoraj) je v letošnji sezoni premočno osvojilo prvenstvo in prestopilo v 2. amatersko ligo. Odbojkarice združene ekipe Agorest (na sliki spodaj) pa so odigrale spodbudno prvenstvo, že v naslednjem pa nameravajo poseči po samem vrhu (Foto Čubej)

DOSEDANJI PREDSEDNIKI

Jožef Pelicon, Jožef Tomsič, Viljem Fajt, Davorin Pelicon, Darij Cotič, Jožef Peric, Marjan Tomsič, Marjan Devetak in spet Davorin Pelicon, Lucijan Fajt in spet Marjan Tomsič.

SEDANJI ODBOR

Predsednik - Marjan Tomsič, podpredsednik - Gianni Marson, tajnik - Lucijan Fajt, blagajnik - Igor Petejan, ostali odborniki so: Zdravko Petejan, Aleksander Šuligoj, Mirica Petejan, Ivo Rojec, Davorin Pelicon, Pierino Krišćak, Adrijana Petejan, Branko Ferfolja, Marjan Cijan, Robi Uršič, Zdravko Novak, Sergio Tomasini, Egon Petejan, Paolo Hmeljak. Nadzorni odbor sestavljajo: Marjan Devetak, Ljubo Tomsič in Fabjan Čevdek.

ŠTEVILNE UGODNOSTI
OD 14. DO 17. LETA

Pridi tudi ti v družbo lastnikov računa JEANS! Imel boš precej ugodnosti: izredni popusti v številnih športnih, glasbenih in modnih trgovinah, brezplačne vstopnice, popusti na vstopnice za koncerte in razstave.

Dobil boš posebno magnetno kartico JEANS CARD, s katero boš lahko na banki sam dvigoval potrebne vsote. In nenazadnje

ti bomo vsak mesec pošiljali domov list »JC notizie«, na katerem boš dobil popoln seznam vseh mesečnih ponudb.

TUDI JAZ

Banca Agricola Gorizia
Kmečka banka Gorica

Zmagali so kandidati DFS

Težak začetek v letu 1951

Sredi dvajsetih let je fašistična vlada v Rimu pričela združevati majhne občine v večje upravne enote. Na tak način je Mussolini hotel dobiti nadzor nad krajevnimi upravami. Na čelo občin je imenoval podeštate, dejanski oblastniki pa so postali občinski tajniki, ki so ji takrat skrbno izbirali. Takrat, na začetku leta 1927, so v Italiji ukinili nad 8.000 občin. Med temi so bile tudi številne slovenske ter hrvaške občine v Julijski Benečiji. Sovodenska občina je takrat bila ukinjena, priključena je bila občini Miren. V takem sestavu so Sovodnje ostale tja do septembra 1947, do razmejitve med Italijo in Jugoslavijo. V času narodno osvobodilnega boja so Sovodnje sicer spet dobile upravno samostojnost. Takoj po vojni je župane imenovala ZVU. Po razmejitvi leta 1947, torej po ponovnem prihodu italijanskih oblasti, je prefektura imenovala svojega komisarja, da bi ta upravljala novo občino. Vanjo niso sodili le kraji, ki so že pred letom 1927 bili v sovođenjski občini (Sovodnje, Rubije, Gabrje in Peč), marveč tudi Rupa, ki je že prej sodila v mirensko občino, ter Vrh, ki je prej sodil v opajsko občino.

Komisar je občinske zadeve upravljal tri leta in pol. Leta 1951 so bile razpisane volitve. Za svetovalska mesta so se potegovali tri stranke: Demokratska fronta Slovencev v kateri so nastopali levičarsko nastrojeni domačini, ki so se ogrevali za sodelovanje s Titovo Jugoslavijo; Slovenska demokratska zveza, v kateri so nastopali pristaši katoliškega ter liberalnega tabora; Komunistična partija Italije, v kateri so se zbirali takoimenovani kominformisti, t.j. pristaši Stalina in nasprotniki Tita.

Volitve so bile 10. junija 1951. Istega dne so bile še v večjem številu občin širom Italije, pri nas je bil tistega dne prvič izvoljen tudi goriški pokrajinski svet, prvič so volitve bile tudi v Dohodbo in Števerjanu. Že takrat se je v Sovodnjah volilo z večinskimi sistemi. Volivci so oddali glas eni od treh list, istočasno so lahko volili tudi posamične kandidate, pa čeprav niso glasovali za listo. DFS je dobila 386 glasov, SDZ 355 glasov, KPI pa 133 glasov. Izvoljenih je bilo 12 svetovalcev DFS, trije pa od SDZ. KPI je ostala brez svetovalca.

Občinski svet se je na umestitveno sejo sestel v nedeljo 24. junija ob 11. uri na županstvu. Komisar je podal daljše poročilo o nekajletnem delovanju komisarske uprave ter novoizvoljene svetovalce seznanil s celotno paleto občinskih problemov. Potem ko so bili izvoljeni svetovalci potrjeni (svetovalca SDZ Jožef Batistič iz Rupe in Mihael Devetak s Peči nista bila potrjena zaradi ožjega sorodstva, na njuni mesti sta prišla Roman Čeudek iz Sovodenj in Alojz Čeudek s Peči), je bil Jožef Češut iz Sovodenj izvoljen za župana. V odbor sta bila izvoljena Andrej Pipan iz Gabrij in Andrej Tomšič iz Sovodenj. Za namestnika sta bila izvoljena Ivan Gulin iz Sovodenj in Bogomil Devetak z Vrha. Vseh pet članov ožjega odbora je bilo izvoljenih na listi DFS. Na tej listi so bili v občinski svet izvoljeni še Janko Cotič iz Sovodenj, Mihael Devetak s Peči, Venceslav Buzin iz Rupe, Anton Cotič z Vrha, Jožef Batistič iz Rupe, Alojz Tomšič iz Sovodenj in Ivan Cotič iz Sovodenj.

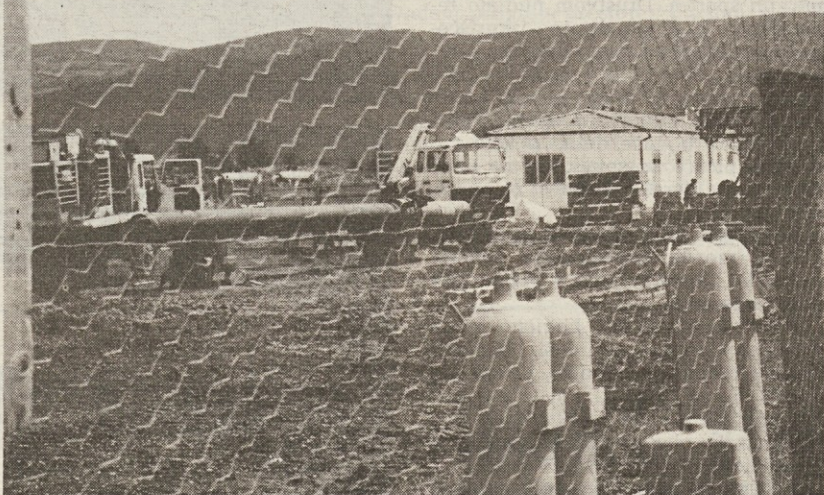
Da ni bilo takrat cest, električne napeljavne in vsega drugega današnjega blagostanja nam dokazuje delovni program DFS, ki so ga svetovalci v prvi in v naslednjih mandatnih dobah tudi uresničili. Evo nekaj točk iz takratnega programa kandidatov DFS.

Občinski posli se bodo vodili nepristransko. Uvedeno bo dvojezično poslovanje v vseh občinskih zadevah. Občinska uprava se bo pred sprejetjem važnih sklepov pogovorila z občani. Na Vrh se bo napeljala električna razsvetljava. Skrbeli bodo za dokončno ureditev glavne ceste in vseh drugih cest v občini. Poskrbelo se bo za napeljavo vodovoda v vse vasi občine.

Poskrbeli bodo za regulacijo Soče. Likvidirali bodo jusarska zemljišča. Posbljeno bo za odprtje otroških vrtcev. Občina se bo zanimala za gospodarski napredek. Prav tako bo občinska uprava podpirala kulturne prireditve, poskrbeli bodo tudi za večerno šolo.

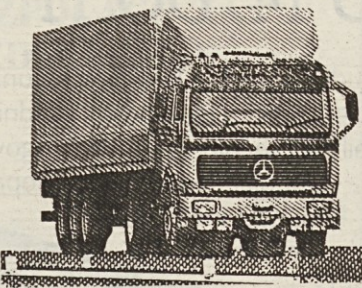
Seje občinskih svetov so takrat bile ob nedeljah dopoldne, odborniki pa so se sestajali v glavnem ob sobotah zvečer. Na čelu občine je do leta 1980, torej skoro 30 let, ostal Jožef Češut, ki si je s svojim zavzetim delom pridobil zaupanje prebivalstva, tako da se je število glasov za njegovo listo skoro podvojilo. (wal)

Kmalu zgrajen plinovod

V neposredni bližini mirenskega mejnega prehoda ob glavni cesti Gorica - Trst bo mejna postaja za dobavljanje metana iz Italije v Slovenijo. Gre za alžirski plin, ki ga je v Italiji dovolj za vse potrebe. Sedaj ga bodo dobavljali tudi čez mejo, saj jim bo tudi tam dobrodošel. V zadnjih mesecih so iz odcepa pri Vilešu plinovod zgradili že do meje, cevi so položili tudi pod strugama Soče in Vipave. Sovodenska občina je stvar izkoristila tako, da je od družbe SNAM dosegla, da bo ta zgradila vmesno postajo pri Sovodnjah, tik za vaškim pokopališčem. Na tak način bodo kasneje plinovod lahko speljali na ozemlje sovođenjske občine. Domačini bodo na tak način metan dobili veliko prej, kot je bilo predvideno v deželnem načrtu. Za gradnjo plinovoda in razdeljevanje metana bo poskrbel CAFO, ki že skrbi za vodovod. Potrebni bodo seveda dodatni prispevki deželne uprave, saj gradnja menanovoda zahteva veliko denarja.

La Goriziana s.r.l.
ŠPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

Sedež in uprava
Ul. Duca d'Aosta 180
34170 GORICA
Tel. (0481) 520660-520655

Operativni urad
MMP ŠTANDREŽ
Tel. (0481) 22351/2/3/4/5

Telex: 460107 LAGORI I
Fax: (0481) 520117

Saura s.r.l.
SAURA s.r.l.

UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

Specializirana v trgovini
s papirjem
in embalažnim steklom.

GORICA - Ul. Trieste 247
Telefon (0481) 521222
Telex 461248 SAURA I
Fax (0481) 22203

Gostilna pri Mirotu

MARA MUŽINA

Domača kuhinja, pristna vina
goriškega okoliša

SOVODNJE — Prvomajska ul. 92
Tel. 882017

ELEKTRONSKI ELEKTRIKAR
HIDRAVLIK

Tomsič Drago

SOVODNJE OB SOČI
Prvomajska ul. 33
Tel. (0481) 882032

AVTOELEKTRIČARSTVO

»RUDK«

R. PETEJAN

Ul. sv. Mihaela 117 - Štandrež
Tel. (0481) 21915

Zastopnik TURBO VAPOR MOTOR
Proizvaja kisik in prihrani gorivo

MINIMARKET

TOMŠIČ

Gorica - Raštel 24
Tel. 530167

Gostilna

Pri Francetu

SOVODNJE - Prvomajska ul. 86 - Tel. 882038

KB

Branko Kuzmin

34070 SOVODNJE OB SOČI (GO) - Dolina 7 - Tel. (0481) 882179

Lesene notranje ureditve - parketi - mansarde - opaži
Dodatna izbira esenc po najrazličnejših cenah

Iz programa PRINCESS GARDEN vam ponujamo chalet
in vrtno garnituro

Ekskluzivni zastopnik za goriško pokrajino in Slovenijo firme BERTI.

PRIČAKUJEMO VAS V HALI D - PROSTOR 235/236

**UVOZ - IZVOZ
ZASTOPSTVA**

imsa

34070 SOVODNJE (GO)
Case Sparse 76
Tel. (0481) 521383
Telex 460639 IMSAGO I
Fax (0481) 521388

● STEKLO ZA GRADBENIŠTVO IN POHIŠTVO:
float, refleksno, ornamentno, izolacijsko,
kaljeno, ogledala itd.

● STROJI IN ORODJE ZA STEKLARJE

● LASTNA PROIZVODNJA:
izolacijska stekla, silikonska tesnila

1951 - 1991
Trgovina jestvin

Oskar Kovic

Peč 20 - Tel. 882016

se zahvaljuje
za zaupanje

Poskusiš
ga lahko
pri zastopniku

GORI-CAR

TRŽIČ
CESTA V GRADEŽ

NOVI CITROËN ZX

ROJEN ZMAGOVIT

Poskusiš
ga lahko
pri zastopniku

GORI-CAR

GORICA
KORZO ITALIA 187

Naši glasbeniki gostovali tudi v beloruskem Minsku

Vzpon Godalnega kvarteta GM

Današnja slovenska glasbena kultura na Tržaškem izvira iz bogatih tradicij tako na ustvarjalnem kot na poudarjalnem in pedagoškem področju. V profesionalnem smislu so njeno jedro Glasbena matica in vrsta ustvarjalcev in poudarjalcev izven njenega okrilja, v ljubiteljskem predvsem številni pevski zbori in druge amaterske skupine. Ob pedagoški dejavnosti delujejo pod okriljem GM tudi nekatere avtonomne komorne vokalne in instrumentalne skupine, med katerimi zadnjih nekaj let vse bolj izstopa tudi Godalni kvartet GM bodisi v domačem okolju kot izven naših deželnih meja v sosednjih deželah Slovenije in Avstrije, dober mesec pa je tega, kar je opravil pomembno gostovanje v glavnem mestu sovjetske Beloruske republike, Minsku. Prav to zadnje gostovanje je tudi priložnost, da se malo več pomudimo pri tej komorni instrumentalni skupini.

Ko so se leta 1985 štirje mladi slovenski glasbeniki, gojenci ali že bivši gojenci šole Glasbene matice v Trstu odločili, da ustanovijo godalni kvartet, verjetno tudi sami niso bili povsem prepričani, da se bo njihova odločitev že v kratkem času bogato obrestovala. Danes je Godalni kvartet GM uveljavljeno komorno telo z okrog 100 javnimi nastopi doma in na tujem, predvsem pa je tudi edini tovrstni komorni ansambel na profesionalni ravni v mejah naše dežele. In če je njegovi ustanovitvi botrovala najprej intimna potreba štirih mladih slovenskih glasbenikov, da se razen kot pedagogov na šoli iz katere so izšli oz. na konservatoriju Tartini, izživljajo tudi kot komorni koncertanti, so njihovi dosedanja uspehi pogojeni še v dejstvu, da so se med seboj ujeli in uskladili na isti valovni dolžini, kar je predpogoj za trajanje in rast vsake tovrstne pobude, zlasti še v primeru tako delikatne komorne skupine, kot je godalni kvartet, v kateri je vsak njen člen enakopraven soustvarjalec zvočne enote. Če pa k temu dodamo še narodnostni trenutek v želji, da se tudi pred italijansko javnostjo afirmirajo s kvaliteto in predvsem s kvaliteto prispevajo k mednarodnemu zblizjevanju na tem zgodovinsko pogojenem stičišču romanske, germanske in slovanske kulture in obenem uveljavljajo našo enakovredno kulturno prisotnost na tem prostoru in težo naših kulturnih institucij, med katerimi je na glasbenem področju v prvi vrsti Glasbena matica, potem so razlogi za zagnanost članov Godalnega kvarteta GM še toliko bolj razvidni.

Godalni kvartet GM so v prvi sestavi ob ustanovitvi tvorili Žarko Hrvatič (prva violina), Aleksandra Pertot (druga violina), Pavel Ota (viola) in Peter Filipčič (violončelo). Leta 1987 je violista Oto, ki je dobil namestitev v orkestru gledališča Verdi, zamenjal Marko Bitežnik, leto kasneje pa je violonistko Aleksandro Pertotovo, ki se je posvetila skoraj izključno zborovski dejavnosti (vodi mešani zbor Milan Pertot v Barkovljah in je umetniški vodja Tržaškega okteta) in solopetju, zamenjala Jagoda Kjuder. Hrvatič, Bitežnik in Filipčič so po študiju na šoli Glasbene matice diplomirali na kon-

Godalni kvartet GM

(foto Ferrari)

servatoriju Tartini v Trstu, Jagoda Kjuder pa na konservatoriju Tomadini v Vidmu.

Po intenzivnih pripravah se je Godalni kvartet GM prvič predstavil javnosti na proslavi 75-letnice obstoja Glasbene matice v tržaškem Kulturnem domu. Že v prvem letu svojega obstoja je imel še okrog 10 javnih nastopov, v naslednjih letih redno od 10 do 15, samo v prvi polovici letošnjega leta pa jih ima za seboj že več kot dvajset. Večino teh nastopov je opravil v tržaškem oziroma deželnem okviru na raznih jubilejnih in drugih prireditvah, v cerkvah, po šolah, tako slovenskih kot italijanskih pa seveda na koncertnih odrih. Vseh nastopov ne bi mogli naštet, vsaj nekatere pa je le treba že zaradi njihove večje pomembnosti v zadnjem času. Med take sodi gostovanje v Beneški Sloveniji v Špetru za Dan slovenske kulture skupno z domačo pianistko Paolo Chiabudini, nastop v Fari za tamkajšnje Glasbeno društvo skupaj z orglarjem Peganom v počastitev 200-letnice Mozartove smrti, nastop v Prosvetnem domu na Opčinah in na podružnični šoli GM v Špetru s flavistko Danielo Brussolo, pa na predstavitvi Krajevnega leksikona v Kulturnem domu, v Tržaški knjigarni in še kje.

Posebej pomembno je sodelovanje Godalnega kvarteta GM pri skupnem

projektu profesorjev šole Glasbene matice in nekaterih profesorjev s konservatorija Tartini z uradno odobritvijo celotnega profsorskega zbora v okviru programa za glasbeno pospeševanje na šolah, na primer na slovenski šoli v Zgoniku, na italijanski nižji srednji šoli v Čedadu in na šoli v Špetru. Lani je bilo v okviru tega projekta kar približno 10 takih nastopov, za letos predvideni program koncertov pa zaradi birokratskih težav ni bil izpolnjen in se bo zato nadaljeval v jeseni. Pomembnost tega projekta ni samo v njegovem pedagoškem oziru, pač pa tudi in morda celo predvsem v sodelovanju dveh mestnih glasbenih ustanov kot sta konservatorij Tartini in Glasbena matica in njunih pedagogov, kar predstavlja dragoceno kvaliteto v kulturi sožitja ali v sožitju kultur.

Od gostovanj v matični Sloveniji je treba omeniti nastopa na srednjih glasbenih šolah v Ilirski Bistrici in v Postojni, pa nastope v okviru Glasbene mladine Slovenije, ki letos zaradi finančnih težav gostiteljev žal niso bili izpeljani v celoti. Pomemben je bil nadalje nastop Godalnega kvarteta GM v Celovcu ob priliki srečanja pisateljev z območja Alpe-Jadran. Prav tako ne gre prezreti večjega števila kvartetovih snemanj za tržaško slovensko radijsko postajo. Samo letos jih

je bilo doslej šest, do konca meseca sta na vrsti še dve. Že lani je Godalni kvartet GM snemal na Radiu Trst A poleg del iz klasičnega repertoarja še skladbo slovenskega skladatelja, v Rimu živečega Ivana Florjanca, "Poligrami", ki jo je skladatelj napisal prav za Godalni kvartet GM, in štiri glasbena sporočila v Ljubljani živečega skladatelja Marjana Lipovška, letos pa je že posnel Drugi kvartet tržaškega slovenskega skladatelja Pavla Merkušja, še ta mesec bo posnel še Prvi kvartet in nato še tretjega istega avtorja.

Najpomembnejši v zadnjem času pa je prav gotovo nastop Godalnega kvarteta GM v glavnem mestu Beloruske republike, Minsku, 29. in 30. aprila letos, kjer je bil po posredovanju dirigenta zbora "Žuravinka", Vladimira Jevsukova gost tamkajšnje filharmonije v okviru cikla simfoničnih koncertov "Pomlad v Minsku-Amadeus" v počastitev 200-letnice smrti velikega Mozarta. Koncert, pri katerem je sodelovala tudi flavistka Daniela Brussolo, je bil v izjemno akustični cerkveni koncertni komorni dvorani in je odlično uspel. V Minsku je Kvartet snemal tudi za belorusko televizijo in imel uradno srečanje z gojenci srednje glasbene šole, za katere je tudi zaigral nekaj Mozarta. Kvartetovo gostovanje v Minsku je omogočila bančna sekcija pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju in podjetje Indules, kar kaže posebej podčrtati tudi zgled za še druge sponsorizacije kulturnega značaja.

Godalni kvartet GM ima v svojem repertoarju naštudiranih blizu 25 skladb iz svetovne in domače klasične in sodobne literature za ta sestav in za njegovo dopolnitev z drugimi glasbili (orgle, flavta, klavir, itd.).

Glasbena matica v Trstu se lahko upravičeno ponaša s tako mladim in kvalitetnim instrumentalnim komornim ansamblom, poudarjamo - edinim stalnim godalnim kvartetom na profesionalni ravni v naši deželi, kakor sta ji lahko v ponos in ugled njen Dekliški pevski zbor in Tržaški oktet, da vseh posameznih njenih bivših gojencev, ki se danes uveljavljajo tudi v mednarodnem glasbenem svetu kot solistični virtuozji in pedagogji, niti ne naštevamo.

JOŽE KOREN

Poletni grajski večeri v Štanjelu

Zidovi štanjelskega gradu tudi v letošnjem poletju ne bodo samevali. Vprečudovitem grajskem okolju se od včeraj vrstijo gledališke in glasbene predstave (do 20. julija jih bo pet), ki jih letos že drugi zapored organizirata sezonska Zveza kulturnih organizacij in štanjelsko turistično društvo. Sicer pa bodo letošnje grajske prireditve, poimenovane grajski večeri, potekale že šesto leto zapored.

Letošnji grajski večeri so se pričeli sinoči ob 21. uri z Ruzantejevo komedijo »Lubjezen, uojska, lakota« v režiji Marka Sosiča, ki jo bodo uprizorili igralci Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice. Prihodnjo soboto (29. t.m.) bo na sporedu glasbena predstava »Sen kresne noči po motivih gospoda Shakespeara«, avtorjev Stanislava Moše in Zdeneka Mer-

te. Z omenjeno predstavo bo gostovalo Gledališče bratov Mrštnikov iz ČSFR. Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane bo 6. julija uprizorilo Molierovo »Izsiljeno ženitev« v režiji Janeza Mejača. Priznani humorist Franc Košir bo 13. julija praznoval na štanjelskem grajskem dvorišču 40 let svojega delovanja. K sodelovanju je povabil tudi skupino Moped show. Letošnji poletni grajski večeri se bodo zaključili 20. julija, ko bodo igralci Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta uprizorili Ruzantejevo »Mušketo« v režiji Borisa Kobala.

Sicer pa velja omeniti še to, da so letos potekali tudi zimski grajski večeri, ki so bili lepo obiskani. Upati je, da bodo prav tako dobro obiskani tudi poletni...

Vrsta pobud v spomin na D. Zuliana

Pod skupnim naslovom »Skizzo, uno di noi molto popolare«, si bodo (in so si že) konec junija sledile razne pobude, o katerih govorijo tudi izvorni lepaki, ki so razobešeni po vsem mestu in gledalca vpeljujejo v tematiko multimedialnih srečanj.

Zamisel je nastala ob prerani smrti komaj 23-letnega Davida Zuliana, ki je februarja letos podlegel levkemiji. Skizzo, kot so ga imenovali, je bil zelo priljubljen, uveljavil se je kot slikar, disk-jockey in kot prista mladinskih gibanj neopunka in doka. Vsi, ki so ga imeli radi, so sklenili, da počastijo njegov spomin z vrsto pobud, ki vabijo k razmišljanju o mlajših generacijah. Kulturno društvo »La notte della Cometa« je z odborom Skizzovih prijateljev, s starši Davida Zuliana in z drugo »La Collina« priredilo tri srečanja.

Prvo je bilo že v petek, ko so v gledališču Miela predvajali video z naslovom »Fedeli alla linea«. Posnetke je iz arhivske dokumentacije zbrala druga »La Collina video«, ki nam s tem predstavlja socialno dejavnost na raznih področjih, dejavnost, ki je usmerjena v reševanje problemov doraščajoče mladine. David Zulian je bil v tem smislu še posebej aktiven.

Drugi dogodek je odprtje slikarske razstave, na kateri bodo razstavljena Skizzova dela. Razstava bo na ogled od danes do 6. julija v Občinski galeriji, na njej pa bodo slike in risbe, ki so nastale v zadnjih dveh letih, ko je postala dejavnost Davida Zuliana na tem področju intenzivnejša. V okviru razstave so na ogled tudi dela iz področja uporabne grafike: lepaki, deplanti in podobne tiskovine opozarjajo na zavzetost, s katero je Skizzo doživljal svojo vlogo v okviru vseh organizacij, s katerimi je sodeloval ter se tako aktivno potegoval za konkretno reševanje mladinske problematike. Najprej na Zavodu za umetnost v Trstu, nato še preko grafičnih tečajev je David Zulian začutil likovno izražanje kot potrebno dopolnilo svoje dejavnosti. Razstavo dopolnjuje katalog, ki popolneje predstavlja ustvarjalca. Jeseni bo izšla v spomin Davida Zuliana tudi knjiga, ki bo ob slikovnem gradivu v popolniji luči počastila njegov spomin s pričevanji in intervjuji mladit, ki so ga dobro poznali. Jeseni bo v tem okviru nastala tudi povezava s šolskimi strukturami, da bi na čim stvarnejši način obravnavali probleme, ki mučijo današnjo mladino: zasvojenost z mamili, obupanost, brezposelnost.

Zadnje junijsko srečanje bo v gledališču Miela 27. t.m. ob 21. uri. Šlo bo za italijansko prazvedbo predstave »Bardamu: importanza zero«. V režiji Ljubije Georgijevskega bo gledališka skupina Velemir Teater posredovala odrsko razmišljanje ob delih Louisa Ferdinanda Celina o človekovem obstoju in njegovi izgubljenosti s posebnim poudarkom na sodobnosti.

Vse te pobude, ki jih je omogočilo pokroviteljstvo tržaške Občine in Pokrajine ter solidarnostnih zadrug, predstavljajo važen korak pri obravnavi perečih problemov, ki tarejo življenje mlajših generacij.

JASNA MERKU

METRO MARKET

Ul. Torrebiana vog. Ul. Filzi

SUPER PROMOCIJSKA PRODAJA

- VIDEOREGISTRATORJI • HI-FI
- MALI GOSPODINJSKI STROJI • KLIMATSKE NAPRAVE • TV KAMERE • BARVNI TV
- ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
- RADIOREGISTRATORJI

POPUSTI DO

50%

DO 30. JUNIJA

Štiri nove knjige v znameniti zbirki Kondor Tudi kratke zgodbe Ludvika Mrzela

Te dni je založba Mladinska knjiga predstavila štiri nove izdaje zbirke Kondor, ki se po številu izdanih knjig in skrbno pretehtanem izboru brez dvoma umešča med najuspešnejše slovenske knjižne zbirke. Urednik Aleš Berger je na kratko povzel vsebino del in obrazložil njihovo založniško nastajanje, nato pa predal besedo avtorjem oziroma prevajalcem. Dve literarni deli sta namreč knjižni prevod.

Jelka Ovaska Novak je opravila zahtevno delo: prevod dobršnega dela znamenitega finskega ljudskega epa Kalevale, ki je bil pri nas doslej dostopen le prek kratke otroške priredbe in odrske dramatizacije, ki jo je pred leti napisal Dane Zajc. Pesnitev Kalevala je nastajala v prvi polovici devetnajstega stoletja, ko se je močno razširilo zanimanje za obuditev ljudskega blaga. V pomladi narodov so razni avtorji zapisovali stare ljudske pesnitve, ki dotlej še niso bile zapisane. Tako je okrog leta 1835 Elias Lünhorth zbral in izdal obširno pesnitev v verzih, ki je postala finski narodni ep. Slovenski prevod, ki zajema najzanimivejša poglavja, je vsekakor izvrsten pogled v samosvojo in po svoje skrivnostno književnost skandinavskih narodov.

Prekoračiti obzorje je naslov knjige, ki prinaša izbor sodobne avstrijske proze. Predstavljenih avtorjev je dvajset, med njimi sta dva odlomka iz romanov, sicer pa je to v glavnem krajša proza. Med imeni najdemo tudi eminentne

avstrijske avtorje, kot so Robert Musil (veliko ime srednjeevropske književnosti), Elias Canetti, Peter Handke, Ingeborg Bahmann, Thomas Bernhard in tako naprej, da ne naštevamo vseh. Izbor in posebno strokovno predstavitev je opravila Silvija Borovnik, sicer znana prevajalka iz nemškega jezika.

Izbor različnih avtorjev srečamo tudi v naslednjem delu zbirke Kondor, tokrat slovenskih. Aleksander Zorn se je odločil skupaj zbrati nekaj najznačilnejših tekstov t.i. modernizma, to se pravi tistih proznih besedil, ki so svoj literarni vrhunec dosegla šele v začetku sedemdesetih let. Ta leta je seveda mogoče označiti na različne načine: sledila jim je močna politična recesija, zlasti v primerjavi z renesanso iz leta 1968, dejstvo pa je, da se je tedaj literatura razmahnila v novi obliki. Kar je nastalo, ni bilo ravno vse najboljše, iz jezikovnih razgibanosti in novega razvezanega besedišča, ki so ga mladi pisci s pridom uporabljali, pa je sledila mogoče tudi nova sproščenost. Navsezadnje je bila s tem omogočena možnost postmodernističnega pisanja. Priobčeni in nekoliko reprezentativni avtorji tovrstne proze so Marko Švabič, Branko Gradišnik, Vladimir Kovačič, Uroš Kalčič, Emil Filipčič, Boris Jukič, Tone Perčič in Milan Kleč. Knjižni naslov nove slovenske proze — nove najbrž v narekovajih — je Vidčevo sporočilo.

Zadnja, a morda najzanimivejša novost pri Kondorju pa je knjiga nekoliko pozabljene avtorja Ludvika Mrzela. O njem je na srečanju spregovoril Taras Kermauner in povedal, da se z Mrzelom odpira novo poglavje v vrsti zanemarenih alovskih avtorjev. Luči ob cesti, kot je naslov Mrzelovih kratkih zgodb, so izšle že leta 1933. Pisatelj je spadal med predvojne komuniste, po vojni pa je bil obtožen, da sodeluje s kominformom in bil interniran na Goli otok. Pisal je še naprej, do smrti, objavljaj pa zelo malo, tako da je nekako sam od sebe padel na stranski tir. To je seveda škoda, saj je Mrzelova proza po besedah urednikov primer izredno prefinjena in stilistično občutene pisave, ki — spet po besedah urednika Bergerja in pisca spremne študije Kermaunerja — ne zaostaja veliko za Cankarjem. Ludvik Mrzel se torej vrača v prvi vrsti kot pisatelj, tu pa nam ima še veliko povedati. (iš)

Srečanje na Premu

Danes bo na Premu tradicionalno srečanje književnikov. V prijetnem obsevu premskega grada bo tekla beseda o dilemah primorskega književnega prostora, o povezovanju zamejstva in matice, posredovane bodo monografske študije o raznih pisateljih itd. Srečanje se bo začelo ob 10. uri.

Popoldne bo kulturni spored, v sklopu katerega bo območno srečanje mladih pesnikov in pisateljev, nastop pevske skupine Stu ledi in seveda literarno branje že uveljavljenih primorskih ustvarjalcev.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Otroški variete: Disney club 10.00 Neposredni prenos papeževe maše iz Mantove 12.30 Zelena linija 13.00 Nedeljski tednik: TG l'una 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Fortunissima 14.10 Film: Questo pazzo, pazzo, pazzo, pazzo mondo (kom., ZDA 1963, r. Stanley Kramer, i. Spencer Tracy, Mickey Rooney) 15.55 Risanke: Beany in Cecil 16.15 Film: Bratje Karamazov (dram., ZDA 1957, r. Richard Brooks, i. Yul Brynner, Maria Schell) 18.35 Tekmovanje mladih glasbenikov za Mozartovo nagrado (vodita Cino Tortorella in Maria Giovanna Elmi) 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Nadaljevanka: Colomba solitaria (3.del) 22.20 EP v košarki- otvoritev 23.10 Športna nedelja 24.00 Nočni dnevnik in vreme 0.30 Šport: atletika, telovadba, sabljanje, speedway	9.00 Glasbeni prostor 9.45 Variete: Cirkus iz Kaliningrada 10.10 Film: Ragazze viennesi (kom., Avstrija 1945, r.-i. Willy Forst) 12.00 Aktualno: Sereno variabile 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Rubrika: Nonsoloner 13.45 Film: Spara forte, più forte...non capisco (kom., It. 1966, r.-i. Eduardo De Filippo, i. Marcello Mastroianni, Raquel Welch) 15.15 Variete: Replay show 16.20 Avtomobilizem: DP v F3000 17.30 Popoldan s Cantagirom (Vodijo Gianfranco Agus, Pino D'Angio, Patrizia Pellegrino) 19.45 Dnevnik in vreme 20.30 Nanizanka: Beautiful 20.30 Novi Cantagirom '91 (Vodita Gabriella Carlucci, Mara Venier) 23.15 Dnevnik in vreme 23.30 Rubrika o židovski kulturi 24.00 Mozart (Vodi Roman Vlad) 0.10 Nan.: Poliziotti alle Hawaii	11.20 Koncerti Rai 3 11.50 Kolesarska dirka po Italiji 12.30 Film: Viaggio in Italia (dram., It. 1953, r. Roberto Rossellini, i. Ingrid Bergman, George Sanders) 14.00 Deželne vesti 14.10 Dnevnik 14.20 Šport: Teniški turnir ATP, 17.00 21. kolesarska dirka amaterjev po Italiji 17.30 Drobci 18.35 Rubrika: Domenica gol 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Kolesarstvo: 20. dirka po Apuliji 20.00 Drobci 20.30 Film: Colpo grosso (kom., ZDA 1960, r. Lewis Milestone, i. Frank Sinatra, Dean Martin, Angie Dickinson) 22.35 Dokumenti: Marcello Mastroianni 23.10 Nočni dnevnik 23.40 Filmske novosti 23.50 Film: Sembra morto... ma è solo svenuto (dram., It. 1986, r. Felice Farina, i. Sergio Castellito, Mario Prospero)	9.20 Otroška matineja: Živ Žav, 10.15 Nevani zaliv (pon.) 10.45 Nad.: Boljše življenje 11.30 Videomeh 12.00 Obzorja duha 12.20 Video strani 12.30 Šentvid pri Stični: 22. Tabor slovenskih pevskih zborov 13.30 Video strani 14.40 Nadaljevanka: Saga o Forsyth 15.30 Sova (ponovitev) vmes nanizanka Na zdravje in nadaljevanka Twin Peaks 16.55 Poslovne informacije in dnevnik 17.00 Dnevnik 17.05 Film: Pismo (dram., ZDA 1982, r. John Erman, i. Lee Remick, Ronald Pickup) 18.40 Risanke 19.15 TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Zgodilo se je na današnji dan 20.50 Zdravo 22.10 Dnevnik, šport in vreme 22.35 Nočni program Sova, vmes nanizanka Polna hiša in Campion 24.00 Video strani	16.00 Športni pregled 18.00 Video glasba: Tutti frutti (vodi Alex Bini) 19.00 TVD Stičište 19.25 Video agenda 19.30 Okrogla miza (pon.) 20.10 Film: Un bacio per morire (vojni, ZDA 1967, r.-i. John Derek, Ursula Andress) 21.30 Aktualno: Il mappamondo 22.00 TVD Novice 22.10 Nan.: Fantasilandia 23.00 Športna oddaja	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Medved z vrtnico (Frane Puntar); 10.40 Soft music; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Glasbeni potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 13.20 Poslušali boste; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nedeljsko popoldne; 15.10 V studiu z vami: Joži Peterlin; 17.30 Šport, glasba in evergreeni; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ODEON	TMC	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.30 Nabožna oddaja 9.15 Aktualno: Domenica 5 11.30 Aktualnosti: Nonsolomoda, 12.00 Cerco e offro (Vodi Massimo Guarischio) 12.30 Variete: Antepima 12.55 Canale 5 News 13.00 Superclassifica Show 14.15 Variete: Rivediamoli 15.05 Aktualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone (Oboje vodi Marta Flavi) 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.00 O.K. Il prezzo è giusto! 19.45 La ruota della fortuna 20.30 Film: Disperatamente Giulia (dram., It. 1989, r. E.M. Salerno, i. Tahnee Welch, Fabio Testi, 1. del) 22.35 Nanizanka: Casa Vianello - Corso matrimoniale 23.05 Aktualnosti: Nonsolomoda, 23.35 Italija sprašuje, vmes (24.00) Canale 5 News 0.35 Nanizanka: Marcus Welby M.D. - Il segreto di Martin Loring, 1.35 Operazione ladro - Memoriale	8.00 Jutrišnji svet 8.30 Nadaljevanki: Stellina, 10.00 Valeria 11.30 Aktualno: Ciak 12.20 Vesti iz parlamenta 13.00 Nanizanki: I Jefferson, 13.30 Love Boat 14.30 Variete: Il principe azzurro 16.30 Nadaljevanki: Sent☆ra, 17.30 Manuela 19.10 Aktualno: Chiaramente 19.40 Nadaljevanki: Primavera, 20.05 Marilena 20.45 Film: Il più grande spettacolo del mondo (dram., ZDA 1952, r. Cecil B. De Mille, i. Betty Hutton, James Stewart) 22.25 Nanizanka: Alfred Hitchcock predstavlja 23.45 Nedeljski koncert 0.35 Nanizanki: Love Boat, 1.35 Quincy	12.00 Odprti studio 12.30 Nanizanka: T.J. Hooker 13.30 Tednik: Grand Prix 14.30 Film: Nato per vincere (biog., Kan. 1986, r. Charles Jarrot, i. Nicolas Cage, Cynthia Dale) 16.30 Nanizanki: Tarzan, 17.30 Mai dire si 18.30 Odprti studio 19.00 Risanke 20.00 Variete: Mai dire Banzai 20.30 Film: Vai avanti tu che mi vien da ridere (kom., It. 1982, r. Giorgio Capitani, i. Lino Banfi) 22.30 Film: La settimana al mare (kom., It. 1981, r. Mariano Laurenti, i. Anna Maria Rizzoli, Andrea Occhipinti) 0.30 Odprti studio 0.50 Variete: 1/2 pollice 1.35 Rock opolnoči 2.35 Nanizanki: Kung Fu, 3.35 Samurai	8.00 Risanke: Snack 11.30 Avtomobilizem: 24 ur v Le Mansu 12.00 Papežev blagoslov 12.15 Nedelja na TMC (Vodi Ivano Guidoni) 13.15 Film: Sogni infranti (dram., 1975, r. Boris Segal, i. James Franciskus, Diane Baker)	15.00 Telovadba: Evropski pokal 19.00 Neurejeni potopis: Zambija 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Un posto per riposare (dram., ZDA 1986, r. John Korty, i. John Lightgow, Morgan Freeman) 22.30 Nanizanka: Matlock 23.30 Aktualnosti 0.30 Film: Adolescenza torbida (dram., Mehika 1950, r. Luis Buñuel, i. Fernando Soler, Rosita Quintana)	5.00, 6.00, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 5.00 Jutranji koledar; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 radijska igra za otroke; 8.50 Pop rock za mlade; 9.05 Pomnenja; 9.35 Preludij; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Humoreska; 18.00 Operne melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz naših sporedov; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15-4.30 Nočna glasba.
RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
8.50 Nan.: Five Mile Creek, 9.40 La signora in giallo 10.30 Film: La fuggitiva (dram., It. 1941, r. Piero Ballerini, i. Anna Magnani) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.30 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Film: Vortice (dram., It. 1953, r. Raffaello Matarazzo, i. Silvana Pampanini) 15.45 Sedem dni v parlamentu 16.15 Variete: Poletni Big 17.50 Posebna poletna oddaja 18.20 Nabožna oddaja 18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.40 Nadaljevanka: Colomba solitaria (Zadnji del) 22.15 Nanizanka: Alfred Hitchcock predstavlja 22.45 Dnevnik 23.00 Gospodarski tednik: Emporion 23.15 Aktualno: L'arcipelago mezzogiorno 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes v parlamentu 0.45 Šport: EP v motonavtiki 1.10 Dokumentarna oddaja	9.00 Oddaja o protestantizmu 9.35 Film: Arriva un cavaliere libero e selvaggio (vestern, ZDA 1978, r. A.J. Pakula, i. Jane Fonda) 11.40 Nanizanka: Lassie, 12.10 nadaljevanka La clinica nella Foresta nera 13.00 Dnevnik, Diogenes in Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.15 Quando si ama 15.15 Nanizanka: Condannati a far carriera 16.10 Ena rastlina na dan 16.30 Poročila 16.35 Film: Pranzo di nozze (kom., ZDA 1956, r. Richard Brooks, i. Bette Davis, Ernest Borgnine) 18.30 Sport 18.45 Nanizanka: Hill Street giorno e notte 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Nan.: L'ispettore Derrick 21.35 Oder '91: I sette re di Roma 23.15 Dnevnik - Pegaz, vreme in horoskop 0.10 Roma Ciuff: EP v košarki 1.20 Film: Un affare di famiglia (kom., ZDA 1937, i. Mickey Rooney)	11.30 Iz Faenze: Il palio del Niballo 12.00 Film: La bolgia dei vivi (dram., ZDA 1939, r. Lewis Seiler, i. Humphrey Bogart) 13.20 Drobci 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Aktualno: Videobox '91 14.45 Izobraževalna oddaja: Sola se prenavlja 15.45 Šport: DP v bezbolu, 16.10 nogomet, 16.30 kegljanje, 16.50 golf: Martini Trophy 17.10 Film: Cortigiana (dram., ZDA 1931, r. R.Z. Leonard, i. Greta Garbo) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Kolesarska dirka 20.00 Blob. Di tutto di più 20.40 EP v košarki: Italija-Grčija 22.30 Dnevnik 22.35 Variete: Fai la TV (Vodi Paolo Guzzanti) 23.05 Nočni dnevnik 23.55 Film: Doppia vita (dram., ZDA 1947, r. George Cukor, i. Ronald Colman)	8.50 Video strani 9.00 Mozaik. Igrajmo se gledališče: Kdo je najbolj pomemben? 9.25 TV mernik 9.40 Mladinski pevski festival Celje 89: DPZ Kromeriž (ČSFR) 10.05 Obzorja duha (pon.) 10.30 Video strani 14.55 Video strani 15.00 Zdravo (pon.) 16.25 Sova (pon.) vmes nanizanka Polna hiša in Campion 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Mozaik. Utrip 18.20 Zrcalo tedna 18.35 Spored za otroke: Knjižna novost, 18.50 Radovedni Taček - Pajek 19.10 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Komedija: Ta veseli dan ali Matiček se ženi (Anton Tomaž Linhart — MG Ljubljansko 22.15 Dnevnik in vreme 22.40 Osmi dan 23.25 Sova, vmes nanizanka Simpsonovi in Campion 0.45 Video strani	16.00 Športni pregled 18.30 Oddaja v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičište 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Le avventure di Stanlio e Ollio 20.00 Glasbena oddaja: Opereta (izbor najbolj znanih motivov) 20.45 Nanizanka: Lucy Show 21.10 Športni dokumentarec 21.45 TVD Novice 22.00 Nan.: Fantasilandia 22.45 Športna rubrika	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Življenje onkraj življenja; 8.40 Valčki in polke; 9.10 Instrumentalni solisti; 9.30 Metronom; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Bralni roman: Enej Silvij Piccolomini (Alojz Rebul); 11.50 Glasba; 12.00 Utrip mesta; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 S tekmovalni Seghizzi; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Gospodarstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Veselo na otroškem valu; 15.00 Evergreeni; 15.30 Južnoameriška folklor; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ODEON	TMC	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nan.: La famiglia Brady 8.30 Film: Il diritto di amare (dram., Fr. 1972, r. Eric Le Hung, i. Omar Sharif, Florinda Hong Kim) 10.25 Aktualno: Gente comune 11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris 12.55 Canale 5 News 13.20 O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie 15.05 Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone 16.00 Bim bum bam in risanke 18.15 Nanizanka: I Robinson 18.45 Il gioco dei nove, 19.35 Tra moglie e marito, vmes (19.30) Canale 5 News 20.20 Variete: Sette più, 20.20 Il TG delle vacanze 20.40 Film: Renegade- Un osso troppo duro (pust., It. 1987, r. E.B. Clucher, i. Terence Hill, Robert Vaughn) 22.40 Sposati con figli 23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News 1.15 Il TG delle vacanze 1.30 Nanizanka: Marcus Welby	8.15 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 9.10 Così gira il mondo, 9.40 Señorita Andreea, 10.10 Per Elisa, 11.00 Señora, 11.50 Topazio 13.15 Variete: Buon pomeriggio 13.20 Nadaljevanka: Valeria, 13.45 Sentieri, 15.15 Piccola Cenerentola, 15.45 Stellina, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore 18.30 Kviz: Cari genitori 19.10 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.40 Nadaljevanka: Primavera, 20.05 Marilena, 20.35 Manuela 22.30 Nanizanka: California 23.30 Športna oddaja: Cadillac 0.05 Film: Il grande gauchio (pust., ZDA 1952, r. Jacques Turner, i. Rory Calhoun, Gene Tierney) 1.55 Nanizanka: Love Boat	8.30 Odprti studio 8.45 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 Il mio amico Ultraman, 10.45 Riptide 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.30 Festivalbar '91-Zona verde 13.45 Nanizanka: MacGyver, 14.30 Kviz: Urka! 15.30 Nanizanka: Tarzan, 16.30 I giustizieri della città, 17.30 Vietnam addio 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: Scuola di polizia 20.00 Risanke 20.30 Film: Quelli della spiaggia (kom., ZDA 1989, r. Paul Madden, i. Sherry Rose, Arny Baxter) 22.30 Aktualno: Antepima Festivalbar 23.00 Film: La moglie ingenua e il marito malato (kom., It. 1988, r. Mario Monicelli, i. Stefania Sandrelli, Carlo Giuffrè) 0.15 Odprti studio 0.50 Nanizanke Non Stop	8.30 Risanke 14.30 Film: Ronda di mezzanotte (kom., ZDA 1939, r. Lloyd	17.00 Ženska TV 18.20 EP v košarki: Jugoslavija-Španija 20.00 Vesti: TMC News 20.30 EP v košarki: Italija-Grčija 22.20 Variete: Festa di compleanno 23.20 Nočne vesti 23.40 Oddaja o motorjih 0.20 Iz Rima EP v košarki	5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro; 8.05 Lepjenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmica; 9.05 Matineja; 9.35 Turistični napotki; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Zabavni ansambli; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Enajsta šola; 14.20 Mladi glasbeniki; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Pihalne godbe; 18.25 Popevke; 19.35 Lahko noč otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Sotočja; 21.05 Zaplešite z nami; 22.00 Zrcalo dneva; 22.35 Melodije; 23.15 Nočni program.
RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
8.50 Nan.: Five Mile Creek, 9.40 La signora in giallo 10.30 Film: La fuggitiva (dram., It. 1941, r. Piero Ballerini, i. Anna Magnani) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.30 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Film: Vortice (dram., It. 1953, r. Raffaello Matarazzo, i. Silvana Pampanini) 15.45 Sedem dni v parlamentu 16.15 Variete: Poletni Big 17.50 Posebna poletna oddaja 18.20 Nabožna oddaja 18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.40 Nadaljevanka: Colomba solitaria (Zadnji del) 22.15 Nanizanka: Alfred Hitchcock predstavlja 22.45 Dnevnik 23.00 Gospodarski tednik: Emporion 23.15 Aktualno: L'arcipelago mezzogiorno 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes v parlamentu 0.45 Šport: EP v motonavtiki 1.10 Dokumentarna oddaja	9.00 Oddaja o protestantizmu 9.35 Film: Arriva un cavaliere libero e selvaggio (vestern, ZDA 1978, r. A.J. Pakula, i. Jane Fonda) 11.40 Nanizanka: Lassie, 12.10 nadaljevanka La clinica nella Foresta nera 13.00 Dnevnik, Diogenes in Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.15 Quando si ama 15.15 Nanizanka: Condannati a far carriera 16.10 Ena rastlina na dan 16.30 Poročila 16.35 Film: Pranzo di nozze (kom., ZDA 1956, r. Richard Brooks, i. Bette Davis, Ernest Borgnine) 18.30 Sport 18.45 Nanizanka: Hill Street giorno e notte 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Nan.: L'ispettore Derrick 21.35 Oder '91: I sette re di Roma 23.15 Dnevnik - Pegaz, vreme in horoskop 0.10 Roma Ciuff: EP v košarki 1.20 Film: Un affare di famiglia (kom., ZDA 1937, i. Mickey Rooney)	11.30 Iz Faenze: Il palio del Niballo 12.00 Film: La bolgia dei vivi (dram., ZDA 1939, r. Lewis Seiler, i. Humphrey Bogart) 13.20 Drobci 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Aktualno: Videobox '91 14.45 Izobraževalna oddaja: Sola se prenavlja 15.45 Šport: DP v bezbolu, 16.10 nogomet, 16.30 kegljanje, 16.50 golf: Martini Trophy 17.10 Film: Cortigiana (dram., ZDA 1931, r. R.Z. Leonard, i. Greta Garbo) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Kolesarska dirka 20.00 Blob. Di tutto di più 20.40 EP v košarki: Italija-Grčija 22.30 Dnevnik 22.35 Variete: Fai la TV (Vodi Paolo Guzzanti) 23.05 Nočni dnevnik 23.55 Film: Doppia vita (dram., ZDA 1947, r. George Cukor, i. Ronald Colman)	8.50 Video strani 9.00 Mozaik. Igrajmo se gledališče: Kdo je najbolj pomemben? 9.25 TV mernik 9.40 Mladinski pevski festival Celje 89: DPZ Kromeriž (ČSFR) 10.05 Obzorja duha (pon.) 10.30 Video strani 14.55 Video strani 15.00 Zdravo (pon.) 16.25 Sova (pon.) vmes nanizanka Polna hiša in Campion 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Mozaik. Utrip 18.20 Zrcalo tedna 18.35 Spored za otroke: Knjižna novost, 18.50 Radovedni Taček - Pajek 19.10 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Komedija: Ta veseli dan ali Matiček se ženi (Anton Tomaž Linhart — MG Ljubljansko 22.15 Dnevnik in vreme 22.40 Osmi dan 23.25 Sova, vmes nanizanka Simpsonovi in Campion 0.45 Video strani	16.00 Športni pregled 18.30 Oddaja v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičište 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Le avventure di Stanlio e Ollio 20.00 Glasbena oddaja: Opereta (izbor najbolj znanih motivov) 20.45 Nanizanka: Lucy Show 21.10 Športni dokumentarec 21.45 TVD Novice 22.00 Nan.: Fantasilandia 22.45 Športna rubrika	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Življenje onkraj življenja; 8.40 Valčki in polke; 9.10 Instrumentalni solisti; 9.30 Metronom; 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Bralni roman: Enej Silvij Piccolomini (Alojz Rebul); 11.50 Glasba; 12.00 Utrip mesta; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 S tekmovalni Seghizzi; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Gospodarstvo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Veselo na otroškem valu; 15.00 Evergreeni; 15.30 Južnoameriška folklor; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Aladinova svetilka; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5	RETE 4	ODEON	TMC	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
8.00 Nan.: La famiglia Brady 8.30 Film: Il diritto di amare (dram., Fr. 1972, r. Eric Le Hung, i. Omar Sharif, Florinda Hong Kim) 10.25 Aktualno: Gente comune 11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris 12.55 Canale 5 News 13.20 O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie 15.05 Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone 16.00 Bim bum bam in risanke 18.15 Nanizanka: I Robinson 18.45 Il gioco dei nove, 19.35 Tra moglie e marito, vmes (19.30) Canale 5 News 20.20 Variete: Sette più, 20.20 Il TG delle vacanze 20.40 Film: Renegade- Un osso troppo duro (pust., It. 1987, r. E.B. Clucher, i. Terence Hill, Robert Vaughn) 22.40 Sposati con figli 23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News 1.15 Il TG delle vacanze 1.30 Nanizanka: Marcus Welby	8.15 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 9.10 Così gira il mondo, 9.40 Señorita Andreea, 10.10 Per Elisa, 11.00 Señora, 11.50 Topazio 13.15 Variete: Buon pomeriggio 13.20 Nadaljevanka: Valeria, 13.45 Sentieri, 15.15 Piccola Cenerentola, 15.45 Stellina, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore 18.30 Kviz: Cari genitori 19.10 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.40 Nadaljevanka: Primavera, 20.05 Marilena, 20.35 Manuela 22.30 Nanizanka: California 23.30 Športna oddaja: Cadillac 0.05 Film: Il grande gauchio (pust., ZDA 1952, r. Jacques Turner, i. Rory Calhoun, Gene Tierney) 1.55 Nanizanka: Love Boat	8.30 Odprti studio 8.45 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 Il mio amico Ultraman, 10.45 Riptide 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 13.30 Festivalbar '91-Zona verde 13.45 Nanizanka: MacGyver, 14.30 Kviz: Urka! 15.30 Nanizanka: Tarzan, 16.30 I giustizieri della città, 17.30 Vietnam addio 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: Scuola di polizia 20.00 Risanke 20.30 Film: Quelli della spiaggia (kom., ZDA 1989, r. Paul Madden, i. Sherry Rose, Arny Baxter) 22.30 Aktualno: Antepima Festivalbar 23.00 Film: La moglie ingenua e il marito malato (kom., It. 1988, r. Mario Monicelli, i. Stefania Sandrelli, Carlo Giuffrè) 0.15 Odprti studio 0.50 Nanizanke Non Stop	8.30 Risanke 14.30 Film: Ronda di mezzanotte (kom., ZDA 1939, r. Lloyd	17.00 Ženska TV 18.20 EP v košarki: Jugoslavija-Španija 20.00 Vesti: TMC News 20.30 EP v košarki: Italija-Grčija 22.20 Variete: Festa di compleanno 23.20 Nočne vesti 23.40 Oddaja o motorjih 0.20 Iz Rima EP v košarki	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 8.40 Za krtek čas; 9.00 Ugani; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Knjižne novosti; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galzetti; 15.00 Komedijant; 16.00 Poletna oddaja; 17.00 Oddaja v živo; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše; 20.00 Nočni program.
RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
8.50 Nan.: Five Mile Creek, 9.40 La signora in giallo 10.30 Film: La fuggitiva (dram., It. 1941, r. Piero Ballerini, i. Anna Magnani) 11.55 Vreme in kratke vesti 12.30 Variete: Piacere Raiuno 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Film: Vortice (dram., It. 1953, r. Raffaello Matarazzo, i. Silvana Pampanini) 15.45 Sedem dni v parlamentu 16.15 Variete: Poletni Big 17.50 Posebna poletna oddaja 18.20 Nabožna oddaja 18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.40 Nadaljevanka: Colomba solitaria (Zadnji del) 22.15 Nanizanka: Alfred Hitchcock predstavlja 22.45 Dnevnik 23.00 Gospodarski tednik: Emporion 23.15 Aktualno: L'arcipelago mezzogiorno 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Danes v parlamentu 0.45 Šport: EP v motonavtiki 1.10 Dokumentarna oddaja	9.00 Oddaja o protestantizmu 9.35 Film: Arriva un cavaliere libero e selvaggio (vestern, ZDA 1978, r. A.J. Pakula, i. Jane Fonda) 11.40 Nanizanka: Lassie, 12.10 nadaljevanka La clinica nella Foresta nera 13.00 Dnevnik, Diogenes in Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.15 Quando si ama 15.15 Nanizanka: Condannati a far carriera 16.10 Ena rastlina na dan 16.30 Poročila 16.35 Film: Pranzo di nozze (kom., ZDA 1956, r. Richard Brooks, i. Bette Davis, Ernest Borgnine) 18.30 Sport 18.45 Nanizanka: Hill Street giorno e notte 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Nan.: L'ispettore Derrick 21.35 Oder '91: I sette re di Roma 23.15 Dnevnik - Pegaz, vreme in horoskop 0.10 Roma Ciuff: EP v košarki 1.20 Film: Un affare di famiglia (kom., ZDA 1937, i. Mickey Rooney)	11.30 Iz Faenze: Il palio del Niballo 12.00 Film: La bolgia dei vivi (dram., ZDA 1939, r. Lewis Seiler, i. Humphrey Bogart) 13.20 Drobci 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Aktualno: Videobox '91 14.45 Izobraževalna oddaja: Sola se prenavlja 15.45 Šport: DP v bezbolu, 16.10 nogomet, 16.30 kegljanje, 16.50 golf: Martini Trophy 17.10 Film: Cortigiana (dram., ZDA 1931, r. R.Z. Leonard, i. Greta Garbo) 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Kolesarska dirka 20.00 Blob. Di tutto di più 20.40 EP v košarki: Italija-Grčija 22.30 Dnevnik 22.35 Variete: Fai la TV (Vodi Paolo Guzzanti) 23.05 Nočni dnevnik 23.55 Film: Doppia vita (dram., ZDA 1947, r. George Cukor, i. Ronald Colman)	8.50 Video strani 9.00 Mozaik. Igrajmo se gledališče: Kdo je najbolj pomemben? 9.25 TV mernik 9.40 Mladinski pevski festival Celje 89: DPZ Kromeriž (ČSFR) 10.05 Obzorja duha (pon.) 10.30 Video strani 14.55 Video strani 15.00 Zdravo (pon.) 16.25 Sova (pon.) vmes nanizanka Polna hiša in Campion 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Mozaik. Utrip 18.20 Zrcalo tedna 18.35 Spored za otroke: Knjižna novost, 18.50 Radovedni Taček - Pajek 19.10 Risanke in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Komedija: Ta veseli dan ali Matiček se ženi (Anton Tomaž Linhart — MG Ljubljansko 22.15 Dnevnik in vreme 22.40 Osmi dan 23.25 Sova, vmes nanizanka Simpsonovi in Campion 0.45 Video strani	16.00 Športni pregled 18.30 Oddaja v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičište 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Le avventure di Stanlio e Ollio 20.00 Glasbena oddaja: Opereta (izbor najbolj znanih motivov) 20.45 Nanizanka: Lucy Show 21.10 Športni dokumentarec 21.45 TVD Novice 22.00 Nan.: Fantasilandia 22.45 Športna rubrika	

Od jutri do 29. t.m. bo v Rimu 27. evropsko moško košarkarsko prvenstvo

Jugoslovani favoriti, Italijani pa...

RIM — Jutri se bo s srečanjem A skupine Bolgarija - Poljska pričelo 27. evropsko košarkarsko prvenstvo v Rimu, ki je še pomembnejše, saj poteka ob 100-letnici košarke.

Prvo vprašanje, ki se poraja ob vsakem prvenstvu, je seveda to, kdo je favorit.

Nedvomno je glavni in nesporni favorit jugoslovanska reprezentanca, ki si je celo privoščila, da je dopotovala v Rim brez ameriškega »profila« Dražena Petrovića. Zvezni trener Dušan Ivković je bil namreč mnenja, da ni dovolj pripravljen za nastop na tej prireditvi. V reprezentanci pa bo svetovni klubski podprvak Vlade Divac, ki je imenitno igral z Lakersi v finalnem obračunu z Jordanovo ekipo Chicago Bulls.

Svetovni in evropski prvaki odločno jurišajo na zlato. Jugoslavija uvršča košarkarje takega kova, kot so Toni Kukoč, Dino Radja, Vlade Divac, Jure Zdovc, Žarko Paspalj in drugi, tako da je upravičeno favorit številka ena, seveda če bo prvenstvo potekalo brez večjih... zapetljajev. Modra vrsta igra daleč najbolj moderno košarko. Z Juretom Zdovcem je po drugi strani dobila tudi odličnega branilca, tako da je postala tudi obramba zelo pomemben element (in ne samo met) v taktiki jugoslovanske reprezentance. Če potem dodamo še, da uvrščajo modri najboljšega amaterja na svetu Tonija Kukoča, za katerega se je potegoval sam ameriški klub Chicago Bulls, je jasno, da bi bilo tudi srebro za to selekcijo pretesno.

SPORED 27. KOŠARKARSKEGA EP V RIMU

Dušan Ivković, trener jugoslovanske reprezentance

A SKUPINA

JUGOSLAVIJA
ŠPANIJA
BOLGARIJA
POLJSKA

Ponedeljek, 24. 6.

14.30: BOLGARIJA - POLJSKA
18.30: JUGOSLAVIJA - ŠPANIJA

Torek, 25. 6.

14.30: ŠPANIJA - BOLGARIJA
16.30: JUGOSLAVIJA - POLJSKA
Sreda, 26. 6.
14.30: ŠPANIJA - POLJSKA
18.30: JUGOSLAVIJA - BOLGARIJA

B SKUPINA

ITALIJA
GRČIJA
FRANCIJA
ČEŠKOSLOVAŠKA

Ponedeljek, 24. 6.

16.30: FRANCIJA - ČSFR
20.45: ITALIJA - GRČIJA

Torek, 25. 6.

18.30: GRČIJA - ČSFR
20.45: ITALIJA - FRANCIJA
Sreda, 26. 6.
16.30: GRČIJA - FRANCIJA
20.45: ITALIJA - ČSFR

Četrtek, 27. 6.

PROST DAN

Petek, 28. 6.

ZA UVSTITEV
OD 5. DO 8. MESTA
14.30: 3A - 4B
16.30: 3B - 4B

ZA UVSTITEV
OD 1. DO 4. MESTA
18.30: 1A - 2B
20.45: 1 B - 2A

Sobota, 29. 6.

14.30: FINALE ZA 7. MESTO
16.30: FINALE ZA 5. MESTO
18.30: FINALE ZA 3. MESTO
20.45: FINALE ZA 1. MESTO

Jugoslavija bo nastopila z naslednjimi igralci: Zoran Sretenović (27 let, 190 cm, POP 84 Split), Velimir Perasović (26 let, 196 cm, POP 84 Split), Aleksander Djordjević (24 let, 187 cm, Partizan Beograd), Toni Kukoč (23 let, 209, Benetton Treviso), Žarko Paspalj (25 let, 206 cm, Partizan Beograd), Jurij Zdovc (25 let, 195 cm, Smelt Olimpija

Ljubljana), Predrag Danilović (21 let, 199 cm, Partizan Beograd), Zoran Jovanović (26 let, 211 cm, C. zvezda Beograd), Vlade Divac (24 let, 212 cm, LA Lakers), Arijan Komazec (21 let, 202 cm, Zadar), Dino Radja (24 let, 210 cm, Il Messaggero Rim), Zoran Savić (25 let, 204 cm, POP 84 Split).

Po zmagi na proslavah ob 100-letnici košarke v Atenah proti Jugoslaviji se je Italiji »apetit« po zlato kolajni znatno povečal. Varovancem trenerja Gambe se ponuja izredna priložnost, da se povzpne na najvišjo stopnico v Evropi in tako ponovi uspeh iz leta 1983 v Nantesu. Azzurri kajpak predvsem računajo na prednost domačega

igrišča. Tehnično in taktično so nedvomno slabši od Jugoslovancev, to hibo pa naj bi nadoknadili z zvrhano mero požrtvovalnosti, odločnosti in samozvesti, ki jo prinaša predvsem domače okolje.

Azzurri bodo v Rimu nastopili z naslednjo reprezentanco: Alessandro Fantozzi (30 let, 187 cm, Il Messaggero Rim), Ferdinando Gentile (24 let, 190 cm, Phonola Caserta), Walter Magnifico (30 let, 209 cm, Scavolini Pesaro), Sandro Dell'Agnello (30 let, 202 cm, Phonola Caserta), Andrea Gracis (31 let, 193 cm, Scavolini Pesaro), Roberto Brunamonti (32 let, 191 cm, Knorr Bologna), Roberto Premier (33 let, 196 cm, Il Messaggero Rim), Riccardo Pittis (23 let, 202 cm, Philips Milan), Antonello Riva (29 let, 196 cm, Philips Milan), Davide Pessina (23 let, 204 cm, Clear Cantù), Ario Costa (30 let, 211 cm, Scavolini Pesaro), Stefano Rusconi (23 let, 205 cm, Benetton Treviso).

Italijani bodo že prvi dan imeli ne-lahko nalogo, saj bodo igrali z Grki, ki pa bodo na tem EP verjetno nastopili demotivirani. Dolga stavka proti državnemu košarkarski zvezi je verjetno precej zrahljala samozavest grških igralcev, ki so leta 1987 v Atenah očarali vso Evropo z osvojitvijo zlate kolajne.

Ko bi ne Jugoslavija in Italija osvojili eno od prvih dveh mest, bi bilo to seveda prava senzacija. Favorit za bronasto kolajno, ob odsotnosti Sovjetske zveze (bila je izločena v kvalifikacijah) naj bi bila Španija, ki je osvojila eno od odličij (srebrno) šele leta 1983 v Nantesu.

Na 21. svetovnem prvenstvu v slalomu v kajaku in kanuju na divjih vodah v Tacnu Novogoričanu Štruklju srebrno odličje

TACEN PRI LJUBLJANI — Jugoslovanski slalomisti očitno nočejo zaostajati za tekmovalci v spustu, ki so pred tednom dni na reki Soči navduševali z imenitnimi voznjaki in kolajnami. Že petkove voznje kanoistov so dale slutiti, da bi se lahko zmagovita serija osvajanj kolajn tudi v tej disciplini nadaljevala. Po prvi vožnji je namreč Borut Javornik zasedal odlično 4. mesto, saj je progo edini odpeljal brez kazenskih točk. V vodstvu pa je bil prvi favorit, Jon Lugbill. Toda v drugo je večina tekmovalcev na težavni progi s 25 vratici in kar 6 metri višinske razlike nalogo opravilo veliko bolje. Vrtni red se je pri vrhu neprestano spreminjal, tako da so, sicer nepreštevilni gledalci, videli imenitno tekmo. Ob koncu se je najbolj veselil Nemec Martin Lang, čast Američanov, ki so doslej suvereno kraljevali v tej disciplini, je z drugim mestom rešil mladi Clawsen, Francoz Avril pa je zrinil največjega favorita Lugbilla šele na četrto mesto. Od jugoslovanskih tekmovalcev je v drugo odlično zapeljal še ne 17-letni Zagrebčan, sicer lanskeletni mladinski svetovni prvak Danko Hercog, ki je končal na petem mestu, če pa se ne bi dotaknil zadnjih vratic, bi bil celo drugi. S sedmim mestom je njegov uspeh dopolnil Jože Vid-

mar, Javornik pa je končal na 14. mestu. Med italijanskimi kanuisti je Salvatore Schillaci končal na 24. mestu, veteran Renato De Monti pa šele na 35., saj je v obeh voznjah dobil veliko kazenskih točk.

Tako kot Lugbill, tudi francoska kajakašica Jerusalmijeva ni obranila naslova z reke Savage. Nemka Micheler je že v prvo zapeljala odlično in ostala do konca nepremagana. Popolno zmagovalje Nemk je preprečila Dana Chladek, Američanka češkega rodu. Lepo pa je z 9. mestom presenetila Italijanka Cristina Giai-Pron.

V jugoslovanskem taboru so še z večjim zanimanjem pričakovali včerajšnje voznje kajakašev. Na težavni progi v ozkem betonskem kanalu se zanje ni začelo najbolje. Domačin (stanuje le nekaj korakov stran od proge) Janez Skok je »preskočil« že druga vrata in kljub dobremu času je solidna uvrstitev splavala po vodi. Jernej Abramič, mojster brzic iz Solkana, je progo zmogel brez kazenskih točk, a vendar prepočas za kaj več kot sedmo mesto, ki pa je bilo odlično izhodišče. Mladi Fedja Marušič ni prenesel obremenitve velike tekme. Zato pa je napadal na vso moč Novogoričan Marjan

Štrukelj, sicer že bronasti s prvenstva pred štirimi leti. Imenitno vožnjo je končal brez kazenskih točk in na prvem mestu. Toda kaj, ko je bila pred vsemi še druga, od obeh pa potem velja le tista boljša, tako da ni bilo še nič odločeno. Štrukelj pa je po prvi vožnji vodil tudi v Franciji leta '87. Drugo mesto je po prvi vožnji pripadalo Avstrijcu Pocku, tretje Italijanu, lanskeletnemu zmagovalcu svetovnega pokala in tekme tu v Tacnu Pierpaolu Ferrazziju. V drugo je najprej imenitno zvozil mladi Britanec Shaun Pearce, ki je dosegel najboljši čas dneva in se prebil na prvo mesto. Za Štruklja, ki je znan, da v drugo ne spelje bolje kot v prvo, je že slabo kazalo, kajti na štartu so bili še številni mojstri. Domačin Skok je še enkrat bil veliko boljši in je pristal na šestem mestu. Tudi Abramič je bil skoraj za deset sekund hitrejši kot v prvi vožnji, a je zadel ena vratica. Štrukelj je naredil veliko več napak, vendar to ni bilo več pomembno, kajti srebrna kolajna je bila njegova. Nihče ga namreč ni več prehitel. Zanimivo je, da je štirikratni svetovni prvak Richard Fox pristal šele na 21. mestu, kar je zanj seveda veliko razočaranje. Tudi Ferrazziju ni uspelo obdržati imenitne uvrstitve in je zdrknil na 11. mesto.

Danes bodo v Tacnu (začetek je napovedan za 12. uro) še moštvene voznje, kjer jugoslovanski kajakaši branijo zlato kolajno z reke Savage, italijanski pa srebrno. Na nepredvidljivi progi, ob kateri se je včeraj zbralo kakih tri tisoč gledalcev, kar je precej manj od pričakovanih, se tako tudi danes obetajo še kako zanimive tekme v vseh štirih disciplinah. Rezultati:

K-1 ženske: 1. Micheler (Nem.) 181,08; 2. Chadek (ZDA) 184,00; 3. Striepecke (Nem.) 185,66; 9. Giai-Pron (Italija) 199,71; 28. Kastelic (Jug.), itd. **C-1:** 1. Lang (Nem.) 160,19; 2. Clawsen (ZDA) 164,76; 3. Avril (Fr.) 166,27; 4. Lugbill (ZDA) 167,34; 5. Hercog 168,66; 7. Vidmar 171,41; 14. Javornik 179,64; 22. Martinis (vsi Jug.) 193,95; 24. Schillaci 197,67; 26. Stefani 201,99; 30. Mangano (vsi It.) 208,96. **C-2:** 1. Adisson-Forgues (Fr.) 174,79; 2. Šimek-Rohan (ČSFR) 175,30; 3. Saidi-Delrey (Fr.) 177,17; 19. Salvi-Benciolini (It.) 226,96, itd. **K-1 moški:** 1. Pearce (VB) 143,65; 2. Štrukelj (Jug.) 146,40; 3. Hemmer (Nem.) 147,51; 4. Reys (Niz.) 149,89; 5. Wiley (Ir.) 150,62; 6. Skok (Jug.) 151,18; 10. Abramič (Jug.) 152,96; 11. Ferrazzi (It.) 153,01; 26. Pentarolo (It.) 161,72; 28. Marušič (Jug.) 163,54, itd. (Ervin Čurlič)

Jutri pričetek turnirja

Seleše ne bo v Wimbledon

LONDON — Na wimbledonskem turnirju, ki se prične jutri, ne bo prve dame na svetu, jugoslovanske teniške igralke Monike Seleš. Pravijo, da je poškodovana, kaj več pa organizatorji nikakor niso mogli izvedeti. Ko so se obrnili do njenega agenta v Clevelandu, je izjavil, da »Seleševa ni pripravljena, da bi dajala obširnejša pojasnila«.

Naj bo kakorkoli že, Monika Seleš bo šla v zgodovino kot prva igralka, ki je kot prvi nosilec skupine odpovedal sodelovanje od leta 1924, ko so na turnirjih uvedli rangiranje igralcev.

Danes Koper - Rudar

KOPER — Na koprski Bonifiki bo danes finalna nogometna tekma za pokal Jugoslavije na področju Slovenije, v kateri bo tekmeč rumeno-modrim prvak slovenske nogometne lige Rudar iz Velenja. Kopranji branijo naslov in tudi letos načrtujejo osvojitve dragocene lovorike, ki jim bo omogočila tudi uvrstitev v nadaljnja tekmovanja. Tekma se bo pričela ob 18. uri in v primeru neodločenega rezultata bodo o zmagovalcu, oz. dobitniku pokala odločale enajstmetrovke. (Kreft)

Je rekord Burrella (9'90) res najboljši čas v teku na 100 metrov?

Brez pomoči vetra tudi ni rekorda

Ob novem svetovnem rekordu v teku na 100 m je dokaj zanimivo, da je bil »veliki« Carl Lewis že tretjič drugi v tehkih, ki so pomenili najboljše svetovno znamko. Na SP v Rimu (1983) je Ben Johnson zmagal v 9'83, Lewis pa 9'93. Na OI v Seulu je Johnson dosegel 9'79, Lewis 9'92. Pred dnevi je v New Yorku Burrell zabeležil 9'90 pred Lewisom, ki je že tretjič dosegel enak čas 9'93. Prva dva poraza je Lewis spremenil v zmago zaradi diskvalifikacije Johnsona, po pregovoru »v tretje gre rado« pa je nekako v nevarnosti tudi Burrell.

Malenkostne razlike, ki so značilne za tako kratek športni napor, so odvisne tudi od okoliščin in kakovosti tekalnišča. V New Yorku je bil poseben ugoden veter, ki je pihal v hrbet s hitrostjo kar 1,9 m na sekundo, torej le za malenkost manj od usodne meje 9 metrov. Vse boljše znamke zadnjih let so imele podporo vetra ali drugih dejavnikov. V Seulu je Lewis 9'92 dosegel z vetrom +1,1, prejšnja dva 9'93 pa z vetrom +1,0 in +1,1. Calvin Smith je leta 1983 dosegel 9'93 z vetrom +1,4 in dodatno še na nadmorski višini skoraj 2200 m.

Kateri teh časov bi bil dejansko najboljši v nižini in ob odsotnosti vetra, je seveda nemogoče praktično določiti. Sicer so se statistični fanatiki že lotili tudi računanja koristi, ki jih prinašata veter in nadmorska višina. Po njihovih izledkih naj bi komaj doseženi Burrellov rekord veljal 10'052, sedanjih Lewisovih 9'93 pa 10'08. Prejšnja znamka Lewisa 9'92 (veter +1,4) bi bila spremenjena v 10'03. Calvin Smith bi od svojih 9'93 iz leta 1983 prejel skromnih 10'14, Lewis svojih 9'93 iz leta 1988 pa 9'99.

So tudi znamke, ki so zaradi vetra trpele. Sam Lewis je na primer z vetrom -2,2 tekel 10'06, kar bi veljalo 9'85 v brezvetrju. Še nedolžni Johnson je svoj

čas z vetrom -1,0 tekel 9'97, kar bi naneslo 9'88. Uradno odvzeta rekorda Johnsonu bi nanesla: 9'91 (na SP v Rimu, ko je dosegel 9'83) in 9'84 (na OI v Seulu, ko je ustavlil uro pri 9'79).

Glede nadmorske višine naj bi vsakih 250 metrov prineslo približno stotinko sekunde prednosti.

Kdo je resnično najhitrejši človek na svetu, ne bo dokazano nikoli in zato v teku na 100 metrov veljajo predvsem medsebojni dvoboji. Absolutno najhitrejši tek je opravil Lewis, ki je dosegel tudi 9'78, vendar z »orkanskim« vetrom +5,2, kar bi čas spremenilo v 10'18. Pod 10 sekundami je nekoč tekel tudi Mennea (9'99) vendar z vetrom +7,2, kar bi pomenilo skromnih 10'51.

Vse to pa so zgolj statistične zanimivosti, ki so široki javnosti neznane in jih tudi atletska zveza ne upošteva.

Ob svetovnem rekordu Burrella se emotivno zanimanje sedaj usmerja na skorajšnje srečanje med Lewisom in Johnsonom. Pripravljajo ga za 1. julij v Franciji ob podpori mastnih vsot. Ob Lewisu, ki je v zelo dobri formi, je Johnson na pragu zloma, vsaj sodeč po njegovih rezultatih tako na pokritem kot v dose-danjih tehkih na 100 metrov. Časi Kanadčana so tako malo obetajoči, da je nekaj zadnjih nastopov opravil brez zahteve po kakršnikoli odškodnini in izključno s ciljem, da bi tekmoval in pridobival »borbeno« vnemo. Trenutno je Johnson na treningu v atletskem centru v Schiu pri Vicenzi. (Bruno Križman)

Na seji izvršnega odbora ZSSDI na sedežu Sirene

Benečija in šolski svet

V torek, 18. t.m., se je zbral na redni seji izvršni odbor ZSSDI. V skladu s sprejetimi sklepi na umestitveni seji, ki izražajo stilo in voljo izvoljenih, da pridobijo stik z bazo, ki jo predstavljajo in jo tako tudi bolje spoznajo, so se odborniki tokrat sestali na društvenem sedežu TPK Sirena. Tu jih je s krajšim uvodnim nagovorom, v katerem je izčrpno orisal delovanje društva, dosežke športnikov in probleme, s katerimi se srečujejo, sprejel predsednik Livio Pertot.

Po krajšem informativnem delu, posvečenem sprotni, tekoči problematiki, je stekla beseda o športni situaciji v Benečiji. Izčrpno poročilo je pripravil Igor Tull, ki je s to problematiko dokaj dobro seznanjen, saj poučuje telesno vzgojo v slovenskem šolskem centru v Špetru. Prisotni so poročilo pozornost sledili, saj so imeli o športnem delovanju na tem delu slovenske zemlje pomankljive informacije. Odbor se je obvezal, da se bo

v bodoče tem problemom še posvečal in skušal priti v nesporeden stik s strukturami, ki delujejo na tem območju.

Odborniki so se zavzeli, da v kratkem podrobno proučijo študijo Ivana Peterlina »Zamejski šport po letu 2000« in nato odločili, v kakšni obliki bi jo skupno še z drugimi operaterji na športnem področju analizirali in izdelali kategorične usmeritvene programe naše športne krovne organizacije.

Odbor se je nato spoprijel s problemom, kako stopiti v stik s šolskim svetom. Zanimiv predlog Franka Drašiča, da bi podprli in izrekli priznanje športnikom, ki dosegajo odlične uspehe tudi v šolskih klopeh, so osvojili vsi odborniki. Tako bo ZSSDI že v začetku prihodnjega šolskega leta podelilo na primerni svečanosti Nagrado šport in šola. Odbor je bil tudi mnenja, da bi bilo primerno, v iskanju stikov s šolsko strukturo, srečanje z ravnatelji vseh slovenskih zamejskih šol.

Nogomet in odbojka danes v Sovodnjah

V Sovodnjah bodo še danes prišli na svoj račun ljubitelji nogometa in odbojke. V okviru 35-letnice ŠD Sovodnje in občinskega praznika so namreč odborniki društva priredili balinarski turnir, ki se je zaključil včeraj ter turnirja v nogometu in ženski odbojki. Finalni spopadi bodo danes.

Včeraj sta se v kvalifikacijskih tekmah nogometnega turnirja spoprijela moštva S. Lorenza in Sovodenj ter Juventine in Lucinica. Včerajšnja porazenca se bosta pomerila v malem finalu danes ob 16. uri, ob 18. uri pa bo finale za 1. oz. 2. mesto. V telovadnici pa se bo zaključil ženski odbojškarski turnir, na katerem poleg domačega Agoresta nastopajo še Sloga (C1 liga), Altura iz Trsta (C2) in Ausa Pav Cervignano (ki je letos izpadla iz C1 lige). Pričetek finalnih bojev je napovedan za 19. uro. (mar)

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povpreček 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski

dnevnik

nedelja, 23. junija 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Srečanje v Kranju Tudi naši

Na tradicionalnem Srečanju športnikov iz obmejnih dežel, ki ga prireja Športna zveza Sčlove-nije, se bo kajpak tudi letos udeležila večja skupina naših športnikov, športnic ter športnih delavcev.

Že včeraj je bil na Pokljuki širši sestanek odbornikov slovenskih športnih organizacij iz teh obmejnih dežel (Slovenija, avstrijska Koroska, Porabje in FJK v zastopstvu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji), danes pa bodo v Kranju na vrsti tekmovanja, in sicer v košarki, namiznem tenisu, nogometu in odbojki.

Naše selekcije, ki bodo nastopile pod imenom ZSSDI, potujejo danes s posebnim avtobusom v Kranj z dobrimi možnostmi, da zapustijo na raznih turnirjih dober vtis.

Tekme se bodo pričele približno ob 9. uri in bodo trajale do 13.30, ko bo kosilo.

Sledil bo piknik, na katerem bodo seveda imeli športniki in njihovi spremljevalci možnost, da vzpostavijo tesnejše prijateljske stike.

Z 20 zmagami na 21 tekmah v 1. moški košarkarski diviziji Brežani suvereno v višjo ligo

LAVORATORI DEL PORTO - BREG ADRIATHERM 88:95 (42:47)
BREG ADRIATHERM: Kovačič 12 (1:1), Corbatti 22 (2:8), R. Žerjal 5, D. Salvi, B. Žerjal 11 (1:4), Kneipp 22 (5:14), Trevisan, M. Salvi 18 (0:1), Canciani 5 (1:4), Vascotto.

SODNIKA: Ruaro in Tallarico. PM: 10:32. TRI TOČKE: Kovačič in R. Žerjal 1, Corbatti 2.

Zadnje kolo v sklepem delu prvenstva prve moške košarkarske divizije je bilo dejansko nepomembno v luči morebitnih sprememb na vrhu lestvice. V promocijsko ligo napredujejo Breg Adriatherm, Lavoratori del Porto in Lega Nazionale, to pa je bilo znano že v sredo, ko je Lega Nazionale premagala ekipo ACLI.

Kljub temu pa je imelo srčanje med Brežani in pristanišniki svoj čar, saj se je odločalo o absolutnem prvem mestu na lestvici, kar je za vsako ekipo lepo zadoščenje. Srečanje so odigrali na terenu gostov, zaradi merapoložljivosti dolinske telovadnice. Pristanišniki so bili zelo motivirani in še kar bojevito razpoloženi, toda Korenovi fantje so jih tudi tokrat (tretjič letos) premagali in tako potrdili primat na lestvici. Razen enega spodrslija v predznanjem kolu, ko so nerodno izgu-

bili proti postavi Ricreatorijev, so Brežani letos izbojevalec 20 zmag v 21 srečanjih in s tem neizpodbitno dokazali, da so bili najboljša ekipa vseh skupin letošnjega prvenstva 1. divizije.

Nedvomno lep uspeh moštva trener-

ja Korena in ustreznega krona za redno in prizadevno delo vsega kolektiva v letošnji sezoni. (Cancia)

Na sliki: Bregova ekipa s trenerjem L. Korenom (desno stoji), ki je napredovala v promocijsko prvenstvo.

Tajnik Ivan Peterlin na petkovem množično obiskanem občnem zboru ŠZ Sloga »Polni smo načrtov, nismo se še izpeli«

Občne zборе ŠZ Sloga vedno označuje množična udeležba. Na njih je navadno manj satrejših članov, zato pa več aktivnih športnikov. Molk, ki je značilen za večino naših občnih zborov, pri Slogi zapolni navdušenje mladih in občne zборе se skoraj vedno zapusti v vedrem razpoloženju.

Enajsto tovrstno zasedanje Sloge je bilo v petek zvečer v Prosvetnem domu na Opčinah in srečanje je bilo letos odločno usmerjeno v prikaz dejavnosti Združenja ob manjšem poudarku na nagrajevanju članov, ki je na kakšni prejšnji izvedbi izpadlo kot osrednja točka večera. V skladu s tradicijo je poročilo podal tajnik Ivan Peterlin. Šlo je za zelo točno analizo vseh aspektov družbenega življenja, od omembe 20-letnice delovanja do finančnih problemov, od športnih rezultatov do pogojev (tudi materialnih), v katerih slogaši delujejo in žrtvujejo svoj prosti čas, od notranje organizacije do mnenj o naši celotni stvarnosti in ozkem gledanju na šport kot sredstvo za doseganje osebnih ciljev. »Dvajset let v kolestvu nekih svetovnih aspektov zgodovine ne pomeni veliko,« je med drugim povedal Peterlin, »20 let obstoja neke naše zamejske slovenske postojanke, ki je rasla in se razvijala samo ob dobri volji, navdušenju naših ljudi, ki so leta in leta vztrajali ob gradnji nečesa našega, pa je vsekakor nekaj drugega, nekaj, kar nas navdaja s ponosom in samozavestjo, da smo znali tudi mi nekaj prispevati k rasti naše narodnostne skupnosti, da smo znali tudi mi prispevati svoj delež k utrjevanju slovenske identitete na tem delu naše zemlje. Če smo začeli iz nič, potem lahko danes z re-

alnostjo rezultatov dokazujemo, da smo znali izpolnjevati v letih pričakovanja in upe naših ustanoviteljev. Če imamo oči uprte v prihodnost in smo polni načrtov, potem lahko tudi rečem, da se še nismo izpeli. Da je naša zakoreninjenost čvrsta in da se nam pravzaprav ni bati zaprek in problemov, s katerimi se bomo morali spopadati tudi v tretjem desetletju našega dela.«

V zvezi s športno stvarnostjo Sloge je pa Peterlin povedal: »Če se zazrem v našo odbojkarstvo realnost, potem lahko v enem zamahu dam pozitivno oceno vsemu, kar smo v tej sezoni zgradili. Po lanskoletnem slavlju, ko je naša prva ženska šestierka napredova-

la v državno C-1 ligo, smo se torej letos morali soočiti z bistveno drugačno ravniyo odbojkarstva igre in pristopanja k njej. Znašli smo se v družbi odbojkarstvih središč, kjer ne skrivajo ambicij, kjer sloni operativna na polprofesionalnosti, tako z vidika vodenja društvenih enot, kot tudi z vidika igralskega pristopanja k stvari. Naše igralko so začutile vso težo odgovornosti in psihičnega pritiska, ki je latentno lebdela nad njimi skozi vso sezono. Upam si reči, da so svojo vlogo odigrale pošteno in odgovorno do dna.«

To pa je bil tudi uvod za omembo statusa igralk, ki igrajo seveda za klasično »coca-cola in pico«. Do kdaj? se je vprašal Peterlin. »Prepričan sem, da si igralko zaenkrat ne postavljajo teh

vprašanj z neko vehementnostjo. A prav je, da o tem spregovorimo, če drugače ne, tistim, ki naš šport ocenjujejo samo enobarvno, v smislu, da so pripravljeni jemati kostanj v žerjavici z golimi rokami, samo ko gre za eno panogo, ki kajpak ni odbojka.«

Poseben poudarek, je imela tudi moška odbojka, ki je v minuli sezoni dosegla niz zavidljivih uspehov. Člani raznih Sloginih ekip so prejeli priložnostne nagrade.

Občni zbor so pozdravili predsednik ZSSDI Jurij Kufersin ter predstavniki KD Tabor in KD Primorec in pa športnih društev Primorec, Gaja, Sokol, Brdina, Devin in Breg. Pazljivo je zbor sledil tudi izvajanju predsednika Openske hranilnice in posojilnice Pavla Miliča. Openski denarni zavod je skupaj s podjetjema Koimpex in Sagor važen steber finančne strukture Sloge. Zelo posrečena je bila v finančnem poročilu definicija staršev raznih igralcev, kot prikritih sponzorjev združenja.

Občni zbor se je zaključil z volitvami novega odbora, ki je sedaj takole sestavljen: predsednik Vojko Miot, podpredsednika Pavel Murgurjo in Viktor Stopar, tajnik Ivan Peterlin, blagajnik Ingrid Kalan, odborniki Marko Kralj, Edvard Persič, Odo Kalan, Peter De Walderstein. Za posamezne stroke bodo skrbeli: za odbojko Joško Širca, Bruno Milič, Franko Drašič, Andrej Maver, David Kralj, Mira Grgič, Angel Kralj, Mario Čač, Branko Sain, Livio Ciochi, za planinstvo Ivan Grgič, Renato Grgič, Pino Hrovatin, Alfredo Kralj, Dino Stopar, Sonja Renčelj, za zdravstvo pa Rafko Dolhar in Živko Lupinc. (k.b.)

Mladinsko prvenstvo Slovenije Visok poraz naših z Ljubljancani

SMELT OLIMPIJA - KONTOVEL

96:64 (44:33)

KONTOVEL: Ban 7 (1:2), Budin 4, Rebula 16 (3:4), Kralj 5 (0:2), Vodopivec 2, Kapun 2, Pavlica 6, Brišček 2, Emili 4, Gregori 6, Danieli 10 (0:3).

TRI TOČKE: Rebula in Kralj 1.

Kontovelci so sklenili nastope v prvem delu slovenskega mladinskega košarkarskega prvenstva z visokim porazom v Ljubljani proti domači Smelt Olimpiji.

O sami tekmi ni kaj povedati. Čep-rav so nastopili brez Danijela Gulica, so Kontovelci odlično začeli ter povedli kar s 13:4, nato pa so močno popustili in gostitelji so prejeli vaje igre v svoje roke ter prednost večali iz minute v minuto, tako da je končni poraz znašal celih 30 točk.

Dosedanje nastope na tem prvenstvu za igralce letnika 1973 in mlajše so naši košarkarji končali brez osvojenega zmage.

A. PAVLICA

Nogometno prvenstvo najmlajših Juventina izločena Danes zadnja tekma

JUVENTINA - BANNIA 2:5 (0:3)
STRELCA ZA JUVENTINO: Scimone in A. Gergolet.

JUVENTINA: Pavio, Scimone, Mažgon, Subani, Zanier (Ambrosi), Trampus, Gallo, P. Gergolet, A. Gergolet, Černigoj, Paoletti, (Rassu, Lorenzut).

Najmlajšim Juventine, žal, ni uspel podvig!

Igralci Bannie so v uvodnem delu srečanja zaigrali zelo dobro. Prvi zdetek so gostje dosegli že v prvi minuti, kar je zmedlo domačine. Naši bi morali v tem srečanju nujno zmagati, če bi se še želeli potegovati za napredovanje v nadaljnjo fazo tekmovanja, zato so igrali psihično obremenjeni. Igralci Juventine so skušali po zadetku reagirati, a gostje so vodstvo še povečali. Proti koncu polčasa so dosegli še tretji gol. Pred zadetkom je moral kapetan Juventine Zanier zapustiti igrišče zaradi hujše poškodbe. Zamenjal ga je Ambrosi.

V drugem polčasu so Continovi varovanci zaigrali odločneje, napadali so vseskozi in dosegli tudi dva zadetka. Vendar ves trud ni obrodil zaželenih sadov, kajti močni igralci Bannie so zapečatili končni izid še z dvema zadetkom. Juventini je prekrizal računa tudi nerazpoloženi sodnik, kajti gostje so dosegli kar tri zadetke iz nedovoljenega položaja. S tem srečanjem so igralci združene ekipe že avtomatično izločeni iz boja za najvišja mesta.

Zadnje srečanje deželnega finala bo danes ob 10.30, ko se bodo naši na stadionu Baiaumonti spoprijeli z enajsterico Stella Verde iz Rivignana.(A.G.)

ŠZ Jadran in košarkarske sekcije
matičnih društev Doma, Kontovela,
Poleta in Sokola čestitajo
**košarkarski ekipi
BREGA ADRIATHERM**
ob napredovanju v promocijsko ligo.

Tudi deželno prvenstvo kategorije B potrdilo napredek plavalcev Bora Farco Vztrajen vzpon Kovačičeve in Carlija

Na deželnem plavalnem prvenstvu kategorije B v Cordenonsu (dečki letnikov '80 in '81 ter deklice letnikov '81 in '82) so Borovi plavalci resnično prijetno presenetili. V skoraj vseh disciplinah, v katerih so nastopili, so izboljšali svoje osebne rekorde, Mojca Kovačič pa si je na dveh razdaljah, na 200 m prosto in na 50 m delfin, celo zagotovila pravico do nastopa na sklepem finalu osmih najboljših iz vsake discipline, ki bo 11. in 12. julija v Vidmu. Na 200 m prosto je svoj rekord izboljšala kar za 15 sekund. Kovačičeva je nastopila tudi na 100 m prosto, kjer je bila deseta, njena uvrstitev pa bi bila lahko še precej boljša, če ne bi bila zgrešila prvega obrata, zaradi česar se ni dovolj močno odri-nila od stene.

Poleg Kovačičeve se je posebej izkazal še ne 10-letni Dean Carli. Zlasti odličen je bil njegov nastop na 100 m prosto. Njegov čas 1'25"6 je s tehnič-

nega vidika eden najboljših dosežkov, s katerim se lahko ponaša ta najmlajši klub našega mestnega športnega združenja. Carli se je s tem rezultatom uvrstil na 15. mesto, a je bil med tekmovalci letnika 1981 peti, plaval pa je samo 8" počasneje kot najboljši od njegovih vrstnikov, v enem samem mesecu pa se je popravil kar za 11", na 100 m prsno pa za 9 sekund.

Barve Bora Farco sta v Cordenonsu branila tudi Igor Spetič in Elisa Frandolič. Oba sta dosegla nekaj zanj do-brih rezultatov.

Tekmovanje je vsekakor pokazalo, da se Kovačičeva in Carli, ki od Borovih članov tekmovalne ekipe tudi največ trenirata, vztrajno prebijata v deželni vrh svoje kategorije, kar je lepa nagrada za trud, ki ga v ta šport vlagata. Rezultati:

DEČKI

100 m prsno: 1. Ugrin (Altura Trst) 1'33"3; 11. Dean Carli (Bor Farco) 1'48"9.

100 m prosto: 1. Linda (Friuli Videm) 1'05"7; 15. Dean Carli (Bor Farco) 1'25"6; 33. Igor Spetič (Bor Farco) 1'52"9.

100 m hrbtno: 1. Visintin (Triestina) 1'17"8; 14. Dean Carli (Bor Farco) 1'47"5.

DEKLICE

100 m prosto: 1. Toneatto (Friuli Videm) 1'14"7; 10. Mojca Kovačič (Bor Farco) 1'30"4; 19. Elisa Frandolič (Bor Farco) 1'44"2.

200 m prosto: 1. Toneatto (Friuli Videm) 2'43"4; 8. Mojca Kovačič (Bor Farco) 3'13"4; 15. Elisa Frandolič (Bor Farco) 4'08"7.

100 m prsno: 1. Bragagnini (Friuli Videm) 1'39"0; 13. Elisa Frandolič (Bor Farco) 1'59"9.

50 m delfin: 1. Bertocchi (Altura Trst) 40"4; 6. Mojca Kovačič (Bor Farco) 49"9.

obvestila - obvestila

TPK SIRENA SEKCIJA WIND SURF organizira tečaj v dveh izmenah: od 1. do 6. julija in od 7. avgusta do 13. avgusta 91.

Klub nudi tečajnikom vso opremo za tečaj. Vpisovanje najkasneje 8 dni pred začetkom tečaja.

Vse informacije v popoldanskih urah na tel. 422696

ŠD ZARJA vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v petek, 28. junija ob 20.30 v Bazoviškem domu s sledečim dnevnim redom: otvoritev, poro-

čila, nagrajevanje najuspešnejših športnikov, rasprava, volitve in razno.

ŠZ JADRAN obvešča, da je sedež na Opčinah, Ul. Ricreatorio, 1 zaprt do 15. julija 1991.

Darujte za
Slovenski visokošolski sklad
Sergij Tončič

la cicogna

VSE ZA BODOČO MAMICO
IN NJENEGA OTROKA

prodajni center **chicco** otroški vozički

TRST - Ul. Reti 8 - Tel. (040) 631150